

Powiatowa Stacja Sanitarno - Epidemiologiczna w Dąbrowie Górniczej

**BEZPIECZEŃSTWO SANITARNE
NADZOROWANEGO TERENU
W 2017 ROKU
/POWIAT BĘDZIŃSKI I MIASTO DĄBROWA GÓRNICZA/**

***Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny
w Dąbrowie Górniczej
mgr Marzanna Kuc***

SPIS TREŚCI

I. CHARAKTERYSTYKA NADZOROWANEGO TERENU	3
A. Dane o powiecie będzińskim	3
B. Dane o mieście Dąbrowa Górnicza.	3
II. DZIAŁALNOŚĆ PSSE - INFORMACJE OGÓLNE	3
A. Działalność kontrolno – represyjna.	3
B. Struktura zatrudnienia.....	4
III. NADZÓR EPIDEMIOLOGICZNY	5
A. Choroby zakaźne – sytuacja epidemiologiczna	5
B. Choroby zakaźne o największym znaczeniu epidemiologicznym.	8
C. Szczepienia ochronne	29
IV. PODMIOTY WYKONUJĄCE DZIAŁALNOŚĆ LECZNICZĄ	35
A. Szpitale	35
B. Pozostałe podmioty lecznicze	38
C. Podmioty lecznicze funkcjonujące jako praktyki zawodowe	41
V. BEZPIECZEŃSTWO ŻYWNOŚCI	42
A. Ogólna ocena	42
B. Środki spożywcze i wyroby przeznaczone do kontaktu z żywnością z importu	48
C. Interwencje dotyczące bezpieczeństwa żywności	48
D. Ocena sposobu żywienia.....	49
E. Inne podejmowane działania	50
VI. STAN SANITARNY URZĄDZEŃ I OBIEKTÓW UŻYTECZNOŚCI PUBLICZNEJ	54
A. Jakość zdrowotna wody przeznaczonej do spożycia oraz wykorzystywanej do kąpieli.....	54
B. Obiekty użyteczności publicznej	67
C. Interwencje	71
D. Działalność kontrolno-represyjna w ramach prowadzonego nadzoru sanitarnego:	74
VII. OBIEKTY NAUCZANIA I WYCHOWANIA	76
VIII. WARUNKI PRACY W ZAKŁADACH PRACY	87
IX. ZAPOBIEGAWCZY NADZÓR SANITARNY 2017 r.	95
X. DZIAŁALNOŚĆ OŚWIATOWO – ZDROWOTNA	101

I. CHARAKTERYSTYKA NADZOROWANEGO TERENU

A. Dane o powiecie będzińskim

Powiat będziński zajmuje powierzchnię 364 km². Liczba mieszkańców powiatu wynosi 149 720 osób (stan z 30.06.2017 wg GUS). W skład powiatu wchodzi 4 gminy miejskie (Będzin – 57555 osób, Czeladź -32078 osób, Sławków -7084 osób, Wojkowice -9070 osób), 3 wiejskie (Mierzęcice -7668 osób, Psary -11966 osób, Bobrowniki -11933 osób), oraz jedna miejsko-wiejska (Siewierz - 12366osoby).

B. Dane o mieście Dąbrowa Górnicza.

Dąbrowa Górnicza zajmuje powierzchnię 189 km². Liczba mieszkańców miasta wynosi 121 802 osoby (dane z 30.06.2017 wg GUS).

II. DZIAŁALNOŚĆ PSSE - INFORMACJE OGÓLNE

A. Działalność kontrolno – represyjna.

1. Bieżący nadzór sanitarny nad **4762** zakładami sprawowało **38** pracowników Oddziału Nadzoru Sanitarnego, co przedstawia poniższa tabela:

Komórka organizacyjna	Sekcja Epidemiologii	Sekcja Higieny Żywności, Żywnienia i Przedmiotów Użytku	Sekcja Higieny Komunalnej i Środowiska	Sekcja Higieny Pracy	Sekcja Higieny Dzieci i Młodzieży	OGÓLEM (stan na dzień 31.12.2016)
Ilość obiektów będących pod bieżącym nadzorem	276	2689	1068	524	205	4762
Liczba pracowników wykonujących czynności kontrolne (łącznie z kierownikiem)	8	13	7	6	4	38

Czynności kontrolne wykonywało również **3** pracowników Sekcji Zapobiegawczego Nadzoru Sanitarnego.

2. Podejmowane działania kontrolno – represyjne.

Przeprowadzone kontrole sanitarne (w tym kontrole importu)	4921
Ogółem liczba pobranych próbek, w tym:	8958
1.liczba pobranych i ocenionych próbek żywności, kosmetyków oraz materiałów i wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością	755
2.liczba pobranych i ocenionych próbek wody	380
3. liczba pobranych i ocenionych próbek z zakresu higieny pracy	32

BEZPIECZEŃSTWO SANITARNE W 2017 ROKU
POWIATU BĘDZIŃSKIEGO I MIASTA DĄBROWA GÓRNICZA

4. liczba pobranych i ocenionych próbek kałów	7558
5. liczba pobranych próbek środków zastępczych	233
Liczba wydanych decyzji merytorycznych	1415
Liczba wydanych decyzji płatniczych	803
Liczba wydanych postanowień	77
Nałożono mandatów karnych / na kwotę w zł	124 / 23050zł

B. Struktura zatrudnienia

1. Personel działalności merytorycznej ogółem – 61 osób

I. Kwalifikacje personelu Oddziału NS i Samodzielnych Stanowisk ds. Oświaty Zdrowotnej i Promocji Zdrowia.

Komórka organizacyjna	Wykształcenie			
	wyższe + specjalizacja I stopnia/ studia podyplomowe)	wyższe	Średnie, medyczne	średnie (st. instruktor higieny)
Sekcja Epidemiologii	1	3	3	1
Sekcja Higieny Żywności, Żywienia i Przedmiotów Użytku	6	7	0	0
Sekcja Higieny Komunalnej i Środowiska	3	3	0	1
Sekcja Higieny Pracy	3	2	0	1
Sekcja Higieny Dzieci i Młodzieży	2	1	0	1
Sekcja Zapobiegawczego Nadzoru Sanitarnego	1	1	0	2
Samodzielne Stanowisko Pracy ds. Oświaty Zdrowotnej	1	1	0	0
Razem	17	18	3	6

II. Kwalifikacje personelu Oddziału Laboratoryjnego.

Komórka organizacyjna	Wykształcenie			
	wyższe + specjalizacja I stopnia/ studia podyplomowe)	wyższe	średnie (st. techn.)	Średnie/zawodowe (pomocze laboratoryjne)
Oddziału OL - kierownik	1	0	0	0
Sekcja Badań Fizykochemicznych i Środowiskowych	2	3	2	1
Sekcja Badań Mikrobiologicznych, Chorób Zakaźnych i Zakażeń	3	3	4	1
Razem	6	6	6	2

III. NADZÓR EPIDEMIOLOGICZNY

Sekcja Epidemiologii Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Dąbrowie Górniczej monitoruje sytuację epidemiologiczną chorób zakaźnych na terenie powiatu będzińskiego oraz miasta Dąbrowa Górnicza poprzez rejestrację chorób zakaźnych oraz analizę zebranych danych. Kolejne zadania o charakterze prewencyjnym to: prowadzenie dochodzeń epidemiologicznych w celu ustalenia źródła zakażenia, kontrole warunków sanitarno – higienicznych w podmiotach wykonujących działalność leczniczą, nadzór nad wykonywaniem szczepień ochronnych oraz dystrybucja szczepionek służących realizacji szczepień obowiązkowych. Ponadto pracownicy Sekcji Epidemiologii rozpatrują interwencje mieszkańców, dotyczące m.in. dezynsekcji i deratyzacji, zbierają i przekazują dane na temat podejrzeń i zatruc środkami zastępczymi.

A. Choroby zakaźne – sytuacja epidemiologiczna

Rejestracja zachorowań na choroby zakaźne prowadzona jest na podstawie zgłoszeń przekazywanych Państwowemu Powiatowemu Inspektorowi Sanitarnemu przez lekarzy i kierowników laboratoriów, w oparciu o art. 27 i art. 29 Ustawy z dnia 5 grudnia 2008 roku o zapobieganiu oraz zwalczaniu zakażeń i chorób zakaźnych u ludzi (Dz. U. 2018 poz.151). Rejestracji podlega 140 jednostek chorobowych, zakażeń i zatruc. Każde zgłoszenie jest weryfikowane i klasyfikowane wg obowiązujących definicji przypadków chorób zakaźnych, opracowanych na potrzeby nadzoru epidemiologicznego.

Powyższe działania pozwalają zgromadzić dane do oceny sytuacji epidemiologicznej na terenie miasta Dąbrowa Górnicza, powiatu będzińskiego, a także współtworzą system nadzoru epidemiologicznego w kraju.

Dąbrowa Górnicza

W 2017 roku na terenie miasta Dąbrowa Górnicza, w porównaniu do roku poprzedniego, odnotowano **znaczny wzrost zachorowań** na zakażenia jelitowe, w tym na Salmonellozę oraz wirusowe zapalenie wątroby typu A, a także na gruźlicę. **Na zbliżonym poziomie**, w porównaniu do roku 2016, kształtowała się zapadalność na: WZW B, WZW C. Zarejestrowano istotny **spadek zachorowań** na: ospę wietrzną, Chorobę z Lyme (Boreliozę), lambliozę(giardiozę), grypę, krztusiec.

Nie odnotowano przypadków zachorowania na odrę, inwazyjną chorobę meningokokową, porażenie wiotkie u dzieci do 14 roku życia, zatrucia jadem kiełbasianym.

W 2017 roku Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Dąbrowie Górniczej został poinformowany przez podmioty lecznicze o **18** przypadkach podejrzenia lub **zatrucia środkami zastępczymi**, które miały miejsce na terenie miasta Dąbrowa Górnicza.

Dane epidemiologiczne dotyczące występowania chorób zakaźnych na terenie miasta w latach 2016-2017 przedstawiono w poniższej tabeli. Do wyliczenia współczynników zapadalności przyjęto liczbę ludności w mieście Dąbrowa Górnicza (wg GUS) dla 2016 roku wynoszącą **123 376 osób** oraz dla 2017 roku wynoszącą **122 451**.

BEZPIECZEŃSTWO SANITARNE W 2017 ROKU
POWIATU BĘDZIŃSKIEGO I MIASTA DĄBROWA GÓRNICZA

Tab. Liczba zachorowań i zapadalność na wybrane choroby zakaźne w mieście Dąbrowa Górnicza, lata 2016-2017

Rok		2016		2017		
Lp	Jednostka chorobowa	Liczba zachorowań	zapadalność	Liczba zachorowań	zapadalność	
1	Bakteryjne zakażenia jelitowe	Ogółem, w tym	58	47,01	121	98,82
		Salmonelozy	20	16,21	71	57,98
		Clostridium difficile	34	27,56	42	34,30
		Escherichia coli	0	0,00	0	0,00
		Campylobacter	0	0,00	3	2,45
		Jersinioza	0	0,00	1	0,82
		Inne określone i nieokreślone	1	0,81	2	1,63
		Bakteryjne zatrucia pokarmowe	3	2,43	2	1,63
2	Wirusowe zakażenia jelitowe	Ogółem	115	93,21	144	117,60
		W tym u dzieci do lat 2	49	39,72	62	50,63
3	Biegunka i zapalenie żołądkowo-jelitowe o prawdopodobnie zakaźnym pochodzeniu	Ogółem	257	208,31	322	262,96
		W tym u dzieci do lat 2	76	61,60	100	81,67
4	Grypa i infekcje grypopodobne	Ogółem	7689	6232,17	6609	5397,26
		W tym potwierdzona badaniami laboratoryjnymi	6	4,86	2	1,63
5	Ospa wietrzna	716	580,34	630	514,49	
6	Świnka	17	13,78	7	5,72	
7	Różyczka	2	1,62	1	0,82	
8	Odra	0	0,00	0	0,00	
9	Płonica	143	115,91	118	96,37	
10	Krztusiec	14	11,35	4	3,27	
11	Wirusowe zapalenia wątroby	Ogółem	57	46,20	67	54,72
		Typu A	0	0,00	12	9,80
		Typu B	26	21,07	28	22,87
		Typu C	31	25,13	27	22,05
		pozostałe	0	0,00	0	0,00
12	Gruźlica	18	14,59	25	20,42	
13	Wirusowe zapalenie opon mózgowych i mózgu	6	4,86	1	0,82	
14	Bakteryjne zapalenie opon mózgowych i mózgu	1	0,81	2	1,63	
15	Zapalenie opon mózgowych i mózgu inne i nieokreślone	2	1,62	3	2,45	
16	Inwazyjna choroba meningokokowa	1	0,81	0	0,00	
17	Inwazyjna choroba pneumokokowa	9	7,29	7	5,72	
18	Róża	23	18,64	28	22,87	
19	Borelioza	76	61,60	44	35,93	
20	Lamblioza	135	109,42	66	53,90	
21	Szczepienia przeciwko wścieklicznie	19	15,40	17	13,88	
22	Nowo wykryte zakażenia HIV	4	3,24	3	2,45	
23	Kiła i Rzeżączka	9	7,29	4	3,27	

BEZPIECZEŃSTWO SANITARNE W 2017 ROKU
POWIATU BĘDZIŃSKIEGO I MIASTA DĄBROWA GÓRNICZA

Powiat będziński

W 2017 roku na terenie powiatu będzińskiego, w porównaniu do roku poprzedniego, odnotowano **znaczny wzrost zachorowań** na: salmonellozę, zakażenie jelitowe wywołane przez *Clostridium difficile*, ospę wietrzną, WZW A, wirusowe zakażenia jelit. **Na zbliżonym poziomie**, w porównaniu do roku 2016, kształtowała się zapadalność na: WZW B, WZW C, gruźlicę. Zarejestrowano **spadek zachorowań** na: świnkę, płonicę, krztusiec, boreliozę, lambliozę.

Nie odnotowano przypadku zachorowania na np. odrę, inwazyjną chorobę meningokokową, porażenia wiotkiego u dziecka do 14 roku życia, zatrucia jadem kiełbasianym.

W 2017 roku Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Dąbrowie Górniczej został poinformowany przez podmioty lecznicze o **19** przypadkach podejrzenia lub **zatrucia środkami zastępczymi**, które miały miejsce na terenie powiatu będzińskiego.

Dane epidemiologiczne dotyczące występowania chorób zakaźnych na terenie powiatu w latach 2016-2017 przedstawiono w poniższej tabeli. Do wyliczenia współczynników zapadalności przyjęto liczbę ludności w powiecie (wg GUS): dla 2016 roku **150 737** osób, dla 2017 roku **149 442** osób.

Tab. Liczba zachorowań i zapadalność na wybrane choroby zakaźne w powiecie będzińskim, lata 2016-2017

Rok		2016		2017		
Lp	Jednostka chorobowa	Liczba zachorowań	zapadalność	Liczba zachorowań	zapadalność	
1	Bakteryjne zakażenia jelitowe	Ogółem, w tym	62	41,13	101	67,35
		Salmonelozы	12	7,96	29	19,34
		<i>Clostridium difficile</i>	45	29,85	68	45,35
		<i>Escherichia coli</i>	0	0,00	1	0,67
		<i>Campylobacter</i>	1	0,66	0	0,00
		Jersinioza	0	0,00	1	0,67
		Inne określone i nieokreślone	1	0,66	2	1,33
	Bakteryjne zatrucia pokarmowe	3	1,99	0	0,00	
2	Wirusowe zakażenia jelitowe	Ogółem	88	58,38	130	86,69
		W tym u dzieci do lat 2	45	29,85	63	42,01
3	Biegunka i zapalenie żołądkowo jelitowe o prawdopodobnie zakaźnym pochodzeniu	Ogółem	159	105,48	146	97,36
		W tym u dzieci do lat 2	28	18,58	28	18,67
4	Grypa i infekcje grypopodobne	Ogółem	3480	2308,66	3544	2363,38
		W tym potwierdzona badaniami laboratoryjnymi	11	7,30	4	2,67
5	Ospa wietrzna	487	323,08	566	377,45	
6	Świnka	12	7,96	9	6,00	
7	Różyczka	3	1,99	0	0,00	
8	Odra	0	0,00	0	0,00	
9	Płonica	121	80,27	79	52,68	
10	Krztusiec	21	13,93	12	8,00	
11	Wirusowe zapalenia wątroby	Ogółem	68	45,11	113	75,36
		Typu A	1	0,66	44	29,34
		Typu B	35	23,22	38	25,34
		Typu C	31	20,57	31	20,67
		pozostałe	1	0,66	0	0,00
12	Gruźlica	31	20,57	31	20,67	
13	Wirusowe zapalenie opon mózgowych i mózgu	3	1,99	0	0,00	
14	Bakteryjne zapalenie opon mózgowych i mózgu	2	1,33	1	0,67	
15	Zapalenie opon mózgowych i mózgu inne i nieokreślone	5	3,32	8	5,33	
16	Inwazyjna choroba meningokokowa	0	0,00	0	0,00	
17	Inwazyjna choroba pneumokokowa	2	1,33	4	2,67	

**BEZPIECZEŃSTWO SANITARNE W 2017 ROKU
POWIATU BĘDZIŃSKIEGO I MIASTA DĄBROWA GÓRNICZA**

18	Róża	12	7,96	35	23,34
19	Borelioza	85	56,39	47	31,34
20	Lamblioza	67	44,45	52	34,68
21	Szczepienia przeciwko wściekliźnie	35	23,22	22	14,67
22	Nowo wykryte zakażenia HIV	4	2,65	5	3,33
23	Kiła i Rzeżączka	8	5,31	0	0,00

B. Choroby zakaźne o największym znaczeniu epidemiologicznym.

Przedstawione poniżej informacje dotyczą wybranych chorób zakaźnych, które miały wpływ na sytuację epidemiologiczną na terenie nadzorowanym w 2017 roku.

1. Grypa i infekcje grypopodobne

Grypa jako ostra choroba zakaźna układu oddechowego, może powodować poważne powikłania, głównie ze strony układu oddechowego i układu krążenia. Grypę wywołuje jeden z trzech typów wirusa: A, B lub C. Współczynnik zapadalności na grypę oraz zachorowania grypopodobne na nadzorowanym terenie, uzyskany jest na podstawie informacji przekazywanych do PSSE przez lekarzy w postaci sprawozdań MZ-55. W formularzu tym zawarte są wszystkie ostre infekcje układu oddechowego (niezależnie od etiologii), jako przypadki grypy lub zachorowania grypopodobne.

Pandemia grypy A/H1N1, ogłoszona w czerwcu 2009r. przez Światową Organizację Zdrowia, została oficjalnie zakończona w sierpniu 2010r. Wirus grypy typu A/H1N1, pochodzący ze szczepów wirusa grypy ludzi, świń i ptaków, posiada zdolność do szybkiego przenoszenia się pomiędzy ludźmi, ale okazał się stosunkowo mało zjadliwy. Z tego względu obecnie traktowany jest tak samo jak inne, niepandemiczne wirusy grypy.

Od 2005 roku PSSE w Dąbrowie Górniczej uczestniczy w programie nadzoru epidemiologicznego – wirusologicznego nad grypą, opartego na systemie Sentinel, który umożliwia lekarzom wirusologiczne potwierdzenie klinicznego rozpoznania grypy u pacjentów. W mieście Dąbrowa Górnicza w programie uczestniczy 9 lekarzy z jednej poradni.

Najskuteczniejszym i zalecanym przez lekarzy sposobem profilaktyki i kontroli grypy są regularne, sezonowe szczepienia. Szczepienia przeciwko grypie zalecane są w szczególności osobom zaliczanym do grup zwiększonego ryzyka zachorowania, czyli osobom leczonym immunosupresyjnie, osobom z chorobami układu odpornościowego, chronicznymi chorobami układu oddechowego, nerek, wątroby oraz pracownikom opieki zdrowotnej.

Dąbrowa Górnicza

Na terenie miasta Dąbrowa Górnicza spadła ilość zachorowań na grypę/przypadki grypopodobne. W roku 2016 zarejestrowano 7689 przypadków, natomiast w 2017 roku 6609 zachorowań.

Ryc. Liczba zachorowań na grypę w latach 2013 – 2017 na terenie Dąbrowy Górniczej

BEZPIECZEŃSTWO SANITARNE W 2017 ROKU
POWIATU BĘDZIŃSKIEGO I MIASTA DĄBROWA GÓRNICZA

Tab. Liczba zachorowań i zapadalność na grypę w latach 2013- 2017 na terenie Dąbrowy Górniczej.

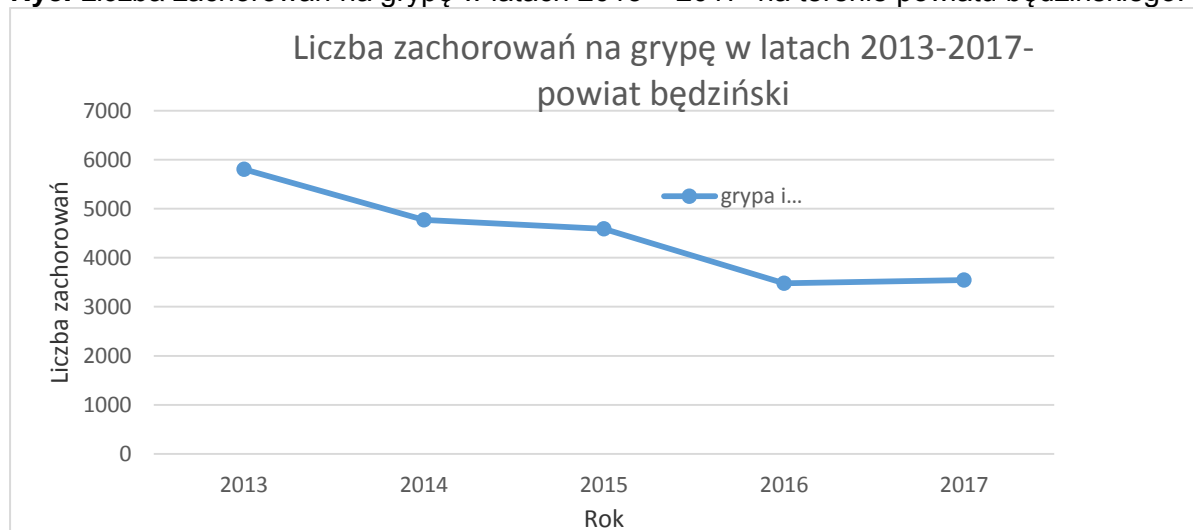
Grypa		
Rok	Ilość zachorowań	Zapadalność
2013	12731	10240,3
2014	6768	5458,33
2015	7972	6461,55
2016	7689	6232,17
2017	6609	5397,26

W 2017 roku zarejestrowano 2 potwierdzone laboratoryjnie przypadki grypy. Liczba osób zaszczepionych przeciwko grypie w roku 2017 to 3246, tj. 2,65 % całej populacji.

Powiat będziński

Na terenie powiatu ilość zachorowań na grypę/przypadki grypopodobne utrzymał się na podobnym poziomie jak w roku 2016 i wyniósł 3480 przypadków, natomiast w **2017** roku odnotowano **3544** przypadki zachorowań.

Ryc. Liczba zachorowań na grypę w latach 2013 – 2017 na terenie powiatu będzińskiego.

Tab. Liczba zachorowań i zapadalność na grypę w latach 2013- 2017 na terenie powiatu będzińskiego.

Grypa		
Rok	Ilość zachorowań	Zapadalność
2013	5801	3831,52
2014	4774	3158,03
2015	4589	3044,38
2016	3480	2308,66
2017	3544	2363,38

W 2017 roku zarejestrowano 4 potwierdzone laboratoryjnie przypadki grypy. Liczba osób zaszczepionych przeciwko grypie w 2017 roku to 2362, tj. 1,6% populacji.

2. Wirusowe choroby wieku dziecięcego: odra, świnka, różyczka, ospa wietrzna

Są to choroby wirusowe nazywane chorobami wieku dziecięcego, ze względu na najczęstsze ich występowanie w populacji dzieci. Przeciwko wymienionym chorobom stosowane są skuteczne szczepionki, w przypadku odry świnki i różyczki są to szczepienia obowiązkowe u wszystkich dzieci, natomiast obowiązek szczepień przeciwko ospie obejmuje tylko dzieci z grup ryzyka, m.in. uczęszczające do żłobków.

Stosunkowo niewysoka liczba zachorowań na odrę w Polsce jest rezultatem wysokiego stopnia wyszczepienia (95%), wynikającego z prowadzonych systematycznie od 1975 roku masowych obowiązkowych szczepień ochronnych dzieci. Z powodu zmniejszenia ilości zaszczepionych dzieci, duża ilość zachorowań na odrę występuje na Ukrainie, we Włoszech oraz Rumunii.

Dąbrowa Górnicza

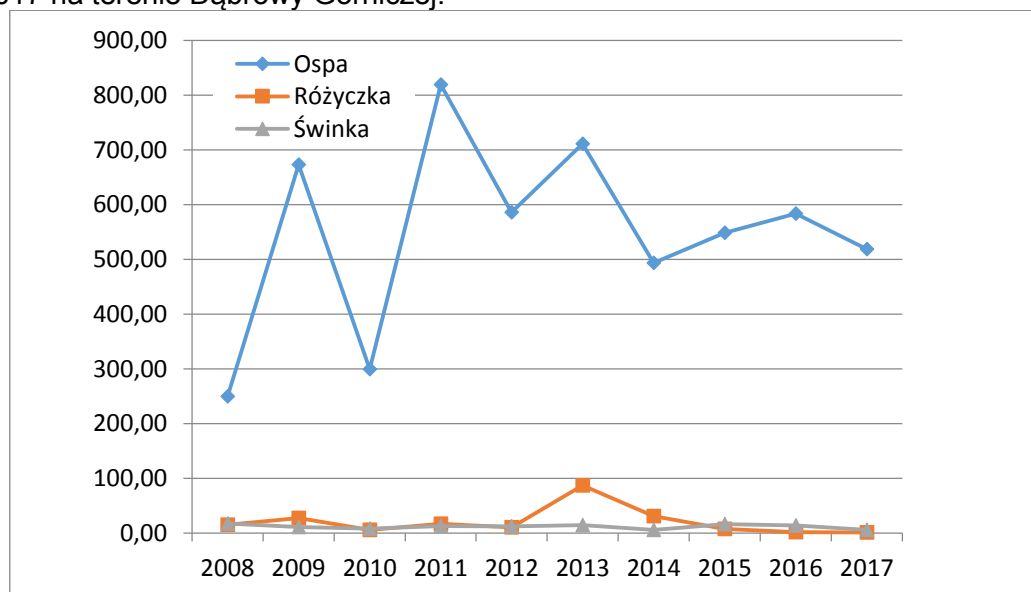
Na terenie Dąbrowy Górniczej nie odnotowano zachorowań na odrę.

W 2017 roku zarejestrowano spadek zapadalności na różyczkę, świnkę oraz ospę wietrzną. Poniższa tabela i wykres przedstawiają dane dotyczące liczby zachorowań i zapadalność na w/w choroby na terenie miasta na przestrzeni ostatnich 10 lat.

Tab. Liczba zachorowań i zapadalność na ospę wietrzną, różyczkę i świnkę w latach 2008- 2017 w Dąbrowie Górniczej.

Jednostka chorobowa	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Ospa	321	862	383	1044	747	884	612	677	716	630
Zapadalność	249,69	673,23	299,13	819,27	586,20	711,06	493,57	548,73	580,34	514,49
Różyczka	19	35	7	21	13	108	38	9	2	1
Zapadalność	14,78	27,34	5,47	16,48	10,20	86,87	30,65	7,29	1,62	0,82
Świnka	22	14	10	16	15	18	7	20	17	7
Zapadalność	17,11	10,93	7,81	12,56	11,77	14,48	5,65	16,21	13,78	5,72

Ryc. Zmiana wartości współczynnika zapadalności na różyczkę, świnkę i ospę wietrzną w latach 2008-2017 na terenie Dąbrowy Górniczej.

**BEZPIECZEŃSTWO SANITARNE W 2017 ROKU
POWIATU BĘDZIŃSKIEGO I MIASTA DĄBROWA GÓRNICZA**

Powiat będziński

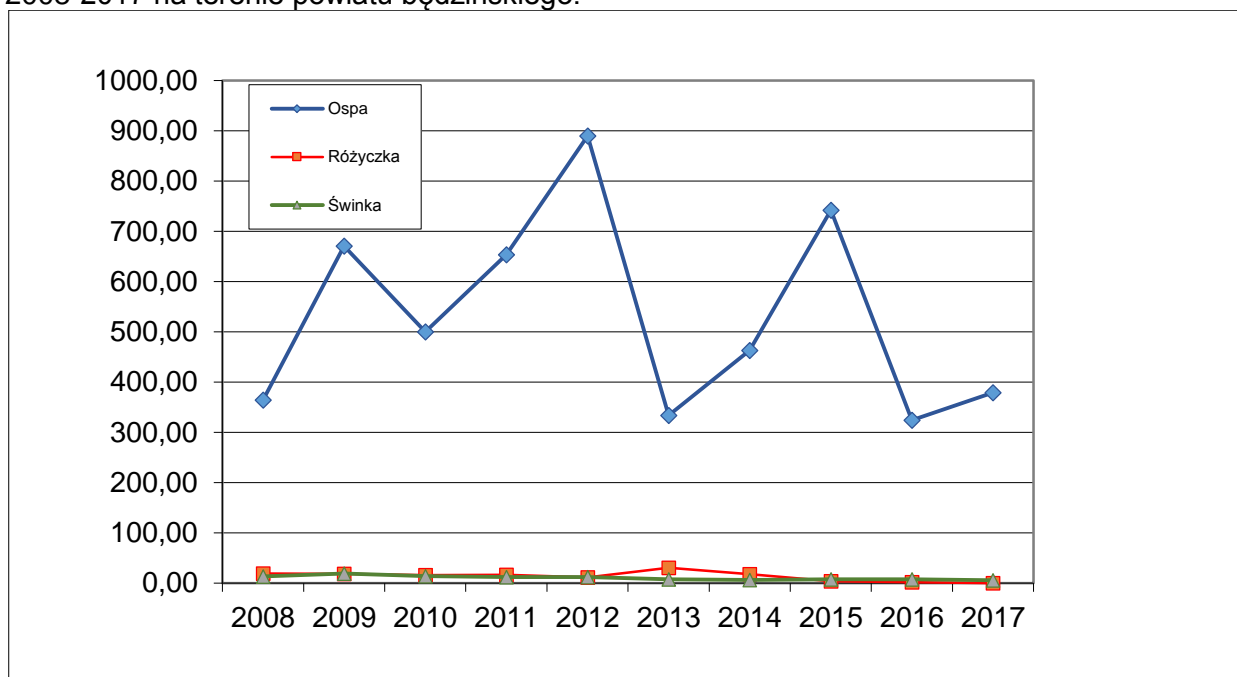
Na terenie powiatu będzińskiego nie odnotowano zachorowania na odrę. Zapadalność na ospę wietrzną wzrosła nieznacznie w porównaniu do roku 2016, natomiast w przypadku świnki i różyczki – spadła.

Poniższa tabela i wykres przedstawiają dane dotyczące liczby zachorowań i zapadalność na różyczkę, świnkę (nagminne zapalenie przyusznic) i ospę wietrzną na terenie powiatu na przestrzeni ostatnich 10 lat.

Tab. Liczba zachorowań i zapadalność na ospę wietrzną, różyczkę i świnkę w latach 2008-2017 na terenie powiatu będzińskiego.

Jednostka chorobowa	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Ospa	550	1012	755	993	1353	505	700	1118	487	566
Zapadalność	364,36	670,57	500,27	653,67	889,34	333,55	463,05	741,69	323,08	377,45
Różyczka	29	28	24	25	18	46	27	6	3	0
Zapadalność	19,21	18,55	15,90	16,46	11,83	30,38	17,86	3,98	1,99	0,00
Świnka	20	29	21	19	19	12	10	12	12	9
Zapadalność	13,25	19,22	13,91	12,51	12,49	7,93	6,62	7,96	7,96	6,00

Ryc. Zmiana wartości współczynnika zapadalności na różyczkę, świnkę i ospę wietrzną w latach 2008-2017 na terenie powiatu będzińskiego.

3. Bakteryjne choroby układu oddechowego: krztusiec, płonica (szkarlatyna), błonica.

Błonica, płonica (szkarlatyna) i krztusiec to ostre bakteryjne choroby zakaźne dróg oddechowych. Błonica jest chorobą zagrażającą życiu, obecnie dzięki masowym szczepieniom w Polsce nie występuje, jednak na świecie choruje na nią tysiące osób.

W ostatnich latach obserwowano wzrost zachorowań na krztusiec, szczególnie u młodzieży, w związku z czym od roku 2015 wprowadzono kolejną dawkę szczepienia przeciwka krztuścowi w 14 roku życia.

BEZPIECZEŃSTWO SANITARNE W 2017 ROKU
POWIATU BĘDZIŃSKIEGO I MIASTA DĄBROWA GÓRNICZA

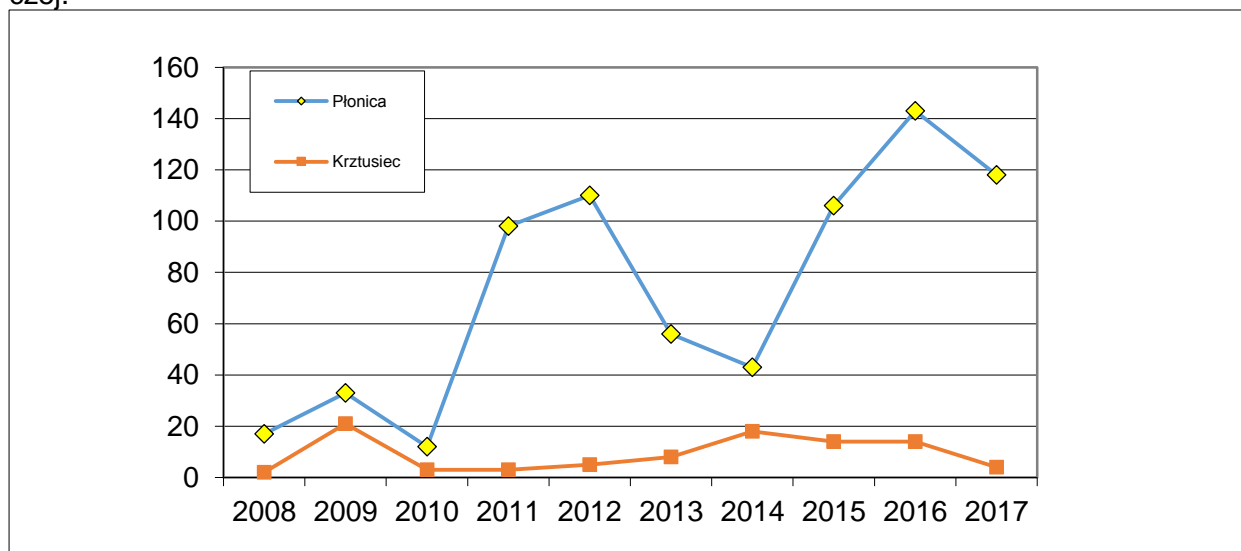
Dąbrowa Górnicza

W porównaniu z rokiem ubiegłym na terenie miasta zarejestrowano spadek zachorowań na płonicę (szkarlatynę) a także 2-krotny spadek zachorowań na krztusiec. Poniższa tabela i wykres przedstawiają zestawienie zachorowań na płonicę (szkarlatynę) i krztusiec na przestrzeni ostatnich 10 lat.

Tab. Liczba zachorowań i zapadalność na płonicę i krztusiec w latach 2008 – 2017 na terenie Dąbrowy Górniczej

Jednostka chorobowa	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Płonica	17	33	12	98	110	56	43	106	143	118
Zapadalność	13,22	25,77	9,37	76,90	86,32	45,04	34,68	85,92	115,91	96,37
Krztusiec	2	21	3	3	5	8	18	14	14	4
Zapadalność	1,56	16,40	2,34	2,35	3,92	6,43	14,52	11,29	11,35	3,27

Ryc. Liczba zachorowań na krztusiec i płonicę w latach 2008 – 2017 na terenie Dąbrowy Górniczej.

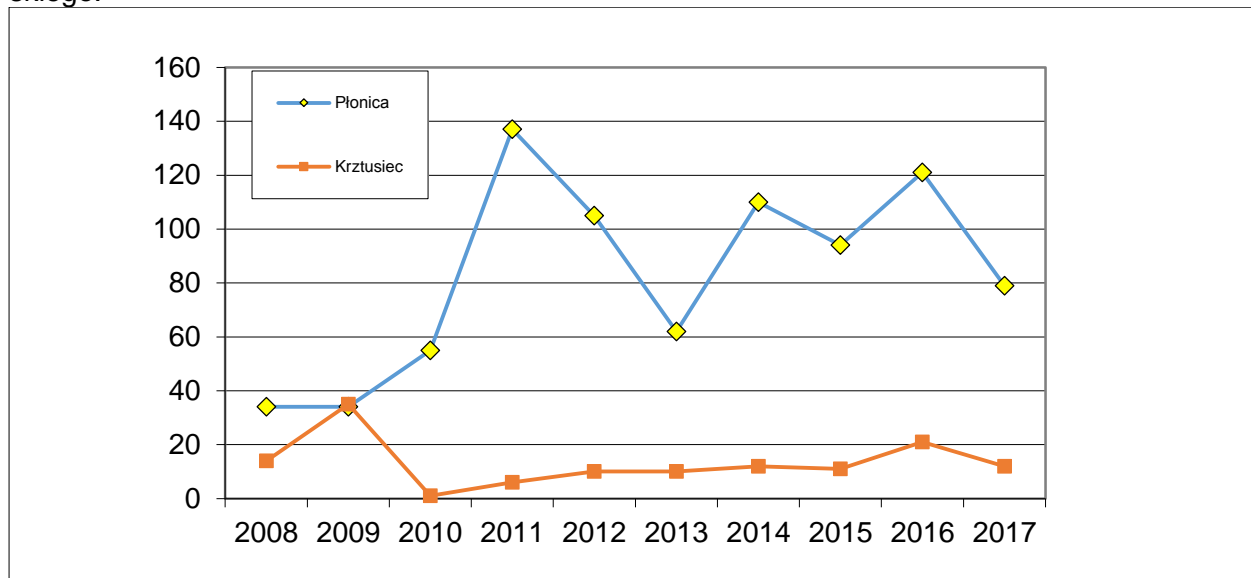
Powiat będziński

W porównaniu z rokiem ubiegłym, na terenie powiatu, zarejestrowano spadek zachorowań na płonicę (szkarlatynę) a także 2-krotny spadek zachorowań na krztusiec. Poniższa tabela i wykres przedstawiają zestawienie zachorowań na płonicę (szkarlatynę) i krztusiec na przestrzeni ostatnich 10 lat.

Tab. Liczba zachorowań i zapadalność na płonicę i krztusiec w latach 2008 – 2017 na terenie powiatu będzińskiego.

Jednostka chorobowa	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Płonica	34	34	55	137	105	62	110	94	121	79
Zapadalność	22,52	22,53	36,44	90,18	69,02	40,95	72,77	62,36	80,27	52,68
Krztusiec	14	35	1	6	10	10	12	11	21	12
Zapadalność	9,27	23,19	0,66	3,95	6,57	6,60	7,94	7,30	13,93	8,00

Ryc. Liczba zachorowań na krztusiec i płonice w latach 2008 – 2017 na terenie powiatu będzińskiego.

4. Zatrucia pokarmowe i zakażenia jelitowe

Zatrucia pokarmowe i zakażenia jelitowe mogą być wywoływane przez różne czynniki etiologiczne - bakterie, wirusy, pasożyty, toksyny. Zakażenia te szerzą się drogą pokarmową wskutek niewłaściwego postępowania z żywnością lub braku dobrych nawyków higienicznych.

Dąbrowa Górnicza

W 2017 roku na terenie miasta zarejestrowano ogółem **587** przypadków zakażeń żołądkowo-jelitowych i zatruc pokarmowych, w tym **121** przypadków bakteryjnych zatruc/zakażeń pokarmowych i **144** zachorowania o etiologii wirusowej. Pozostałe **322** przypadki to biegunki i zapalenia żołądkowo – jelitowe o prawdopodobnie zakaźnym pochodzeniu (bez określenia czynnika etiologicznego).

Powiat będziński

W 2017 roku na terenie powiatu zarejestrowano ogółem **377** przypadków zakażeń żołądkowo-jelitowych i zatruc pokarmowych, w tym **101** przypadków bakteryjnych zatruc/zakażeń pokarmowych i **130** zachorowań o etiologii wirusowej. Pozostałe **146** przypadków to biegunki i zapalenia żołądkowo – jelitowe o prawdopodobnie zakaźnym pochodzeniu (bez określenia czynnika etiologicznego).

4.1 Zakażenia bakteryjne

Zdecydowana większość zakażeń bakteryjnych, z objawami żołądkowo-jelitowymi wywołana była przez *Clostridium difficile* oraz *Salmonella* sp.

4.1.1 Clostridium difficile szerzy się często epidemicznie w placówkach opieki długoterminowej i oddziałach szpitalnych, najczęściej wśród chorych, u których przez dłuższy okres stosowano antybiotykoterapię. Do typowych objawów należy: biegunka, kurczliwa bolesność brzucha oraz towarzysząca im podwyższona temperatura. Bakterie cechuje duża zjadliwość, zdolność do tworzenia form przetrwalnikowych oraz wytwarzania toksyn.

Dąbrowa Górnicza

W porównaniu z 2016 rokiem wystąpił wzrost zakażeń wywołanych *Clostridium difficile*. W 2017 r. zgłoszono do Inspekcji Sanitarnej **3** ogniska epidemiczne, w których zachorowało **19** osób. Czynnikiem etiologicznym były szczepy *Clostridium difficile* produkujące toksyny. Tabela strona 6

BEZPIECZEŃSTWO SANITARNE W 2017 ROKU
POWIATU BĘDZIŃSKIEGO I MIASTA DĄBROWA GÓRNICZA

Powiat będziński

W porównaniu z 2016 rokiem wystąpił wzrost zakażeń o etiologii *Clostridium difficile*. W 2017 r. zgłoszono do Inspekcji Sanitarnej 1 ognisko epidemiczne, w którym zachorowało 15 osób. Czynnikiem etiologicznym były szczepy *Clostridium difficile* produkujące toksyny. Tabela strona 6

4.1.2 Salmonella sp.

W roku 2017 zaobserwowano znaczny wzrost ilości zachorowań na Salmonellozę. Jest to tendencja obserwowana w całej Polsce i wynika ze zwiększenia ilości przypadków występowania Salmonelli w mięsie drobiowym i jajach. W ramach sprawowanego nadzoru sanitarno-epidemiologicznego, wykonywano badania u nosicieli, ozdrowieńców oraz osób, które były narażone na zakażenie poprzez styczność z osobami chorymi na salmonellozę.

Dąbrowa Górnicza

W 2017 roku zgłoszono 71 przypadków zachorowań, które przebiegały pod postacią nieżytu żołądkowo-jelitowego. W porównaniu do roku 2016 nastąpił ponad 3 – krotny wzrost liczby zarejestrowanych przypadków (tabela poniżej).

Zarejestrowano sporadyczne zachorowania na **jersiniozę** oraz **kampylobakteriozę**.

Podobnie jak w latach ubiegłych, w 2017 r. nie odnotowano zachorowań na: dur brzuszny, dury rzekome A, B, C oraz czerwonkę.

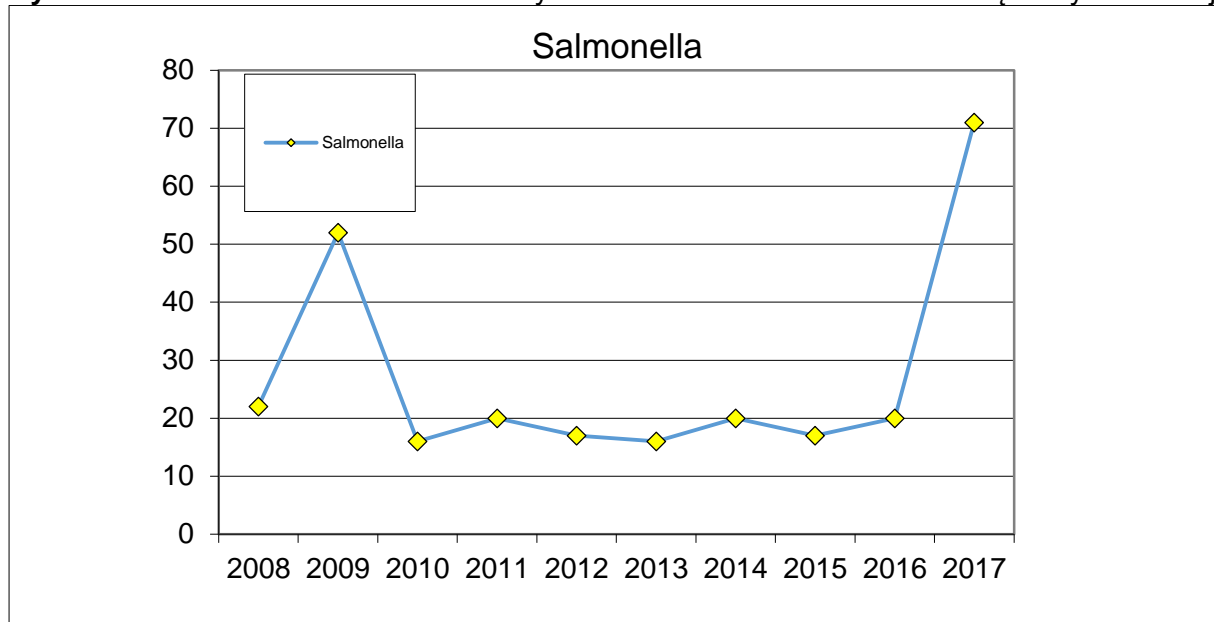
Tab. Zestawienie liczby przypadków zachorowań i współczynników zapadalności na bakteryjne choroby zakaźne szerzące się drogą pokarmową w latach 2008 - 2017 na terenie Dąbrowy Górniczej.

Jednostka chorobowa	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Salmonellozy	22	52	16	20	17	16	20	17	20	71
Zapadalność	17,11	40,61	12,50	15,69	13,34	12,87	16,13	13,78	16,21	57,98
Escherichia coli	3	0	2	1	0	0	0	1	0	0
Zapadalność	2,33	0,00	1,56	0,78	0,00	0,00	0,00	0,81	0,00	0,00
Kampylobakteriozy	0	3	0	0	0	0	0	1	0	3
Zapadalność	0,00	2,34	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,81	0,00	2,45
Jersiniozy	0	0	0	1	0	0	0	0	0	1
Zapadalność	0,00	0,00	0,00	0,78	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,82
Clostridium difficile*	0	0	0	0	0	0	3	63	34	42
Zapadalność	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	2,42	51,06	27,56	34,30

*jednostka chorobowa wprowadzona do rejestracji w 2013 roku.

BEZPIECZEŃSTWO SANITARNE W 2017 ROKU
POWIATU BĘDZIŃSKIEGO I MIASTA DĄBROWA GÓRNICZA

Ryc. Liczba zachorowań na salmonellozy w latach 2008 -2017 na terenie Dąbrowy Górniczej.

Powiat będziński

W 2017 roku zgłoszono **29** przypadków zachorowań, które przebiegały pod postacią nieżytu żołądkowo-jelitowego. W porównaniu do roku 2016 nastąpił ponad dwukrotny wzrost liczby zarejestrowanych przypadków (poniższa tabela).

Zarejestrowano sporadyczne zachorowania na **jersiniozę**.

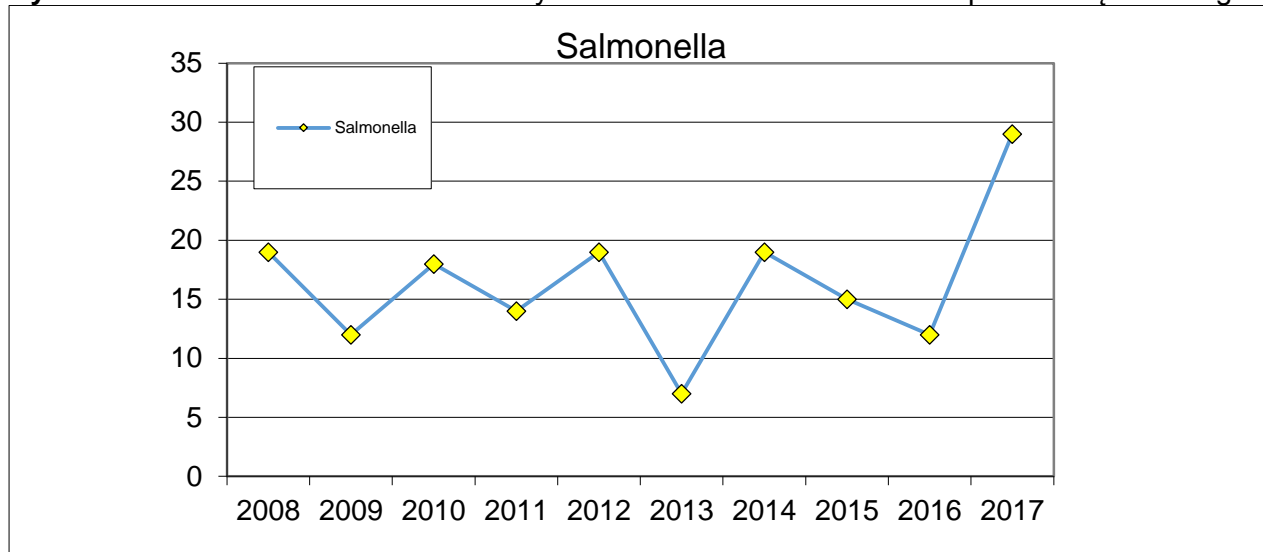
Podobnie jak w latach ubiegłych w 2017 r. nie odnotowano zachorowań na: dur brzuszny, dury rzekome A, B, C, czerwonkę.

Tab. Zestawienie liczby przypadków zachorowań i współczynników zapadalności na bakteryjne choroby zakaźne szerzące się drogą pokarmową w latach 2008 - 2017 na terenie powiatu będzińskiego.

Jednostka chorobowa	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Salmonellozy	19	12	18	14	19	7	19	15	12	29
Zapadalność	12,59	7,95	11,93	9,22	12,49	4,62	12,57	9,95	7,96	19,34
Escherichia coli	3	9	4	1	0	1	2	0	0	1
Zapadalność	1,99	5,96	2,65	0,66	0,00	0,66	1,32	0,00	0,00	0,67
Kampylobakteriozy	0	0	0	0	0	0	2	1	1	0
Zapadalność	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	1,32	0,66	0,66	0,00
Jersiniozy	1	0	1	0	1	0	1	1	0	1
Zapadalność	0,66	0,00	0,66	0,00	0,66	0,00	0,66	0,66	0,00	0,67
Clostridium difficile*	0	0	0	0	0	2	7	30	45	68
Zapadalność	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	1,32	4,63	19,90	29,85	45,35

*jednostka chorobowa wprowadzona do rejestracji w 2013 roku.

Ryc. Liczba zachorowań na salmonellozy w latach 2008 -2017 na terenie powiatu będzińskiego.

4.2 Zakażenia wirusowe

Wirusowe zakażenia jelitowe mogą szerzyć się zarówno drogą pokarmową jak i kropelkową, dlatego ich przenoszenie z człowieka na człowieka jest niezwykle łatwe. Trudno natomiast ustalić czy zachorowanie jest spowodowane spożyciem skażonej potrawy czy bezpośrednim kontaktem z osobą chorą.

Dąbrowa Górnicza

W 2017 roku na terenie miasta zanotowano **144** przypadki wirusowych zakażeń jelitowych, z czego **62** zachorowania dotyczyły dzieci do lat 2.

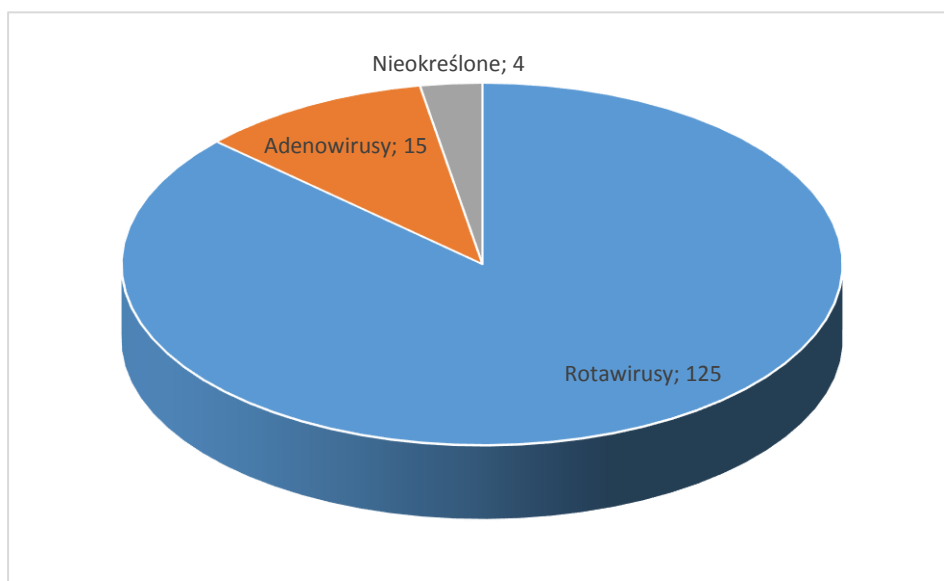
Przyczyną wirusowych zakażeń jelitowych były głównie:

rotawirusy (125 przypadków, co stanowiło **86,8%** zakażeń wirusowych)

adenowirusy (15 przypadków, co stanowiło **10,4%** zakażeń wirusowych).

4 przypadki zakwalifikowano na podstawie rozpoznania klinicznego jako **nieokreślone zakażenia wirusowe**.

Ryc. Procentowy rozkład wirusowych zakażeń jelitowych w 2017r. na terenie Dąbrowy Górniczej

Powiat będziński

W 2017 roku na terenie powiatu zanotowano **130** przypadki wirusowych zakażeń jelitowych, z czego **63** zachorowania wystąpiły wśród dzieci do lat 2.

Przyczyną wirusowych zakażeń jelitowych były głównie:

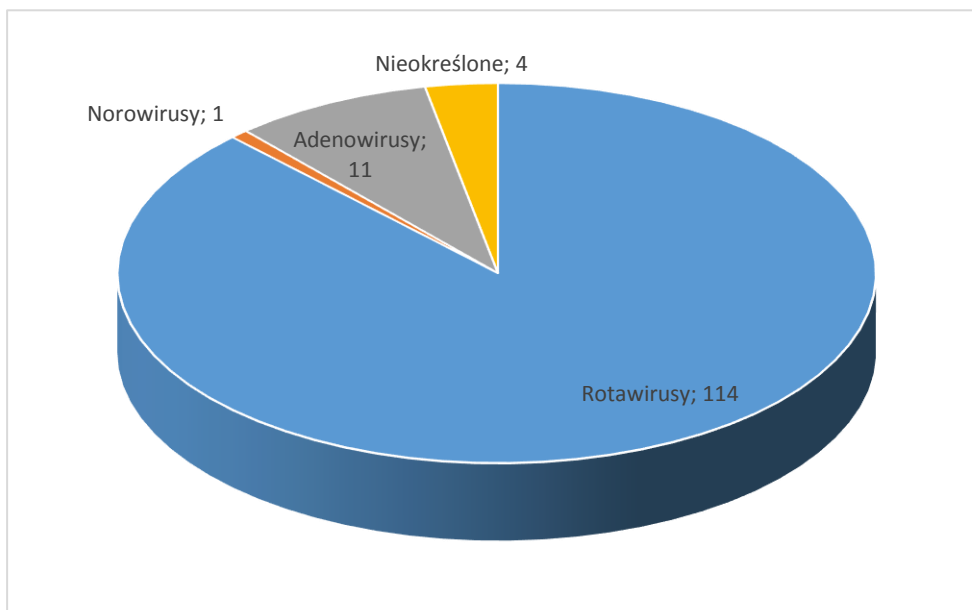
rotawirusy (114 przypadków, co stanowi **87,7%** zakażeń wirusowych)

adenowirusy (11 przypadków, co stanowi **8,5%** zakażeń wirusowych)

norowirusy (1 przypadek, co stanowi **0,7%** zakażeń wirusowych).

4 przypadki zakwalifikowano na podstawie rozpoznania klinicznego jako **nieokreślone zakażenia wirusowe**.

Ryc. Procentowy rozkład wirusowych zakażeń jelitowych w 2017r. na terenie powiatu będzińskiego.

4.2.1 Wirusowe Zapalenie Wątroby typu A

Wirus zapalenia wątroby typu A dostaje się do organizmu drogą pokarmową. W 2017 r. zwiększoną zachorowalność na WZW A obserwowano na terenie całej Polski, co najprawdopodobniej ma związek z rozprzestrzenianiem się wirusa w krajach Europy zachodniej. W Polsce w roku 2016 odnotowano 35 przypadków WZW A, w roku 2017 były to już 3072 przypadki. W związku z dobrymi warunkami sanitarno – higienicznym znaczna część Polaków nie choruje w dzieciństwie, kiedy przebieg zakażenia jest często bezobjawowy, pozostaje więc nieodporna. Można skutecznie zapobiegać tej chorobie poprzez szczepienie zalecane.

Dąbrowa Górnicza

Na terenie Dąbrowy Górniczej w 2017 roku odnotowano **12** przypadków wirusowego zapalenia wątroby typ A, w tym **1** ognisko obejmujące członków rodziny. W roku 2016 nie wystąpiło żadne zachorowanie.

Powiat będziński

Na terenie powiatu będzińskiego w 2017 roku odnotowano **44** przypadki zachorowań na wirusowe zapalenie wątroby typ A, w tym **4** ogniska epidemiczne obejmujące członków rodziny. W roku 2016 wystąpiło 1 zachorowanie.

4.3 Ogniska chorób przenoszonych drogą pokarmową

Ognisko choroby przenoszonej drogą pokarmową to wystąpienie przynajmniej dwóch przypadków zachorowań powiązanych epidemiologicznie, spowodowanych przez czynniki przenoszone

drogą pokarmową lub wystąpienie sytuacji, w której liczba zgłoszonych przypadków zachorowań jest wyższa od oczekiwanej na danym terenie w określonym czasie i istnieje wspólne źródło tych zachorowań (lub jego podejrzenie).

Dąbrowa Górnicza

W 2017 roku na terenie miasta wystąpiło **11** ognisk chorób przenoszonych drogą pokarmową. Zachorowało łącznie **70** osób, nadzorem epidemiologicznym (badaniem kału) objęto **207** osób.

1) ogniska w środowisku domowym (małe) – odnotowano **6** ognisk wywołanych pałeczką *Salmonelli*, w których zachorowało **14** osób. Ustalono, iż w większości przypadków potencjalnymi czynnikami sprzyjającym szerzeniu się zakażenia były: nie przestrzeganie higieny podczas postępowania z produktami spożywczymi, nie zastosowanie zasad reżimu sanitarnego. Zarejestrowano również **1** ognisko rodzinne wywołane przez wirusa zapalenia wątroby typ A (**2** osoby chore).

2) ogniska zakażenia szpitalnego – odnotowano **3** ogniska w środowisku szpitalnym; ilość osób chorych: **19**. Czynnikiem etiologicznym w przypadku ognisk była bakteria *Clostridium difficile*. Potencjalnym źródłem rozprzestrzeniania się zakażenia były najprawdopodobniej skażone powierzchnie dotykowe i/lub ręce personelu medycznego.

W związku z wystąpieniem ognisk przeprowadzono kontrole sanitarne, które nie wykazały nieprawidłowości.

3) ognisko choroby przenoszonej drogą pokarmową w placówce oświatowej.

Ogólna liczba chorych : **35**

Czynnikiem etiologicznym ogniska była *Salmonella*.

Dochodzenie epidemiologiczne nie wskazało jednoznacznie źródła rozprzestrzeniania się zakażenia w Żłobku Miejskim w Dąbrowie Górniczej ul. Jaworowa 4. Zgodnie z decyzją Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego, placówka zaprzestała działalności na okres tygodnia, podczas którego wykonano zabiegi dezynfekcyjne oraz przebadano personel. Ponadto zlecono wykonanie badań mikrobiologicznych u wszystkich dzieci uczęszczających do placówki. Łączna ilość przeprowadzonych badań mikrobiologicznych : **182**. Przeprowadzone w placówce kontrole nie wykazały nieprawidłowości w pionie żywienia. Domniemanym źródłem rozprzestrzeniania się zakażenia mogli być bezobjawowi nosiciele.

Powiat będziński

W 2017 roku na terenie powiatu będzińskiego wystąpiło **10** ognisk chorób przenoszonych drogą pokarmową. Zachorowało łącznie **38** osób.

1) ogniska w środowisku domowym (małe) – Odnotowano **5** ognisk wśród których zachorowało **13** osób, 4 ogniska wywołane były pałeczką *Salmonelli* natomiast w przypadku jednego nie zidentyfikowano czynnika etiologicznego. Ustalono, iż w większości przypadków potencjalnymi czynnikami sprzyjającym szerzeniu się zakażenia były: nie przestrzeganie higieny podczas postępowania z produktami spożywczymi, nie zastosowanie zasad reżimu sanitarnego. Zarejestrowano również **4** ogniska rodzinne wywołane przez wirusa zapalenia wątroby typ A (**10** osób chorych).

2) ognisko zakażenia szpitalnego – odnotowano **1** ognisko w środowisku szpitalnym; ilość osób chorych : **15**. Czynnikiem etiologicznym w przypadku ogniska była bakteria *Clostridium difficile*. Potencjalnym źródłem rozprzestrzeniania się zakażenia były najprawdopodobniej skażone powierzchnie dotykowe i/lub ręce personelu medycznego.

W związku z wystąpieniem ogniska przeprowadzono kontrolę sanitarną, która nie wykazała nieprawidłowości.

5. Zakażenia krwiopochodne: wirusowe zapalenie wątroby typu b i c

Do zakażenia wirusem WZW typu B i WZW typu C dochodzi przez kontakt z zakażoną krwią. Wirusy te mogą wywoływać zakażenia ostre lub – w większości – przewlekłe, w przypadku których objawy są niespecyficzne, więc często zakażenie wykrywane jest przypadkowo. Nielezione,

BEZPIECZEŃSTWO SANITARNE W 2017 ROKU POWIATU BĘDZIŃSKIEGO I MIASTA DĄBROWA GÓRNICZA

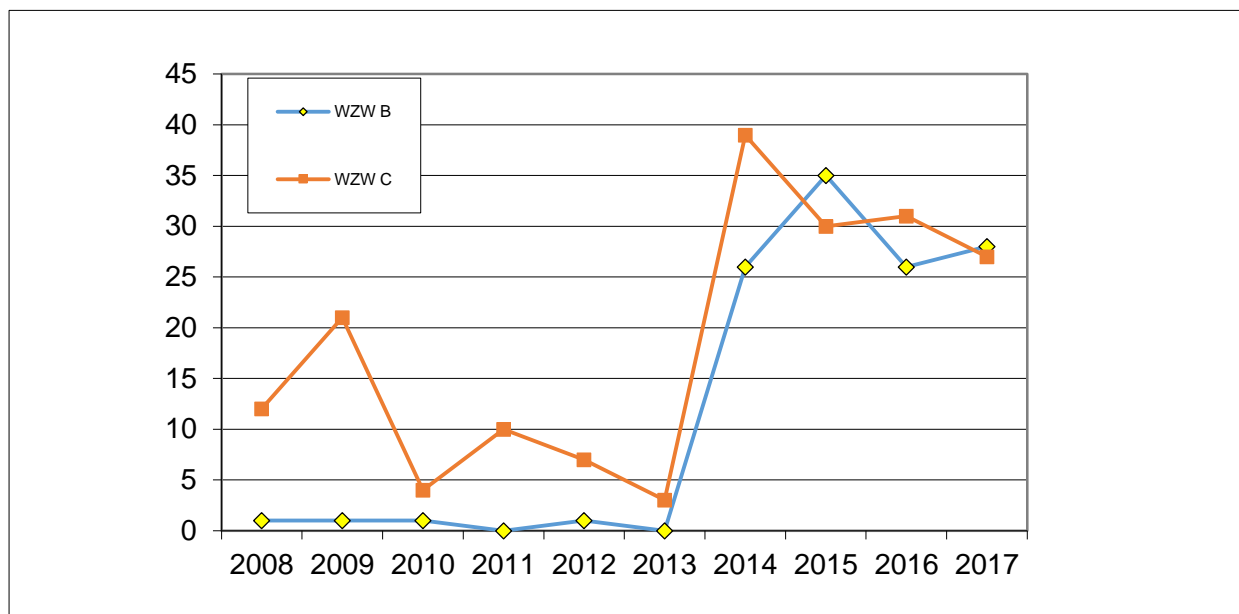
może prowadzić do poważnych powikłań, np. marskości, nowotworu czy niewydolności wątroby. Szczepienie przeciwko wirusowemu zapaleniu wątroby typu B jest obowiązkowe dla wszystkich niemowląt. Do tej pory brak jest szczepionki przeciwko wirusowi typu C, natomiast leczenie tego zakażenia jest coraz bardziej skuteczne.

Widoczny na przedstawianych wykresach wzrost zachorowań od 2014 roku wynika z wejścia w życie Rozporządzenie Ministra Zdrowia w sprawie biologicznych czynników chorobotwórczych podlegających zgłoszeniu, wzorów formularzy zgłoszeń dodatnich wyników badań w kierunku biologicznych czynników chorobotwórczych oraz okoliczności dokonywania zgłoszeń (Dz. U. 2014 poz. 459). Od 2014 roku rejestrowi podlegają zgłoszenia kierowników laboratoriów (po odpowiedniej klasyfikacji przypadku), wcześniej rejestrowano wyłącznie przypadki zgłoszone przez lekarza.

Dąbrowa Górnicza

Poniższy wykres przedstawia ilość zarejestrowanych na terenie miasta zachorowań na wirusowe zapalenie wątroby typu B i typu C, na przestrzeni ostatnich 10 lat.

Ryc. Liczba zachorowań na WZW typu B, C w latach 2008-2017 na terenie miasta Dąbrowa Górnicza.

WZW typu B (HBV) – w 2017 roku zarejestrowano **28** przypadków zachorowań. Wszystkie miały charakter przewlekły. Osoby nieuodpornione z najbliższego otoczenia chorego są szczepione p/WZW B w ramach szczepień obowiązkowych.

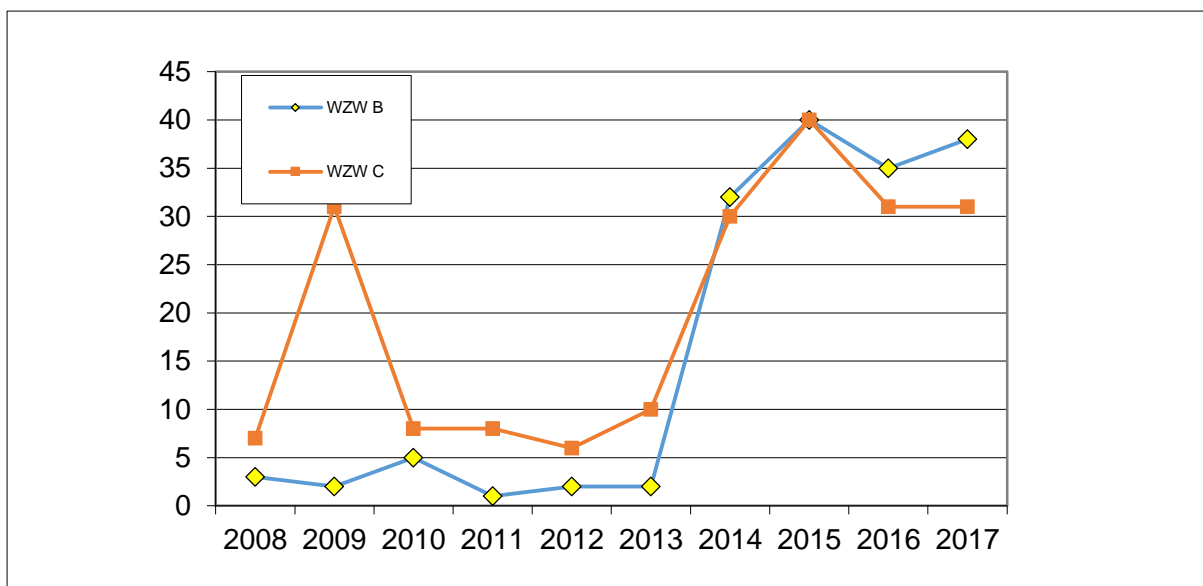
WZW typu C (HCV) – w 2017 roku zarejestrowano **27** przypadków zachorowań o charakterze przewlekłym. Osoby chore na WZW typu C, nie uodpornione przeciwko wirusowemu zapaleniu wątroby typu B, kierowano na to szczepienie

Powiat będziński

Poniższy wykres przedstawia ilość zarejestrowanych na terenie powiatu zachorowań na wirusowe zapalenie wątroby typu B i typu C, na przestrzeni ostatnich 10 lat.

BEZPIECZEŃSTWO SANITARNE W 2017 ROKU
POWIATU BĘDZIŃSKIEGO I MIASTA DĄBROWA GÓRNICZA

Ryc. Liczba zachorowań na WZW typu B i C w latach 2008-2017 na terenie powiatu będzińskiego.

WZW typu B (HBV) – w 2017 roku zarejestrowano **38** przypadków zachorowań. Wszystkie miały charakter przewlekły. Osoby nieuodpornione z najbliższego otoczenia chorego są szczepione p/WZW B w ramach szczepień obowiązkowych.

WZW typu C (HCV) – w 2017 roku zarejestrowano **31** przypadków zachorowań o charakterze przewlekłym. Osoby chore na WZW typu C, nie uodpornione przeciwko wirusowemu zapaleniu wątroby typu B, kierowano na to szczepienie.

6. Gruźlica

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Dąbrowie Górniczej rejestruje przypadki podejrzeń/zachorowań na gruźlicę oraz prowadzi nadzór epidemiologiczny nad chorymi i osobami z ich najbliższego otoczenia. Chorzy na gruźlicę podlegają ustawowemu obowiązkowi leczenia, a osoby chore na gruźlicę w okresie prątkowania oraz osoby z uzasadnionym podejrzeniem o prątkowanie, dodatkowo obowiązkowej hospitalizacji.

Swoistą metodą zapobiegania gruźlicy są szczepienia BCG, wykonywane zgodnie z Programem Szczepień Ochronnych w pierwszej dobie życia noworodka.

Dąbrowa Górnicza

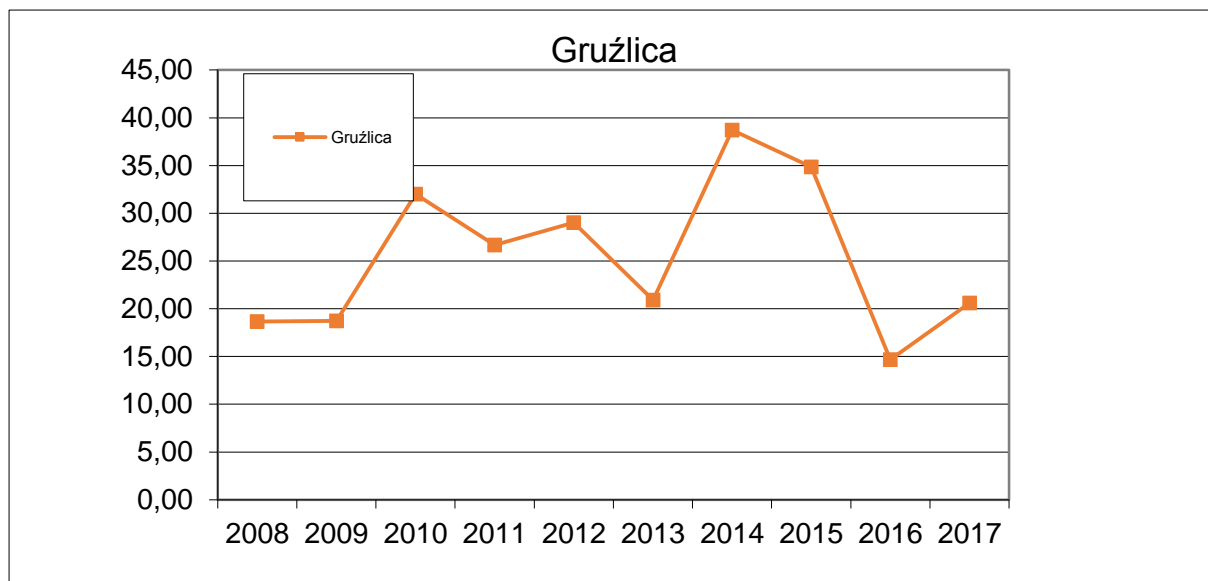
W 2017 roku na terenie miasta zanotowano **25** przypadków zachorowań na gruźlicę, w tym 2 zgony. Poniższa tabela i wykres obrazują ilość zachorowań na gruźlicę na przestrzeni ostatnich 10 lat.

Tab. Ilość zachorowań na gruźlicę w latach 2008- 2017 ma terenie miasta Dąbrowa Górnicza.

Jednostka chorobowa	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Gruźlica	24	24	41	34	37	26	48	43	18	25
Zapadalność	18,67	18,74	32,02	26,68	29,04	20,91	38,71	34,85	14,59	20,42

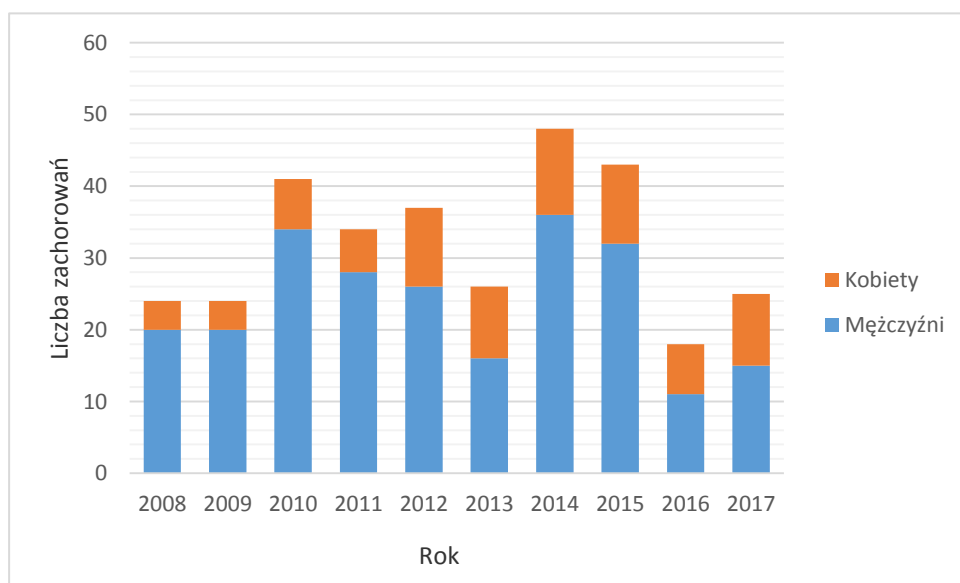
BEZPIECZEŃSTWO SANITARNE W 2017 ROKU
POWIATU BĘDZIŃSKIEGO I MIASTA DĄBROWA GÓRNICZA

Ryc. Zapadalność na gruźlicę w latach 2008- 2017 na terenie miasta Dąbrowa Górnicza

Zdecydowaną większość chorych w 2017 roku stanowili mężczyźni - 60%, kobiety - 40%. Wśród chorych dominują emeryci i renciści - 52% oraz osoby bezrobotne - 24%.

Ryc. Liczba zachorowań na gruźlicę na terenie miasta Dąbrowa Górnicza w latach 2008- 2017 z podziałem na płeć.

W 2017 r. na terenie miasta Dąbrowa Górnicza zaszczepiono 939 noworodków, co stanowiło 97,81 % ogółu urodzonych w 2017 roku dzieci.

Powiat będziński

W 2017 roku na terenie powiatu zanotowano **31** przypadków zachorowań na gruźlicę, w tym 1 zgon. Poniższa tabela i wykres obrazują ilość zachorowań na gruźlicę w powiecie na przestrzeni ostatnich 10 lat.

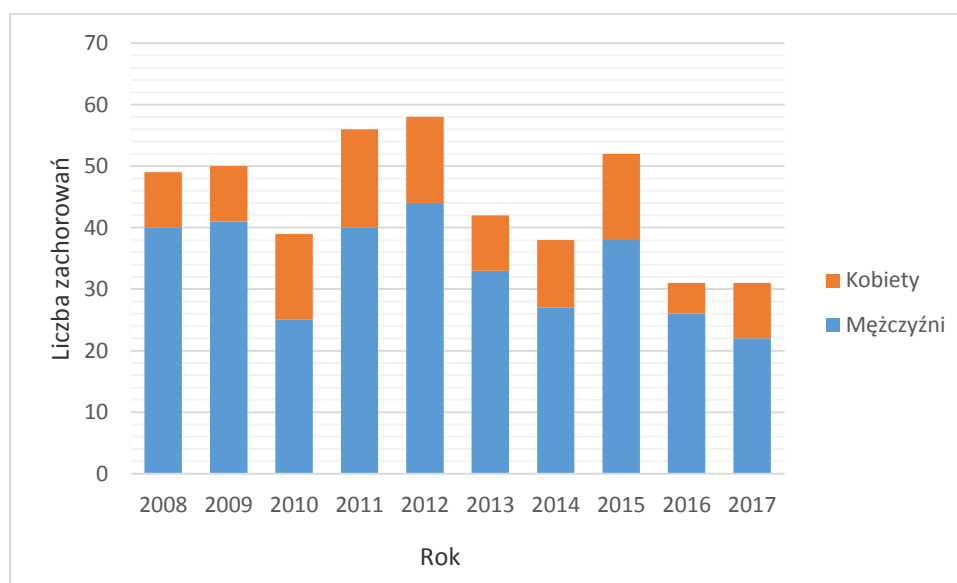
**BEZPIECZEŃSTWO SANITARNE W 2017 ROKU
POWIATU BĘDZIŃSKIEGO I MIASTA DĄBROWA GÓRNICZA**

Tab. Ilość zachorowań na gruźlicę w latach 2008- 2017 na terenie powiatu będzińskiego.

Jednostka chorobowa	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Gruźlica	49	50	39	56	61	42	38	52	31	31
Zapadalność	32,46	33,13	25,84	36,86	40,10	27,74	25,14	34,50	20,57	20,67

Zdecydowaną większość chorych w 2017 r. stanowili mężczyźni - 71%, kobiety - 29%. Wśród chorych dominują osoby bezrobotne - 45% oraz emeryci/ renciści - 29%.

Ryc. Liczba zachorowań na gruźlicę na terenie powiatu będzińskiego w latach 2008- 2017 z podziałem na płeć.

W 2017r. na terenie powiatu będzińskiego zaszczepiono 1035 noworodków, co stanowiło 97,73% ogółu urodzonych w 2017 roku dzieci.

7. Neuroinfekcje

7.1 Wirusowe zapalenie opon mózgowo – rdzeniowych

Dąbrowa Górnicza

W 2017 roku na terenie miasta Dąbrowa Górnicza odnotowano 1 zachorowanie na wirusowe zapalenie opon mózgowo- rdzeniowych.

Poniższa tabela obrazuje ilość zachorowań na przestrzeni ostatnich 10 lat.

Tab. Liczba zachorowań i zapadalność na wirusowe zapalenie opon mózgowo-rdzeniowych w latach 2008-2017 na terenie miasta Dąbrowa Górnicza.

Jednostka chorobowa	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Wirusowe zapalenie opon mózgowo rdzeniowych	2	2	2	0	0	2	7	0	6	1
Zapadalność	1,56	1,56	1,56	0,00	0,00	1,61	5,65	0,00	4,86	0,82

BEZPIECZEŃSTWO SANITARNE W 2017 ROKU
POWIATU BĘDZIŃSKIEGO I MIASTA DĄBROWA GÓRNICZA

Powiat będziński

W 2017 roku na terenie powiatu będzińskiego nie odnotowano zachorowań na wirusowe zapalenie opon mózgowo rdzeniowych.

Poniższa tabela obrazuje ilość zachorowań na przestrzeni ostatnich 10 lat.

Tab. Liczba zachorowań i zapadalność na wirusowe zapalenie opon mózgowo-rdzeniowych w latach 2008-2017 na terenie powiatu będzińskiego.

Jednostka chorobowa	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Wirusowe zapalenie opon mózgowo rdzeniowych	1	2	1	1	1	4	0	1	3	0
Zapadalność	0,66	1,33	0,66	0,66	0,66	2,64	0,00	0,66	1,99	0,00

7.2 Bakteryjne zapalenie opon mózgowo – rdzeniowych

Dąbrowa Górnicza

W 2017 roku na terenie miasta Dąbrowa Górnicza odnotowano 2 przypadki bakteryjnego zapalenia opon. W obu przypadkach nie określono czynnika etiologicznego odpowiedzialnego za wystąpienie zachorowania.

Tab. Liczba zachorowań i zapadalność na bakteryjne zapalenia opon mózgowo-rdzeniowych w latach 2008 – 2017 na terenie Dąbrowy Górniczej.

Jednostka chorobowa	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Bakteryjne zapalenie opon mózgowo rdzeniowych	3	4	3	4	5	4	1	3	1	2
Zapadalność	2,33	3,12	2,34	3,14	3,92	3,22	0,81	2,43	0,81	1,65

Powiat będziński

W 2017 roku na terenie powiatu będzińskiego odnotowano 1 przypadek bakteryjnego zapalenia opon o niezidentyfikowanej etiologii.

Tab. Liczba zachorowań i zapadalność na bakteryjne zapalenia opon mózgowo-rdzeniowych w latach 2008 – 2017 na terenie powiatu będzińskiego.

Jednostka chorobowa	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Bakteryjne zapalenie opon mózgowo rdzeniowych	5	5	3	5	8	6	6	3	2	1
Zapadalność	3,31	3,31	1,99	3,29	5,26	3,96	3,97	1,99	1,33	0,67

8. Inwazyjne choroby bakteryjne.

Zakażenie inwazyjne rozwija się w fizjologicznie jałowych tkankach i narządach organizmu. Najczęściej we krwi, a następnie rozprzestrzenia się do różnych narządów (np. ośrodkowego układu nerwowego, stawów). Zakażenie inwazyjne, wywoływane są przez bakterie otoczkowe, takie jak: pneumokoki (*Streptococcus pneumoniae*), meningokoki (*Neisseria meningitidis*) oraz pałeczki hemofilne (*Haemophilus influenzae*), stanowią szczególne zagrożenie dla zdrowia i życia małych dzieci.

BEZPIECZEŃSTWO SANITARNE W 2017 ROKU
POWIATU BĘDZIŃSKIEGO I MIASTA DĄBROWA GÓRNICZA

8.1 *Neisseria meningitidis (meningokoki)* – Do zakażenia dochodzi drogą kropelkową podczas kontaktu z bezobjawowym nosicielem lub osobą chorą. Na zakażenie meningokokami narażeni są wszyscy, niezależnie od płci czy wieku. Jednak najczęściej chorują dzieci w wieku do 5 lat oraz nastolatki i młodzi dorośli w wieku 16- 21 lat. Meningokoki kolonizują jamę nosowo-gardłową zdrowych osób (tzw. nosicieli), nie powodując żadnych dolegliwości ani objawów. Szczepionki przeciwko meningokokom zalecane są zarówno dzieciom, młodzieży oraz osobom powyżej 65 roku życia. W każdym przypadku podejrzenia lub rozpoznania Inwazyjnej Choroby Meningokokowej przeprowadzane są dochodzenia epidemiologiczne oraz podejmowane działania mające na celu przecięcie dróg szerzenia się zakażenia (nadzór epidemiologiczny i chemio-profilaktyka u osób z najbliższego otoczenia).

Dąbrowa Górnicza

W 2017 roku nie zarejestrowano zachorowań na Inwazyjną Chorobę Meningokokową.

Powiat będziński

W 2017 roku nie zarejestrowano zachorowań na Inwazyjną Chorobę Meningokokową.

8.2 *Streptococcus pneumoniae (pneumokoki)* – Zakażenia pneumokokowe szerzą się drogą kropelkową, infekcja często jest poprzedzona wcześniejszą kolonizacją okolicy nosowo-gardłowej. Nosicielstwo pneumokoków wśród zdrowych dorosłych waha się od 5 - 10%, a u zdrowych dzieci od 20 - 60%. Pneumokoki wywołują choroby górnych dróg oddechowych, zapalenie gardła, zatok, zapalenie oskrzeli oraz zapalenia ucha środkowego. Najbardziej podatne na zakażenia *Streptococcus pneumoniae* są niemowlęta i dzieci do 5 roku życia (szczególnie uczęszczające do żłobka i przedszkola) oraz dorośli powyżej 65 roku życia. W Polsce dostępnych jest kilka szczepionek przeciwko pneumokokom, które zalecane są osobom dorosłym. Od 2017 obowiązkiem szczepień p/pneumokokom objęto wszystkie dzieci od 6 tyg. życia.

Dąbrowa Górnicza

W 2017 roku zarejestrowano 7 przypadków Inwazyjnej Choroby wywołanej przez *Streptococcus pneumoniae* z czego 4 przebiegały pod postacią posocznicy.

Tab. Liczba zachorowań na inwazyjną chorobę meningokokową oraz inwazyjną chorobę pneumokokową na terenie miasta Dąbrowa Górnicza w latach 2008 – 2017

Jednostka chorobowa	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Meningokoki	1	2	1	0	1	0	0	0	1	0
Zapadalność	0,78	1,56	0,78	0,00	0,78	0,00	0,00	0,00	0,81	0,00
Pneumokoki	0	0	1	9	7	5	6	3	9	7
Zapadalność	0,00	0,00	0,78	7,06	5,49	4,02	4,84	2,43	7,29	5,72

Powiat będziński

W 2017 roku zarejestrowano 4 przypadki Inwazyjnej Choroby wywołanej przez *Streptococcus pneumoniae* z czego 1 przebiegał tylko pod postacią zapalenia opon mózgowo-rdzeniowych, 2 – pod postacią posocznicy. Ponadto zarejestrowano 2 przypadki choroby wywołanej *Streptococcus Pneumoniae* innej i nieokreślonej.

BEZPIECZEŃSTWO SANITARNE W 2017 ROKU
POWIATU BĘDZIŃSKIEGO I MIASTA DĄBROWA GÓRNICZA

Tab. Liczba zachorowań na inwazyjną chorobę meningokokową oraz inwazyjną chorobę pneumokokową na terenie powiatu będzińskiego w latach 2008 – 2017

Jednostka chorobowa	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Meningo- koki	2	0	0	1	1	2	0	2	0	0
Zapadal- ność	1,32	0,00	0,00	0,66	0,66	1,32	0,00	1,33	0,00	0,00
Pneumo- koki	0	0	1	2	5	3	4	4	2	4
Zapadal- ność	0,00	0,00	0,66	1,32	3,29	1,98	2,65	2,65	1,33	2,67

8.3 *Haemophilus influenzae* –

Szczepki *Haemophilus influenzae* typu b (Hib), obok pneumokoków i meningokoków, należą do bakterii najczęściej wywołujących ciężkie zakażenia, m. in.: posocznicę, zapalenie opon mózgowo-rdzeniowych i mózgu, zapalenie płuc, zapalenie kości i stawów. Najczęstszym źródłem zakażeń Hib jest bezpośredni kontakt z nosicielem lub chorą osobą.

Najskuteczniejszą metodą zapobiegania zakażeniom wywołanym *Haemophilus influenzae* są szczepienia ochronne. W Polsce szczepienia ochronne przeciwko *Haemophilus influenzae* są obowiązkowe dla dzieci w 1 i 2 roku życia.

Dąbrowa Górnicza

W 2017 roku nie zarejestrowano przypadków Inwazyjnej Choroby wywołanej przez *Haemophilus influenzae*.

Powiat będziński

W 2017 roku nie zarejestrowano przypadków Inwazyjnej Choroby wywołanej przez *Haemophilus influenzae*.

9. Choroby odzwierzęce i pasożytnicze

9.1 Borelioza- Choroba z Lyme

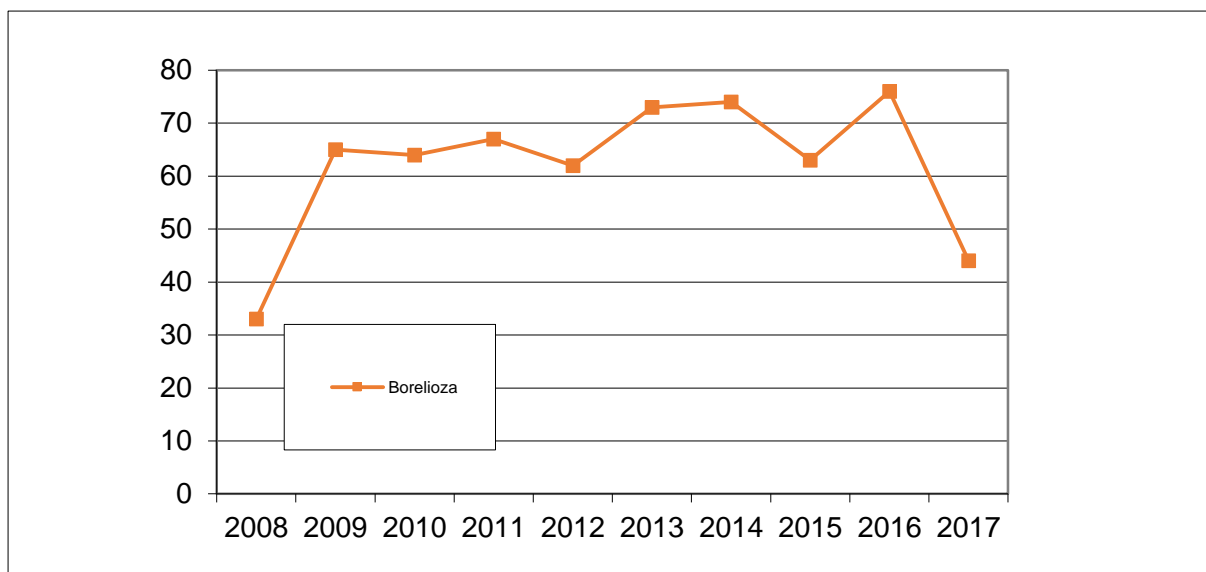
Borelioza to choroba przenoszona przez kleszcze. Do tej pory nie opracowano przeciwko niej szczepionki. Działania zapobiegające zachorowaniom polegają na unikaniu ukąszeń przez kleszcze, poprzez stosowanie odzieży ochronnej oraz substancji odstrasżających kleszcze (tzw. repellentów).

Dąbrowa Górnicza

W 2017 roku na terenie miasta Dąbrowa Górnicza odnotowano **44** przypadki zachorowań. Podobnie jak w roku ubiegłym wśród zgłoszonych zachorowań zdecydowanie przeważała postać wczesna – rumień wędrujący.

BEZPIECZEŃSTWO SANITARNE W 2017 ROKU
POWIATU BĘDZIŃSKIEGO I MIASTA DĄBROWA GÓRNICZA

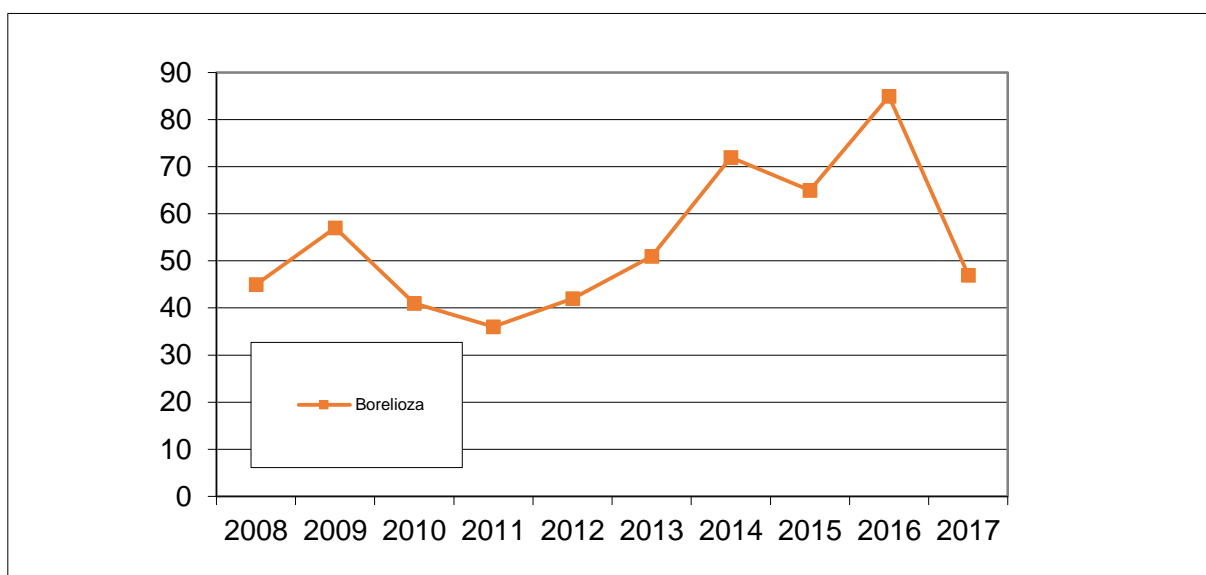
Ryc. Liczba zachorowań na boreliozę w latach 2008 – 2017 na terenie miasta Dąbrowa Górnicza.

Powiat będziński

W 2017 roku na terenie powiatu będzińskiego odnotowano **47** przypadków zachorowań. Podobnie jak w roku ubiegłym wśród zgłoszonych zachorowań zdecydowanie przeważała postać wczesna – rumień wędrujący.

Ryc. Liczba zachorowań na boreliozę w latach 2008 – 2017 na terenie powiatu będzińskiego.

9.2 Lamblioza (giardioza)

Giardioza jest chorobą wywoływaną przez pierwotniaki z gatunku *Giardia intestinalis*. Człowiek zaraża się poprzez zanieczyszczony cystami giardii pokarm bądź wodę.

BEZPIECZEŃSTWO SANITARNE W 2017 ROKU
POWIATU BĘDZIŃSKIEGO I MIASTA DĄBROWA GÓRNICZA

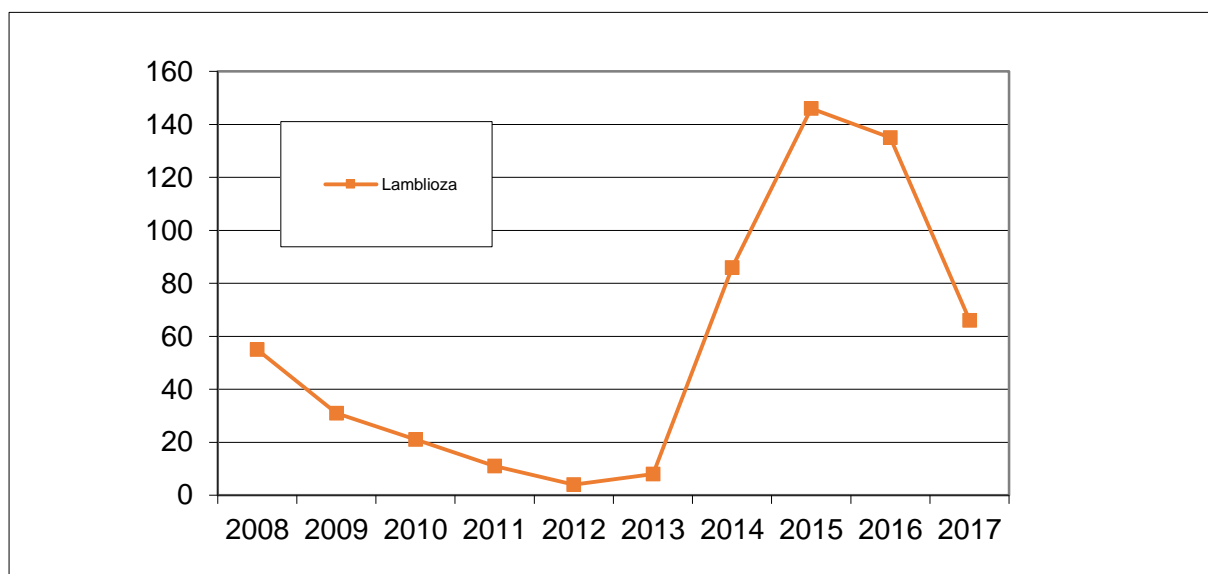
Dąbrowa Górnicza

W 2017 roku na terenie miasta Dąbrowa Górnicza zarejestrowano **66** przypadków zachorowań na **giardiozę (lambliozę)**. Poniższa tabela i wykres przedstawia ilość zarejestrowanych na terenie miasta Dąbrowa Górnicza zachorowań oraz zapadalność na lambliozę, na przestrzeni ostatnich 10 lat.

Tab. Liczba zachorowań na lambliozę (giardiozę) na terenie miasta Dąbrowa Górnicza w latach 2008 – 2017

Jednostka chorobowa	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Lamblioza	55	31	21	11	4	8	86	146	135	66
Zapadalność	42,78	24,21	16,40	8,63	3,14	6,43	69,36	118,34	109,42	53,90

Ryc. Liczba zachorowań na lambliozę w latach 2008 – 2017 na terenie miasta Dąbrowa Górnicza.

Powiat będziński

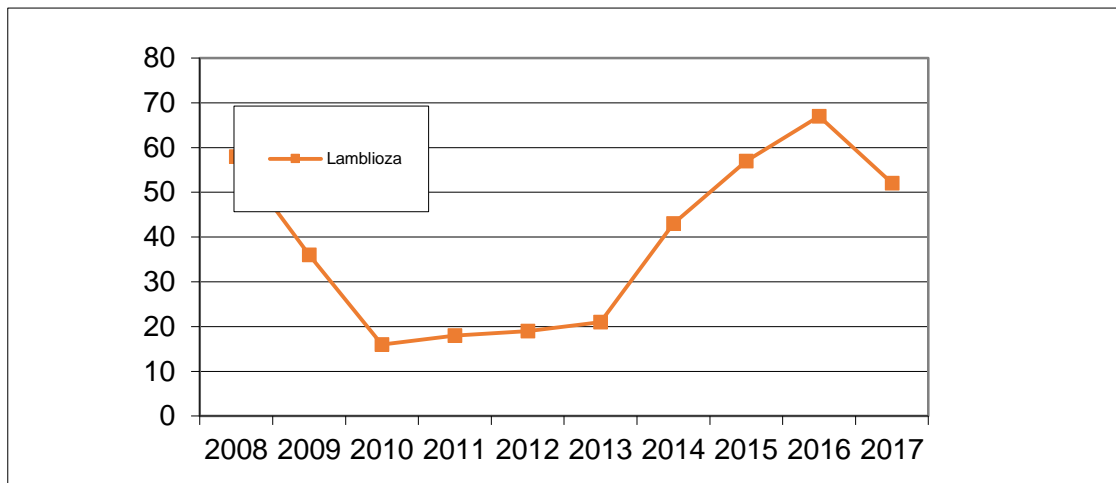
W 2017 roku na terenie powiatu zarejestrowano **52** przypadki zachorowań na giardiozę (lambliozę). Poniższa tabela i wykres przedstawia ilość zarejestrowanych na terenie powiatu będzińskiego zachorowań oraz zapadalność na lambliozę, na przestrzeni ostatnich 10 lat.

Tab. Liczba zachorowań na lambliozę (giardiozę) na terenie powiatu będzińskiego w latach 2008 – 2017

Jednostka chorobowa	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Lamblioza	58	36	16	18	19	21	43	57	67	52
Zapadalność	38,42	23,85	10,60	11,85	12,49	13,87	28,44	37,81	44,45	34,68

BEZPIECZEŃSTWO SANITARNE W 2017 ROKU
POWIATU BĘDZIŃSKIEGO I MIASTA DĄBROWA GÓRNICZA

Ryc. Liczba zachorowań na lambliozę w latach 2008 – 2017 na terenie powiatu będzińskiego.

9.3 Wścieklizna

W Polsce od wielu lat nie odnotowano przypadków wścieklizny u ludzi. Występują natomiast zachorowania u zwierząt, dlatego postępowanie w przypadku pokąsania człowieka przez zwierzę obejmuje obserwację weterynaryjną zwierzęcia w celu wykluczenia choroby, a w przypadku braku takiej możliwości – szczepienie poekspozycyjne osoby pokąsanej.

Dąbrowa Górnicza

W 2017 roku na terenie miasta Dąbrowa Górnicza zarejestrowano **20** pokąsań przez zwierzęta, **17** osób poddano szczepieniu przeciw wścieklicznie.

Powiat będziński

W 2017 roku na terenie powiatu będzińskiego zarejestrowano 31 pokąsań przez zwierzęta, **22** osoby zostały poddane szczepieniu przeciwko wścieklicznie.

10. Choroby przenoszone drogą płciową

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Dąbrowie Górniczej prowadzi rejestrację następujących chorób przenoszonych drogą płciową: kiła, rzeżączka, chłamydiozy.

Rejestrację zakażeń wirusem HIV oraz zachorowań na AIDS prowadzi natomiast Śląski Państwowy Wojewódzki Inspektor Sanitarny.

Tab. Liczba zachorowań na choroby przenoszone drogą płciową na terenie miasta Dąbrowa Górnicza w latach 2013 – 2017

	Dąbrowa Górnicza				
	2013	2014	2015	2016	2017
AIDS	0	0	0	0	1
HIV	3	2	7	4	3
Kiła	0	1	1	7	4
Rzeżączka	0	0	0	2	0
Chłamydie	0	0	0	0	0

BEZPIECZEŃSTWO SANITARNE W 2017 ROKU
POWIATU BĘDZIŃSKIEGO I MIASTA DĄBROWA GÓRNICZA

Tab. Liczba zachorowań na choroby przenoszone drogą płciową na terenie powiatu będzińskiego w latach 2013 – 2017

	Powiat będziński				
	2013	2014	2015	2016	2017
AIDS	0	1	0	1	0
HIV	0	1	5	4	5
Kiła	1	2	4	6	0
Rzeżączka	2	1	1	2	0
Chlamydie	0	0	0	0	0

11. Ostre porażenia wiotkie

Ostre Porażenie Wiotkie (OPW) może być jednym z objawów zakażenia wirusem polio, wywołującym ostre nagminne porażenie dziecięce (chorobę Heinego-Medina). W Polsce, uznanej za obszar wolny od wirusa, zgodnie z zaleceniami WHO, prowadzony jest nadzór nad ostrymi porażeniami wiotkimi, który umożliwia potwierdzenie lub wykluczenie występowania dzikich szczepów wirusa polio.

Dąbrowa Górnicza

W **2017** roku, na terenie miasta Dąbrowa Górnicza, podobnie jak w latach ubiegłych, nie zarejestrowano przypadków ostrego porażenia wiotkiego.

Powiat będziński

W **2017** roku, na terenie powiatu będzińskiego, podobnie jak w latach ubiegłych, nie zarejestrowano przypadków ostrego porażenia wiotkiego.

C. Szczepienia ochronne

Szczepienia są skuteczną metodą zapobiegania zachorowaniom na choroby zakaźne zarówno u osób poddanych tym szczepieniom, jak również całej populacji. Wysoki poziom uodpornienia danej zbiorowości zapewnia również bezpieczeństwo osobom, które nie mogą być szczepione. To właśnie zjawisko odporności zbiorowości stanowi społeczne uzasadnienie obowiązku szczepień.

W Polsce obowiązek szczepień reguluje Ustawa z dnia 5 grudnia 2008r. o zapobieganiu oraz zwalczaniu zakażeń i chorób zakaźnych u ludzi. Szczegółowy Program Szczepień Ochronnych (PSO) publikowany jest corocznie w Komunikacie Głównego Inspektora Sanitarnego. Program ten składa się z następujących części dotyczących:

- szczepień obowiązkowych: dzieci i młodzieży (do 19 roku życia), osób narażonych w szczególności w sposób na zakażenie oraz szczepień poekspozycyjnych,
- szczepień zalecanych, niefinansowanych ze środków znajdujących się w budżecie Ministra Zdrowia,
- informacji uzupełniających oraz ogólnych zasad przeprowadzania i organizacji szczepień.

Do grupy szczepień obowiązkowych należą szczepienia przeciwko:

gruźlicy, wirusowemu zapaleniu wątroby typu B, błonicy, tężcowi, krztuścowi, *Streptococcus pneumoniae* (pneumokoki), poliomyelitis, *Haemophilus influenzae typu b*, odrze, śwince, różyczce.

Szczepienia obowiązkowe osób narażonych w sposób szczególny na zakażenie to szczepienie przeciwko: wirusowemu zapaleniu wątroby typu B, ospie wietrznej, *Streptococcus pneumoniae*, wścieklicznie, błonicy, tężcowi.

**BEZPIECZEŃSTWO SANITARNE W 2017 ROKU
POWIATU BĘDZIŃSKIEGO I MIASTA DĄBROWA GÓRNICZA**

Szczepienia zalecane (odpłatne) chronią m.in. przed: wirusowym zapaleniem wątroby typu A, grypą, meningokokami, rotawirusami, wirusem brodawczaka ludzkiego (HPV). Są one bardzo ważne z punktu widzenia indywidualnej ochrony przed chorobami zakaźnymi.

1. Realizacja szczepień ochronnych w 2017r.

Analiza wykonania obowiązkowych szczepień ochronnych wskazuje procent dzieci i młodzieży, który został w pełni lub częściowo uodporniony przeciwko danej jednostce chorobowej. Częściowe uodpornienie oznacza, że wszystkie wymagane dawki szczepienia nie zostały jeszcze podane.

Dąbrowa Górnicza

Tab. Realizacja szczepień obowiązkowych w roku 2017 w porównaniu do roku 2016 na terenie miasta Dąbrowa Górnicza (% osób uodpornionych w stosunku do ogólnej liczby dzieci w danym wieku)

Szczepienie/ wiek	Wirusowe zapalenie wątroby typu B		Pneumokoki		Błonica, tężec, krztusiec, Poliomyelitis, Haemophilus influenzae		Błonica, tężec, krztusiec, Polio (w 6r.ż), Błonica, tężec (w 19 r.ż) Błonica, tężec, krztusiec (w 14 r.ż)		Gruźlica		Odra, świnka, różyczka	
	Rok 2016	Rok 2017	Rok 2016	Rok 2017	Rok 2016	Rok 2017	Rok 2016	Rok 2017	Rok 2016	Rok 2017	Rok 2016	Rok 2017
1 r.ż	92,14	83,85		50,31	52,45	51,66			98,78	97,81		
3 r.ż	99,23	99,11			98,65	97,82						
6 r.ż							99,25	99,43				
10 r.ż											99,80	99,91
14 r.ż							100	100				
19 r.ż							100	100				

1. Utrzymuje się wysoki poziom zaszczepienia dzieci do 1 roku życia przeciwko gruźlicy. W stosunku do roku 2016 nastąpił nieznaczny spadek o 0,97%.
2. Wykonawstwo szczepienia podstawowego przeciwko odrze, śwince, różyczce u dzieci w wieku 13-14 miesięcy w stosunku do roku ubiegłego nieznacznie wzrosło (w 2016 roku wynosiło 83,66%, natomiast w 2017 r. – 84,04%). Szczepienia przypominające w 10 r.ż. otrzymało nieco mniej dzieci niż w roku 2016 (o 7,4 %). Jednak uodpornienie dzieci w tym wieku (1 lub 2 dawkami szczepionki) sięga, podobnie jak w roku 2016, blisko 100%.
3. Wykonie szczepień przeciwko błonicy, tężcowi i krztuścowi, Poliomyelitis oraz Haemophilus influenzae typu b u dzieci do 3 roku życia nieznacznie spadło (ok 1%). Szczepienia przypominające przeciwko błonicy tężcowi i krztuścowi w późniejszym wieku utrzymują się na podobnie wysokim poziomie.
4. O ok. 8% spadł poziom zaszczepienia dzieci przeciwko WZW typu B w 1 roku życia. Szczepienia te są jednak uzupełniane do 3 roku życia, w którym procent zaszczepionych dzieci jest podobny jak w roku 2016.

**BEZPIECZEŃSTWO SANITARNE W 2017 ROKU
POWIATU BĘDZIŃSKIEGO I MIASTA DĄBROWA GÓRNICZA**

5. W 2017 roku do Programu Szczepień Ochronnych wdrożono szczepienia p/pneumokokom. W Dąbrowie Górniczej dwoma dawkami szczepienia objęto 50,31 % dzieci urodzonych w 2017 roku.

Tab. Realizacja szczepień zalecanych w roku 2017 w porównaniu do roku 2016 na terenie miasta Dąbrowa Górnicza

Liczba osób zaszczepionych według choroby									
Rok	Grypa	Wirusowe zapalenie wątroby typu A	Zakażenia Neisseria meningitidis	Zakażenia wirusem brodawczaka ludzkiego	Biegunka rotawirusowa	Kleszczowe zapalenia mózgu	Dur brzuszny	Tężec	Ospa wietrzna*
2016	3032	27	129	15	451	57	34	818	178
2017	3246	102	80	4	345	26	55	563	186

*obejmuje również szczepienia obowiązkowe

Powiat będziński

Tab. Realizacja szczepień obowiązkowych w roku 2017 w porównaniu do roku 2016 na terenie powiatu będzińskiego (% osób uodpornionych w stosunku do ogólnej liczby dzieci w danym wieku).

Szczepienie/wiek	Wirusowe zapalenie wątroby typu B		Pneumokoki		Błonica, tężec, krztusiec, Poliomyelitis, Haemophilus influenzae		Błonica, tężec, krztusiec, Polio (w 6r.ż), Błonica, tężec (w 19 r.ż) Błonica, tężec, krztusiec (w 14 r.ż)		Gruźlica		Odra, świnka, różyczka	
	Rok 2016	Rok 2017	Rok 2016	Rok 2017	Rok 2016	Rok 2017	Rok 2016	Rok 2017	Rok 2016	Rok 2017	Rok 2016	Rok 2017
1 r.ż	90,91	88,20		48,82	58,35	51,66			98,53	97,73		
3 r.ż	99,72	99,09			98,98	98,54						
6 r.ż							99,92	99,39				
10 r.ż											100	100
14 r.ż							100	100				
19 r.ż							99,91	100				

1. Utrzymuje się wysoki poziom zaszczepienia dzieci do 1 roku życia przeciwko gruźlicy. W stosunku do roku 2016 nastąpił nieznaczny spadek o 0,8 %.
2. Wykonawstwo szczepienia podstawowego przeciwko odrze, śwince, różyczce u dzieci w wieku 13-14 miesięcy w stosunku do roku ubiegłego nieznacznie spadło (w 2016 roku wynosiło 84,58 %, natomiast w 2017r. – 80,89%). Szczepienia przypominające w 10 r.ż.

BEZPIECZEŃSTWO SANITARNE W 2017 ROKU
POWIATU BĘDZIŃSKIEGO I MIASTA DĄBROWA GÓRNICZA

otrzymało nieco mniej dzieci niż w roku 2016 (o 2,79 %). Jednak uodpornienie dzieci w tym wieku (1 lub 2 dawkami szczepionki), podobnie jak w roku 2016, sięga 100%.

3. Wykonie szczepień przeciwko błonicy, tężcowi i krztuścowi, Poliomyelitis oraz Haemophilus influenzae typu b u dzieci do 3 roku życia nieznacznie spadło. Szczepienia przypominające przeciwko błonicy tężcowi i krztuścowi w późniejszym wieku utrzymują się na podobnie wysokim poziomie.
4. O ok. 3% spadł poziom zaszczepienia dzieci przeciwko wzw typu B w 1 roku życia. Szczepienia te są jednak uzupełniane do 3 roku życia, w którym procent zaszczepionych dzieci jest podobny jak w roku 2016.
5. W 2017 roku do Programu Szczepień Ochronnych wdrożono szczepienia p/ pneumokokom. W powiecie będzińskim dwoma dawkami szczepienia objęto 48,82 % dzieci urodzonych w 2017 roku.

Tab. Realizacja szczepień zalecanych w roku 2017 w porównaniu do roku 2016 na terenie powiatu będzińskiego

Liczba osób zaszczepionych według choroby									
Rok	Grypa	Wirusowe zapalenie wątroby typu A	Zakażenia Neisseria meningitidis	Zakażenia wirusem brodawczaka ludzkiego	Biegunka rotawirusowa	Kleszczowe zapalenia mózgu	Dur brzuszny	Tężec	Ospa wietrzna*
2016	1985	55	141	30	237	55	7	778	193
2017	2362	55	119	42	296	49	26	982	226

2. Nadzór nad przeprowadzaniem szczepień ochronnych

Przedstawiciele Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Dąbrowie Górniczej, prowadzili w podmiotach leczniczych nadzór nad realizacją programu szczepień ochronnych, warunkami sanitarno – higienicznymi w jakich wykonywane są szczepienia oraz przechowywane preparaty szczepionkowe.

Dąbrowa Górnicza

Na terenie Dąbrowy Górniczej, w roku sprawozdawczym funkcjonowało **27 punktów szczepień**. Skontrolowano 26 z nich, przeprowadzając łącznie 43 kontrole. Jednego punktu szczepień nie skontrolowano w związku z nie wykonywaniem w nim szczepień w roku 2017. W jednym punkcie szczepień stwierdzono zaległości w wykonywaniu szczepień w stosunku do obowiązującego PSO, w związku z czym została wydana decyzja administracyjna.

Powiat będziński

Na terenie powiatu będzińskiego w roku sprawozdawczym funkcjonowało **38 punktów szczepień**, wszystkie skontrolowano, przeprowadzając łącznie 64 kontrole. W 4 punktach szczepień stwierdzono nieprawidłowości z zakresu dokumentowania przeprowadzonych lekarskich badań kwalifikacyjnych lub zaległości w wykonywaniu szczepień w stosunku do obowiązującego PSO, w związku z czym wydano 3 decyzje administracyjne.

3. Niepożądane Odczyny Poszczepienne

Szczepionki, tak jak wszystkie leki, mogą być przyczyną działań niepożądanych.

Niepożądany odczyn poszczepienny (NOP) jest zaburzeniem stanu zdrowia, które wystąpiło w okresie 4 tygodni po podaniu szczepionki. Wyjątek stanowią odczyny po szczepieniu BCG – w tych wypadkach kryterium czasowe jest znacznie wydłużone, co wynika ze specyfiki szczepionki. Niepożądane odczyny poszczepienne mogą być wynikiem: przypadkowo występujących objawów zaburzenia zdrowia występujących w tym samym czasie co szczepienie,

nieprawidłowego wykonania szczepienia, wadą szczepionki, indywidualnej reakcji organizmu osoby szczepionego na podanie szczepionki, działania samej szczepionki (np. uczulenia na jej składnik).

Każde zaburzenie stanu zdrowia, które może mieć związek ze szczepieniem podlega zgłoszeniu przez lekarza. Każdy zgłoszony NOP jest analizowany i kwalifikowany na podstawie kryteriów opracowanych przez ekspertów. Wyniki są ostatecznie gromadzone, rejestrowane, analizowane i weryfikowane w Zakładzie Epidemiologii Narodowego Instytutu Zdrowia Publicznego - Państwowego Zakładu Higieny i udostępniane w Biuletynie Szczepienia Ochronne.

W 2017 roku do Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Dąbrowie Górniczej zgłoszono **36 NOP**, w tym 23 z nich zgłosiły placówki z terenu Dąbrowy Górniczej, 13 – z terenu powiatu będzińskiego. Wszystkie spełniały kryteria odczynu łagodnego. Reakcje niepożądane, które wystąpiły po szczepieniach, nie zagrażały życiu i na ogół szybko przemijały, były to najczęściej: gorączka, odczyn miejscowy w postaci obrzęku i stanu zapalnego, powiększone węzły chłonne, ciągły płacz (powyżej 3 godzin).

W Dąbrowie Górniczej najwięcej NOP wystąpiło po szczepionce p/gruźlicy BCG (4 zgłoszenia) oraz po szczepionce Infanrix Hexa (4 zgłoszenia).

W powiecie będzińskim najwięcej NOP wystąpiło po szczepieniu szczepionkami DTP, Act-Hib, ImovaxPolio (2 przypadki).

4. Osoby uchylające się od obowiązku szczepień.

Na znaczący wzrost ilości osób uchylających się od szczepień wpływa spadek poczucia wartości szczepień w opinii publicznej. Ruchy antyszczepionkowe, odwołując się do emocji rodziców, zagrożonego poczucia wolności, podważają zasadność szczepień oraz propagują ich szkodliwość. Na terenie działalności Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Dąbrowie Górniczej poziom uodpornienia dzieci i młodzieży pozostaje na wysokim poziomie. Niemniej jednak rejestrowany jest systematyczny wzrost ilości osób uchylających się od szczepień. Przeciwdziałanie temu zjawisku wymaga rozwiązań systemowych.

Dąbrowa Górnicza

Ilość dzieci zgłaszanych przez placówki z terenu Dąbrowy Górniczej w poszczególnych latach, których rodzice/ opiekunowie nie wykonali obowiązku szczepień, przedstawia poniższy wykres. Stanowią one ok 1% populacji podlegającej szczepieniom obowiązkowym.

BEZPIECZEŃSTWO SANITARNE W 2017 ROKU
POWIATU BĘDZIŃSKIEGO I MIASTA DĄBROWA GÓRNICZA

Powiat będziński

Ilość dzieci zgłaszanych przez placówki z terenu powiatu będzińskiego w poszczególnych latach, których rodzice/ opiekunowie nie wykonali obowiązku szczepień, przedstawia poniższy wykres. Stanowią one ok 1% populacji podlegającej szczepieniom obowiązkowym.

IV. PODMIOTY WYKONUJĄCE DZIAŁALNOŚĆ LECZNICZĄ

A. Szpitale

Dąbrowa Górnicza

Na terenie miasta Dąbrowa Górnicza w 2017 roku funkcjonowały :

- 1 szpital publiczny (Zagłębiowskie Centrum Onkologii Szpital Specjalistyczny im. Sz. Starkiewicza)
- 3 filie (oddziały) szpitali niepublicznych (Zagłębiowskie Centrum Perinatologii funkcjonowało do dnia 18.09.2017 r.)

W roku 2017 skontrolowano wszystkie w/w podmioty. Wyniki kontroli umieszczono poniżej.

1. Zagłębiowskie Centrum Onkologii Szpital Specjalistyczny im. Sz. Starkiewicza Dąbrowie Górniczej

Działalność kontrolno-represyjna:

W 2017 roku przeprowadzono:

- a) 1 kontrolę planową zespołową,
- b) 2 kontrole planowe w zakresie oceny spełnienia warunków sanitarno-higienicznych oddziałów szpitalnych, postępowania z bielizną oraz odpadami medycznymi (w trakcie kontroli nie stwierdzono nieprawidłowości),
- c) 8 kontroli ponadplanowych:
 - 1 kontrola w związku z uruchomieniem nowych komórek organizacyjnych,
 - 1 kontrola interwencyjna w związku z nieprzestrzeganiem palenia w Oddziale Pediatryczno-Alergologicznym,
 - 2 kontrole w związku z wpłynięciem raportu wstępnego o podejrzeniu wystąpienia ogniska *clostridium difficile* w Oddziale Udarowym,
 - 1 kontrola w związku z wpłynięciem raportu wstępnego o podejrzeniu wystąpienia ogniska *clostridium difficile* w Oddziale Chorób Wewnętrznych,
 - 1 kontrola w związku z wpłynięciem raportu wstępnego o podejrzeniu wystąpienia ogniska *klebsiella pneumoniae* w Oddziale Neurologii/Udarowym,
 - 1 kontrola Oddziału Ginekologiczno-Położniczego i Noworodkowego zgodnie z planem za-
mierzeń na rok 2017 r.,
 - 1 kontrola poradni przyszpitalnych,
- d) 1 kontrolę tematyczną w zakresie bloku żywieniowego.

1) Blok żywieniowy:

W 2017 r. przeprowadzono jedną kontrolę pionu żywienia dotyczącą oceny bieżącego stanu sanitarno-higienicznego obiektu oraz poboru jadłospisu dekadowego do oceny teoretycznej sposobu żywienia pacjentów. W trakcie przeprowadzonej kontroli poddano ocenie stan sanitarno-higieniczny kuchni, pomieszczeń magazynowych oraz obróbki wstępnej, a także przynależnego bufetu oraz środka transportu należącego do placówki. Niniejsza kontrola nie wykazała nieprawidłowości.

2) Postępowanie z bielizną szpitalną .

Szpital korzysta z pralni zewnętrznej z barierą higieniczną w pełni zautomatyzowaną. Usługi świadczy firma „Vector”- Zakład Pralnictwa Przemysłowego w Luboniu ul. Długa 3. Transport bielizny odbywa się środkiem transportu należącym do pralni. Transportem bielizny z poszczególnych oddziałów zajmują się pracownicy firmy zewnętrznej Izan+ Sp. z o.o. ul. Żabinec 31-215 Kraków podzieleni na grupy *czyste* i *brudne*.

- 3) Gromadzenie i unieszkodliwianie odpadów - podczas kontroli stwierdzono prawidłowe postępowanie zarówno z odpadami komunalnymi jak i medycznymi.

2. Nefrolux Lucjan Sobieraj Wojciech Kamiński sp. Jawna

W 2017 r. przeprowadzono:

- 2 kontrole planowe w zakresie oceny bieżącego stanu sanitarno-higienicznego obiektu,
- 2 kontrole ponadplanowe (w tym 1 kontrola sprawdzająca wykonanie obowiązków określonych w decyzji z 2016 r. dotyczącej stwierdzonych przekroczeń w próbkach wody ciepłej bakteriami legionella)

W stacji dializ stosowany jest wyłącznie sprzęt jednorazowego użycia. Sprzęt wielorazowego użycia z oddziału nefrologicznego sterylizowany jest zgodnie z umową w centralnej sterylizatorni Zagłębiowskiego Centrum Onkologii Szpital Specjalistyczny w Dąbrowie Górniczej zgodnie z zawartą umową na świadczenie usług sterylizacyjnych.

3. Zagłębiowskie Centrum Perinatologii

1) Działalność kontrolno-represyjna:

W 2017 r. przeprowadzono 4 kontrole:

- **3 kontrole kompleksowe** w zakresie oceny bieżącego stanu sanitarno-higienicznego w pełnym zakresie. W trakcie 1 kontroli stwierdzono nieprawidłowości i wydano decyzję administracyjną, która dotyczyła zapewnienia pokoi dla maksymalnie dwóch matek i dwóch noworodków z możliwością wstawienia trzeciego łóżeczka dla noworodka i wyposażenia je w zespół urządzeń umożliwiających mycie i pielęgnację noworodka w oddziale położnictwa, wyposażenia zespołu porodowego w co najmniej jedno pomieszczenie przeznaczone dla położnic i noworodka w pierwszych godzinach życia, po porodach powikłanych, w którym zapewnia się możliwość obserwacji bezpośredniej lub przy użyciu kamer wyposażonych w funkcję autostartu, w szczególności możliwość obserwacji twarzy, zapewnienia podłączenia do niezbędnych instalacji płuczki-dezynfektora przeznaczonego do dezynfekcji basenów – termin realizacji 30.06.2017 r.,
- **1 kontrolę kompleksową** w zakresie bloku żywieniowego.

2) Blok żywieniowy

W 2017 r. przeprowadzono jedną kontrolę kompleksową w wydawalni posiłków oddziału ginekologiczno-położniczego w Dąbrowie Górniczej. Posiłki dla pacjentek produkowane i dostarczane były przez firmę cateringową, będącą pod nadzorem Państwowej Powiatowej Inspekcji Sanitarnej w Chrzanowie. W trakcie przeprowadzonej kontroli posiłki dostarczone były w termosach, specjalistycznym środkiem transportu, natomiast porcjowane i wydawane w/na naczyniach jednorazowego użytku przez personel medyczny. Niniejsza kontrola nie wykazała nieprawidłowości w stanie higieniczno-sanitarnym kuchni oddziałowej, stwierdzono jednak brak dokumentacji dobrych praktyk higienicznych (GHP) i produkcyjnych (GMP) oraz systemu HACCP. W związku z powyższym pouczono kierownika obiektu o konieczności posiadania niniejszych dokumentów i wydano decyzję administracyjną nakładającą obowiązek ich opracowania, wdrożenia i przestrzegania.

4. Polsko – Amerykańskie Kliniki Serca

1) Działalność kontrolno-represyjna:

W 2017 r. przeprowadzono 2 kontrole:

- 2 kontrole w zakresie oceny bieżącego stanu sanitarno-higienicznego w pełnym zakresie. W trakcie kontroli nie stwierdzono nieprawidłowości,

Powiat będziński

Na terenie powiatu funkcjonują :

Powiatowy Zespół Zakładów Opieki Zdrowotnej w Będzinie nad którym I-instancyjny nadzór sanitarny sprawuje Śląski Państwowy Wojewódzki Inspektor Sanitarny oraz Szpital Chorób Płuc w Siewierzu.

W Powiatowym Zespole Zakładów Opieki Zdrowotnej w Czeladzi przeprowadzono:

- 2 kontrole w związku z wpływaniem raportu wstępnego o podejrzeniu wystąpienia ogniska: clostridium difficile w Oddziale Chorób Wewnętrznych (1 kontrola), świerzbu w Zakładzie Pielęgnacyjno-Opiekuńczym (1 kontrola),
- 4 kontrole w zakresie bloku żywieniowego, w tym: 1 interwencyjną, 1 kompleksową i 2 sprawdzające;

W Powiatowym Zespole Zakładów Opieki Zdrowotnej w Będzinie przeprowadzono:

- 5 kontroli w zakresie bloku żywieniowego, w tym 1 kompleksową i 4 sprawdzające;

W Powiatowym Zespole Zakładów Opieki Zdrowotnej w Będzinie żywienie pacjentów odbywa się w systemie cateringowym i prowadzone było przez firmę zewnętrzną JOL-MARK Sp. z o.o. (dawniej PPHU „JOL-MARK” Marek Krzysiak), 34-300 Żywiec, ul. Dworcowa 22, która produkowała posiłki w kuchni dzierżawionej od szpitala w Czeladzi i znajdowała się pod nadzorem PPIS w Dąbrowie Górniczej.

Firma JOL-MARK Sp. z o.o. (dawniej PPHU „JOL-MARK” Marek Krzysiak) prowadząca żywienie w Powiatowym Zespole Zakładów Opieki Zdrowotnej w Będzinie.

W roku 2017 przeprowadzono cztery kontrole w kuchni w Szpitalu w Czeladzi. Pierwsza kontrola urzędowa dotyczyła złożonej skargi przez pacjenta za pośrednictwem telefonu alarmowego Powiatowej Stacji Sanitarno –Epidemiologicznej w Dąbrowie Górniczej, dotyczącej niewłaściwej jakości zdrowotnej posiłku oraz nieprawidłowego procesu mycia i dezynfekcji naczyń stołowych. W trakcie przeprowadzonej kontroli stwierdzono nieprawidłowości sanitarno-higieniczne. W związku z powyższym na osoby odpowiedzialne za w/w zaniedbania nałożono mandaty karne (jeden na osobę winną zaniedbania w zakresie dezynfekcji naczyń, drugi na kierownika kuchni, na łączną kwotę 700 zł). Wszczęto wobec przedsiębiorcy postępowanie administracyjne, wydano decyzję z rygorem natychmiastowej wykonalności. W następstwie powyższego przeprowadzono kontrolę sprawdzającą, w wyniku której stwierdzono wykonanie wszystkich zarządzeń wynikających z w/w decyzji. Kolejną kontrolę urzędową przeprowadzono w pełnym zakresie, stwierdzając liczne nieprawidłowości obejmujące stan sanitarno-higieniczny oraz techniczny. W związku z powyższym zastosowano pouczenie względem kierownika kuchni. Wszczęto wobec przedsiębiorcy postępowanie administracyjne, wydano decyzję administracyjną nakazującą usunięcie nieprawidłowości. Po upływie wyznaczonego terminu przeprowadzono kontrolę sprawdzającą, po której przedsiębiorca wystąpił z prośbą o prolongatę terminu wykonania zarządzeń wynikających z w/w decyzji administracyjnej. Ustalono nowy termin wykonania obowiązków wynikających z decyzji administracyjnej do dnia 31 grudnia 2017 r.

W 2017 r. w wydawali posiłków w szpitalu w Będzinie przeprowadzono pięć kontroli urzędowych, w tym cztery kontrole sprawdzające. Ostatnia z wymienionych kontroli została przeprowadzona w pełnym zakresie. W trakcie jej trwania stwierdzono nieprawidłowości w zakresie stanu higieniczno-sanitarnego i technicznego obiektu oraz w dokumentacji GHP. W związku z powyższym nałożono mandat karny na kierownika obiektu (w kwocie 100 zł). Wobec przedsiębiorcy wszczęto postępowanie administracyjne i wydano decyzję administracyjną, której obowiązki zostały w pełni wykonane w 2017 roku.

5. Szpital Chorób Płuc w Siewierzu

W 2017 r. przeprowadzono:

- 2 kontrole planowe w zakresie oceny bieżącego stanu sanitarno-higienicznego obiektu. W trakcie kontroli stwierdzono nieprawidłowości i wydano decyzję administracyjną, która dotyczyła niewłaściwego stanu sanitarno-technicznego pomieszczeń higieniczno-sanitarnych dostępnych z korytarza i sal łóżkowych, brudnych ścian i sufitów w pomieszczeniach laboratorium, magazynie bielizny czystej i w brudownikach – termin realizacji 30.06.2018 r.,
- 1 kontrolę sprawdzającą wykonanie części nieprawidłowości stwierdzonych podczas kontroli,
- 1 kontrolę tematyczną w zakresie bloku żywieniowego.

W wydawalni posiłków w Szpitalu Chorób Płuc w Siewierzu przeprowadzono jedną kontrolę w zakresie oceny bieżącego stanu higieniczno-sanitarnego, technicznego oraz w związku z poborem jadłospisu dekadowego do oceny teoretycznej sposobu żywienia pacjentów. Posiłki dla pacjentów produkowane i dostarczane były przez firmę cateringową własnym środkiem transportu. Wydawane były w/naczygniach jednorazowego użytku. Przeprowadzona kontrola nie wykazała nieprawidłowości w stanie higieniczno-sanitarnym i technicznym kuchенок oddziałowych (znajdujących się na dwóch piętrach, połączonych ze sobą windą). W trakcie kontroli stwierdzono, iż jadłospis udostępniany pacjentom nie pokrywał się ze stanem faktycznym.

B. Pozostałe podmioty lecznicze

DĄBROWA GÓRNICZA

Wg stanu na dzień 31 grudnia 2017 r. zarejestrowane były niżej wymienione obiekty związane z ochroną zdrowia:

- **87** przychodni, poradni, ambulatoriów,
- **6** zakładów badań diagnostycznych i medycznych laboratoriów diagnostycznych,
- **16** innych placówek udzielających świadczenia ambulatoryjne.

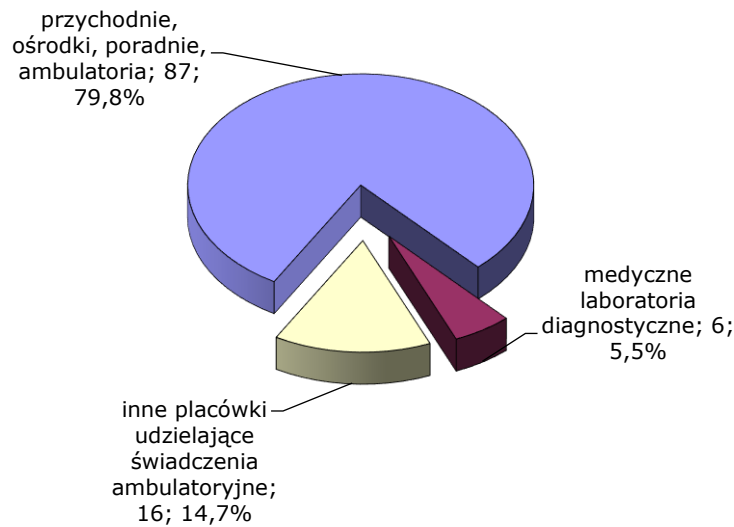
Wśród zewidencjonowanych placówek przeprowadzono **145** kontroli w zakresie bieżącego stanu sanitarno-higienicznego.

Nałożono 5 mandatów karnych:

- NZOZ „Betania” w Dąbrowie Górniczej ul. Konstytucji 58 w wysokości 150 zł. za brudne podajniki z ręcznikami jednorazowego użycia i dozowniki z mydłem w płynie,
- NZOZ Medicina, Diagnostica & Qualitas QMEDIC w Dąbrowie Górniczej ul. Żeromskiego 2 w wysokości 150 zł. za zły stan sanitarno-higieniczny stanowisk mycia rąk personelu,
- NZOZ „Merkury” w Dąbrowie Górniczej ul. Adamieckiego 13 w wysokości 100 zł. za nie zgłoszenie zachorowania na choroby zakaźne,
- NZOZ „Przychodnia Lekarska 4” w Dąbrowie Górniczej ul. Strzemieszycka 375 w wysokości 300 zł. za brudne stanowiska mycia i dezynfekcji rąk personelu, nieprawidłowy stan sanitarno-higieniczny pomieszczeń,
- NZOZ Przychodnia Lekarza Rodzinnego w Dąbrowie Górniczej ul. Adamieckiego 13 w wysokości 200 zł. za zły stan sanitarno-porządkowy pomieszczeń,

BEZPIECZEŃSTWO SANITARNE W 2017 ROKU
POWIATU BĘDZIŃSKIEGO I MIASTA DĄBROWA GÓRNICZA

Podział obiektów świadczących usługi medyczne na grupy

POWIAT BĘDZIŃSKI

Wg stanu na dzień 31 grudnia 2017 r. zarejestrowane były niżej wymienione obiekty związane z ochroną zdrowia :

- **1** zakład pielęgnacyjno-opiekuńczy,
- **1** zakład opiekuńczo-leczniczy,
- **104** przychodnie, poradnie, ambulatoria,
- **1** zakład badań diagnostycznych i medyczne laboratoria diagnostyczne,
- **5** zakładów rehabilitacji leczniczej
- **24** inne placówki udzielające świadczenia ambulatoryjne.

Wśród zewidencjonowanych placówek przeprowadzono **187** kontroli w zakresie bieżącego stanu sanitarno-higienicznego.

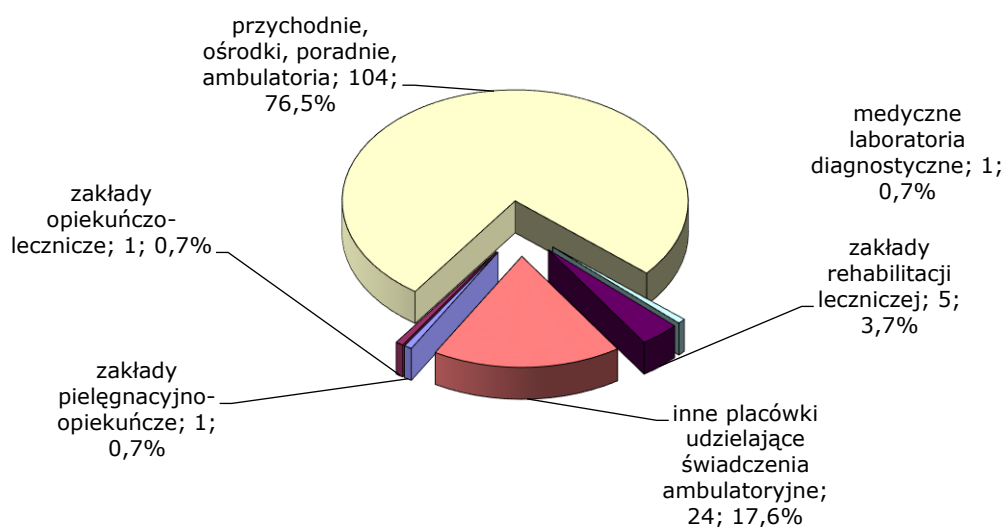
Nałożono 15 mandatów karnych:

- NZOZ „Pro-Femina” w Będzinie ul. Krośnieńska 1 w wysokości 400 zł. za nieprawidłowy stan sanitarno-higieniczny pomieszczeń,
- NZOZ Centrum Medyczne „Syberka” w Będzinie ul. Zwycięstwa 30 w wysokości 150 zł. za brudne pomieszczenia higieniczno-sanitarne w przychodni,
- NZOZ Centrum Medyczne „Zamkowe” w Będzinie w wysokości 300 zł, za niewłaściwy stan sanitarno-higieniczny pomieszczeń,
- NZOZ „Medica” w Będzinie ul. mjr Bolesława Zagórnego 21A w wysokości 100 zł, za zły stan sanitarno-higieniczny stanowisk mycia rąk personelu,
- NZOZ „Promed” w Będzinie ul. Siemońska 11 w wysokości 200 zł. za brudny sprzęt w pracowni RTG, brudne lampy w korytarzu, brak środków higieny w pomieszczeniu higieniczno-sanitarnym dla pacjentów,
- NZOZ „R-Dent” Prywatna Opieka Stomatologiczna w Będzinie ul. Skalskiego 1/60 w wysokości 200 zł. za brudne szuflady mebli w gabinetach,
- NZOZ „Medical M&S” w Czeladzi ul. Zwycięstwa 38 w wysokości 100 zł. za zły stan sanitarno-higieniczny obiektu, brudny autoklaw,
- NZOZ „Promed” w Będzinie ul. 35-Lecia PRL 3 w wysokości 100 zł. za brudne wagi do

BEZPIECZEŃSTWO SANITARNE W 2017 ROKU
POWIATU BĘDZIŃSKIEGO I MIASTA DĄBROWA GÓRNICZA

- ważenia niemowląt, brudny przewijak w poczekalni dla dzieci,
- NZOZ „Medilux w Czeladzi ul. 17 Lipca 12 w wysokości 200 zł. za brudne powierzchnie mebli w gabinetach, przeterminowane środki dezynfekcyjne,
- Wiejski Ośrodek Zdrowia Nr 1 w Strzyżowicach ul. Belna 1 w wysokości 300 zł. za zły stan sanitarno-higieniczny, brudne grzejniki, sprzęt porządkowy i uchwyty na ręczniki jednorazowego użycia,
- NZOZ „Poradnia przy Rynku” w Siewierzu ul. Rynek 30 w wysokości 300 zł. za brudne podajniki na ręczniki jednorazowego użycia, brudny przewijak, przeterminowane środki do dezynfekcji oraz sprzęt do iniekcji,
- NZOZ „samadMED” w Czeladzi ul. Sportowa 6B w wysokości 300 zł. za brudne dozowniki ze środkiem do mycia i dezynfekcji rąk personelu, przeterminowane pakiety z narzędziami wielokrotnego użycia oraz sprzęt do iniekcji,
- Wiejski Ośrodek Zdrowia Nr 1 w Strzyżowicach ul. Belna 1 w wysokości 400 zł. za zły stan sanitarno-higieniczny pomieszczeń,
- NZOZ Lekarz Rodzinny w Czeladzi ul. Tulipanów 1 w wysokości 200 zł. za zły stan sanitarno-higieniczny pomieszczeń,
- NZOZ Centrum Medyczne „Syberka” w Będzinie ul. Zwycięstwa 30 w wysokości 200 zł. za zły stan sanitarno-higieniczny pomieszczenia porządkowego,

Podział obiektów świadczących usługi medyczne na grupy

Podczas kontroli sprawdzano bieżący stan sanitarny placówek, sposób postępowania z bielizną czystą i brudną, odpadami medycznymi, prowadzoną dezynfekcją narzędzi i powierzchni oraz stosowanymi do niej środkami.

W 2017 roku dla w/w podmiotów prowadzących działalność leczniczą na nadzorowanym terenie wydano:

- **3** decyzje administracyjne nakazujące usunięcie uchybień,
- **1** decyzję zmieniającą termin wykonania decyzji,
- **1** decyzję umarzającą,
- **1** decyzję wygaśnięcia,

W związku z uchynieniem art. 100 ust.5 ustawy z dnia 15 kwietnia 2011 r. o *działalności leczniczej* (Dz. U. 2016 poz.1638) od 15 lipca 2016 r. nie są wydawane decyzje o spełnieniu wymagań

określonych rozporządzeniem Ministra Zdrowia z dnia 26 czerwca 2012 r. w sprawie szczególnych wymagań, jakim powinny odpowiadać pomieszczenia i urządzenia podmiotu wykonującego działalność leczniczą (Dz.U. 2012 poz. 739) co zdecydowanie utrudnia prowadzenie sprawnego i płynnego nadzoru nad placówkami służby zdrowia.

C. Podmioty lecznicze funkcjonujące jako praktyki zawodowe

Kontrole przeprowadzane były w zakresie oceny bieżącego stanu sanitarno – higienicznego, realizacji działań zapobiegających szerzeniu się zakażeń w tym postępowania z odpadami medycznymi, zaopatrzenia w środki ochrony indywidualnej, oceny warunków dezynfekcji i sterylizacji narzędzi wielorazowego użycia . Przeprowadzone kontrole wykazały, że praktyki lekarskie i pielęgniarskie posiadają wyposażenie (preparaty dezynfekcyjne, środki ochrony osobistej, narzędzia i urządzenia) umożliwiające bezpieczne wykonywanie świadczeń zdrowotnych. Coraz częściej wprowadza się do użytku tzw. narzędzia bezpieczne, które w sposób znaczący zmniejszają ryzyko ekspozycji zawodowej na materiał biologiczny potencjalnie zakaźny, co w znacznej mierze zwiększa bezpieczeństwo personelu i pacjentów.

Stwierdzić można, że świadczenia zdrowotne w praktykach lekarskich i pielęgniarskich na terenie nadzorowanym przez Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Dąbrowie Górniczej, udzielane były na właściwym poziomie higieniczno-sanitarnym.

Od 2016 r. zostały zmienione zasady rejestracji praktyk lekarskich, które nie wymagają od organów inspekcji sanitarnej wydawania decyzji dotyczącej spełnienia wymogów rozporządzenia Ministra Zdrowia (Dz.U. 2012 poz.739)

Dąbrowa Górnicza

Według ewidencji na dzień 31.XII.2017 r na terenie miasta zarejestrowanych było 120 praktyk zawodowych (lekarskich i pielęgniarskich), skontrolowano 37 z nich, nie stwierdzając nieprawidłowości w zakresie stanu sanitarno - higienicznego.

Powiat będziński

Według ewidencji na dzień 31.XII.2017 r. na terenie powiatu zarejestrowane były 152 praktyki zawodowe (lekarskie i pielęgniarskie), skontrolowano 73 z nich, nie stwierdzając nieprawidłowości w zakresie stanu sanitarno – higienicznego.

V. BEZPIECZEŃSTWO ŻYWNOSCI

Do głównych zadań sekcji Higieny Żywności, Żywienia i przedmiotów użytku zgodnie z ustawą o Państwowej Inspekcji Sanitarnej jest głównie nadzór nad przestrzeganiem przepisów określających wymagania higieniczne i zdrowotne w szczególności dotyczących:

- warunków produkcji, transportu, przechowywania i sprzedaży żywności
- warunków żywienia zbiorowego
- nadzór nad jakością zdrowotną żywności
- warunków produkcji i obrotu przedmiotami użytku materiałami i wyrobami przeznaczonymi do kontaktu z żywnością, kosmetykami oraz wyrobami mogącymi mieć wpływ na zdrowie ludzi.

Bezpieczeństwo i zdrowie konsumenta to priorytet, stąd też nadzór nad bezpieczeństwem żywności prowadzony jest w sposób skoordynowany. O bezpieczeństwie produktu mówimy wtedy, gdy brak w nim jakichkolwiek zanieczyszczeń chemicznych, biologicznych czy mechanicznych.

A. Ogólna ocena

Charakteryzując region należy uwzględnić fakt, że na terenie powiatu będzińskiego istnieją tereny będące dużymi skupiskami ludności o dużym nasyceniu obiektami (aglomeracje miejskie), rejony o charakterze typowo wiejskim, a także rejony turystyczno-wypoczynkowe z obiektami o charakterze sezonowym. Natomiast na terenie miasta Dąbrowa Górnicza występują duże skupiska ludności, rejony wypoczynkowe wraz z obiektami sezonowymi.

Stan techniczny infrastruktury jest bardzo zróżnicowany. Działają zarówno obiekty stare (zwłaszcza w miastach), jak i bardzo nowoczesne. Istnieją obiekty małe (sklepy w rejonach wiejskich i miejskich) oraz bardzo duże kompleksy – centra handlowe z super i hipermarketami, oraz licznymi punktami gastronomicznymi. Na nadzorowanym terenie zlokalizowanych jest dziewięć obiektów wielkopowierzchniowych.

Działalność kontrolno-represyjna

W roku 2017 w ewidencji zarejestrowanych było 3037 zakładów, z czego skontrolowano 1191, w tym 2 wytwórnie materiałów i wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością i 3 miejsca obrotu kosmetykami.

We wszystkich obiektach objętych nadzorem przeprowadzono 1983 kontrole sanitarnych (w tym 410 kontrole importu i 3 kontrole w obiektach wprowadzających do obrotu kosmetyki, oraz 15 kontrole w obiektach, które nie były pod bezpośrednim nadzorem PPIS w Dąbrowie Górniczej).

W trakcie bieżącego nadzoru sanitarnego pobrano do badań laboratoryjnych 755 próbek (w tym żywność, przedmioty użytku, kosmetyki).

Zbadano 10 posiłków oraz przeprowadzono 10 teoretycznych ocen sposobu żywienia w zakładach żywienia zbiorowego zamkniętego.

W wyniku przeprowadzonych kontroli usterkowych wszczęto postępowanie administracyjne. Z powodu niezgodności wobec obowiązujących przepisów prawa żywnościowego wydano 481 decyzji płańciznych. Wydano 116 decyzji administracyjnych nakazujących usunięcie stwierdzonych nieprawidłowości. Winnych uchybień ukarano 95 mandatami karnymi na łączną kwotę 17400,00 PLN (w tym 2 mandaty karne na sumę 150 PLN nałożone zostały na zakłady, który nie były pod bezpośrednim nadzorem PPIS w Dąbrowie Górniczej).

BEZPIECZEŃSTWO SANITARNE W 2017 ROKU
POWIATU BĘDZIŃSKIEGO I MIASTA DĄBROWA GÓRNICZA

Liczba obiektów objętych nadzorem w latach 2016 i 2017.

Rodzaj obiektów objętych nadzorem	Liczba obiektów		Kierunek zmian (+/-)
	2016	2017	
Obiekty ogółem	3101	3054	+
Zakłady produkcji żywności	103	106	+
Obiekty obrotu żywnością	2198	2155	-
w tym: środki transportu żywności	356	379	+
Zakłady żywienia zbiorowego otwarte	514	490	-
w tym: zakłady małej gastronomii	318	297	-
Zakłady żywienia zbiorowego zamknięte	245	260	=
Wytwórnice materiałów i wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością	10	10	+
Miejsca obrotu materiałami i wyrobami przeznaczonymi do kontaktu z żywnością	15	16	+
Zakłady produkujące, konfekcjonujące kosmetyki	2	2	=
Obiekty obrotu kosmetykami	14	15	+

Zakłady produkcji żywności

W roku 2017 w ewidencji było 106 zakładów z tej grupy obiektów, z czego skontrolowano 64. Negatywnie oceniono 19 zakładów (tj.29,6%), w tym:

- za zły stan techniczny – 4 (tj.6,25 %),
- w części utrzymania porządku i czystości – 13 zakładów (tj.17%)
- za stwierdzony jednocześnie zły stan techniczny i utrzymania czystości i porządku – 2 zakłady (tj.4,6%).

Stan sanitarny zakładów produkujących żywność w roku 2016 i 2017

Lp.	Obiekty	Liczba obiektów skontrolowanych w 2016 roku			Liczba obiektów skontrolowanych w 2017 roku		
		Ogółem	o złym stanie sanitarnym	% obiektów złych	Ogółem	o złym stanie sanitarnym	% obiektów złych
1	Wytwórnice lodów	2	1	50	2	1	50
2	Automaty do lodów	3	1	33	5	3	60
3	Wytwórnice tłuszczów roślinnych i mieszanin tłuszczów zwierzęcych z roślinnymi	0	0	0	0	0	0
4	Piekarnie	30	8	26	28	8	28
5	Ciastkarnie	10	0	0	8	2	25

BEZPIECZEŃSTWO SANITARNE W 2017 ROKU
POWIATU BĘDZIŃSKIEGO I MIASTA DĄBROWA GÓRNICZA

6	Przetwornice owocowo-warzywne	1	0	0	0	0	0
7	Wytwornice napojów bezalkoholowych	0	0	0	1	0	0
8	Browary	0	0	0	0	0	0
9	Wytwornice używek	0	0	0	0	0	0
10	Zakłady garmazeryjne	6	1	16	10	1	10
11	Zakłady przemysłu zbożowo-młynarskiego	3	0	0	3	0	0
12	Wytwornice makaronów	0	0	0	0	0	0
13	Wytwornice wyrobów cukierniczych	0	0	0	1	0	0
14	Wytwornice koncentratów spożywczych	1	0	0	0	0	0
15	Wytwornice suplementów diety	1	0	0	2	0	0
16	Wytwornice substancji dodatkowych	1	0	0	0	0	0
17	Inne wytwornice żywności	4	0	0	3	0	0
	Obiekty ogółem	62	11	17	64	15	23

Najczęściej stwierdzane uchybienia to m.in.:

- brak wdrożenia procedury zabezpieczenia zakładu przed szkodnikami;
- nieprawidłowy stan techniczny np. sufitów, ścian
- brak zachowania czystości podczas produkcji

W 2017 roku w nadzorowanych zakładach produkujących żywność, pobrano 163 próbek żywności do badań mikrobiologicznych i fizykochemicznych. Zdyskwalifikowano 20 próbek, co stanowi 12,26 % zbadanych ogółem. Wskaźnik ten jest wyższy w stosunku do roku ubiegłego, kiedy to zdyskwalifikowano 12 % próbek.

Obiekty obrotu żywnością

W roku 2017 skontrolowano 709 obiektów z 2155 prowadzących działalność handlową na terenie objętym nadzorem. Zły stan sanitarny stwierdzono w 29 obiektach, co stanowi 4,09 %.

Negatywnie oceniono:

- za zły stan techniczny i higieniczny – 19 obiektów (tj. 2,6 %),
- za niedostateczne warunki techniczne – 17 obiektów (tj. 2,3 %),
- za nie zachowanie bieżącej higieny – 10 obiektów (tj. 0,1).

BEZPIECZEŃSTWO SANITARNE W 2017 ROKU
POWIATU BĘDZIŃSKIEGO I MIASTA DĄBROWA GÓRNICZA

Stan sanitarny obiektów obrotu żywnością w roku 2016 i 2017.

Obiekty	Liczba obiektów skontrolowanych w 2016 roku			Liczba obiektów skontrolowanych w 2017 roku		
	ogółem	o złym stanie sanitarnym	% obiektów złych	ogółem	o złym stanie sanitarnym	% obiektów złych
Sklepy spożywcze	461	9	1,9	487	27	3,8
Kioski spożywcze	75	1	1,3	63	2	3,1
Magazyny hurtowe	26	0	0	37	0	0
Obiekty ruchome i tymczasowe	39	1	2,5	33	0	0
Środki transportu	50	0	0	44	0	0
Inne obiekty obrotu żywnością	36	0	0	45	0	0
Obiekty ogółem	687	11	1,6	709	29	4,09

Do uchybień najczęściej występujących w zakresie stanu technicznego należały:

- brudne ściany,
- ubytki w podłogach,
- brak monitorowania temperatury w urządzeniach chłodniczych,
- brak prawidłowego zabezpieczenia obiektu przed szkodnikami,

Ogółem w miejscach obrotu pobrano do badań 564 próbek żywności, z czego 10 nie spełniło wymagań przepisów prawa żywnościowego.

Obrót żywnością w systemie targowiskowym, obnośnym i obwoźnym.

Handel obwoźny i obnośny odbywa się z reguły na placach targowych (11) i targowiskach (4). Pod nadzorem PSSE w Dąbrowie Górniczej znajdują się cztery targowiska tj. targowisko w: Będzinie, Dąbrowie Górniczej, Siewierzu, Mierzęcicach. Na targowiskach i placach targowych, na których odbywa się handel żywnością, przeprowadzono ogółem 60 kontroli, w tym w kioskach sprzedających mięso na targowisku przeprowadzono 32 kontrole, nałożono 6 mandatów karnych na kwotę 900,00 PLN, wydano 23 decyzje płatniczych oraz 2 decyzje administracyjne terminowe zobowiązujące przedsiębiorców do usunięcia nieprawidłowości. Skierowano 3 wnioski o nałożenie kary pieniężnej.

Zakłady żywienia zbiorowego.

W 2017 roku skontrolowano 313 zakładów żywienia zbiorowego, z których 24 oceniono negatywnie, co stanowi 7,6 % wszystkich obiektów tej grupy. Oceny negatywne w części technicznej oraz w części utrzymania czystości i porządku otrzymało 8 obiektów (tj. 2,5 %), za uchybienia w części technicznej obiektów 18 (tj. 5,7%), natomiast w części utrzymania porządku i czystości 16 obiektów (tj. 5,1. %).

BEZPIECZEŃSTWO SANITARNE W 2017 ROKU
POWIATU BĘDZIŃSKIEGO I MIASTA DĄBROWA GÓRNICZA

Ocena stanu sanitarnego obiektów żywienia zbiorowego w latach 2016 - 2017.

Rodzaj obiektów	Liczba obiektów nadzorowanych w 2016 roku			Liczba obiektów nadzorowanych w 2017 roku		
	ogółem	o złym stanie sanitarnym	% obiektów złych	Ogółem	o złym stanie sanitarnym	% obiektów złych
Zakłady żywienia zbiorowego - typ otwarty	196	18	9	193	11	5,6
Zakłady małej gastronomii	318	9	2,8	297	5	1,7
Zakłady zbiorowego żywienia - typ zamknięty	245	4	1,6	260	8	3
Obiekty ogółem	759	31	4,1	750	24	3,2

Najczęstsze uchybienia to:

- brak prawidłowych warunków przechowywania żywności,
- brudny sprzęt, szafeczki w pomieszczeniu produkcyjnym,
- brak bieżącej wody ciepłej i zimnej,
- brak prawidłowej wentylacji,
- brak prawidłowego stanu technicznego ścian i podłóg,
- brak kontroli wewnętrznej,

W ramach nadzoru w obiektach żywienia zbiorowego pobrano do badań laboratoryjnych 28 próbek środków spożywczych spośród których nie zdyskwalifikowano ani jednej .

Mała gastronomia

W 2017 roku w ewidencji zarejestrowanych było 297 zakładów małej gastronomii. Ocena "złą" ze względu na stan sanitarny otrzymało 5 zakładów (tj.2,7%).W większości zakładów ze względu na małą powierzchnię i brak możliwości wydzielenia odpowiednich pomieszczeń na obróbkę wstępną, produkcja oparta jest na półproduktach lub gotowych produktach mrożonych. Potrawy podawane są najczęściej w naczyniach jednorazowego użytku.

W czasie kontroli stwierdzano następujące uchybienia (zwłaszcza w małych obiektach typu fast-food):

- brak prawidłowego bieżącego stanu sanitarnego,

Nadzór nad przedmiotami użytku

W 2017 roku w w/w obiektach przeprowadzono 2 kontrole.

Pobrano i przebadano 9 próbek PU, w tym 3 krajowe i 6 pochodzących z importu (2UE, 4I). Miejscem poboru 3 próbek były hipermarkety, 2 próbki pobrano w sklepach

**BEZPIECZEŃSTWO SANITARNE W 2017 ROKU
POWIATU BĘDZIŃSKIEGO I MIASTA DĄBROWA GÓRNICZA**

spożywczych natomiast 4 próbki pobrano w miejscach obrotu materiałami i wyrobami przeznaczonymi do kontaktu z żywnością (3 sklepach). Pobrano i przebadano 4 próbki kosmetyków, w tym 2 próbki krajowe i 2 próbki pochodzące z importu (1 UE i 1 Chiny). Miejscem poboru 4 próbek kosmetyków był sklep spożywczy, natomiast jednej próbki inny obiekt obrotu żywnością. Próbki kosmetyków zbadane były po względem zawartości formaldehydu i fluoru. We wszystkich próbkach oceniono znakowanie. Nie dyskwalifikowano pobranych próbek kosmetyków.

Ocena stanu sanitarno-higienicznego tej grupy

W roku sprawozdawczym skontrolowano 2 zakłady produkcji przedmiotów użytku. W 2 zakładach stwierdzono pełną dokumentację z zakresu dobrej praktyki higienicznej oraz system HACCP .

W 2017 pobrano do badań 4 kosmetyki (mydło w płynie- Paris Style mydło kremowe z olejem ze słodkich migdałów, pasty do zębów – Colgate Fluoride Tophtpaste oraz Dentalux świeżość ziół , a także wodę toaletową Chicane Secret Twilight.

Jakość zdrowotna materiałów i wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością oraz kosmetyków w latach 2016 - 2017.

Próbki	Liczba próbek zbadanych w 2016 roku			Liczba próbek zbadanych w 2017 roku		
	Ogółem	zakwestionowanych	% kwestionowania	ogółem	zakwestionowanych	% kwestionowania
materiałów i wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością oraz kosmetyków	12	0	0	13	0	0

Dąbrowa Górnicza

Działalność kontrolno-represyjna

- 50 decyzji nakazujących usunięcie stwierdzonych nieprawidłowości,
- 5 decyzji wygaśnięcia postępowania,
- 17 decyzji zmieniających termin wykonania decyzji,
- 163 decyzje dot. likwidacji działalności,
- 115 decyzji dot. zatwierdzenia zakładu i wpisu do rejestru zakładów podlegających urzędowej kontroli organów PIS,
- 2 decyzje przedłużenia zatwierdzenia warunkowego
- 81 decyzji w związku z rozszerzeniem działalności lub zmiany danych przedsiębiorcy,
- 25 decyzji umarzających postępowanie,
- 2 decyzje odmowne
- 180 decyzji płatniczych
- 410 decyzji płatniczych związanych z importem

W roku 2017 w ewidencji zarejestrowanych było 1257 zakładów .We wszystkich obiektach objętych nadzorem przeprowadzono 1150 kontroli sanitarnych w tym **410** kontroli granicznych.

W trakcie bieżącego nadzoru sanitarnego pobrano do badań laboratoryjnych 284 próbki (w tym 252 próbki żywności, 22 próbki sanitarne, 5 próbek przedmiotów użytku oraz 5 próbek wymazów). Zakwestionowano 34 próbki (w tym 8 próbek sanitarnych pobranych w 4 piekarniach, 26 próbek środków spożywczych). Przeprowadzono 5 ocen teoretycznych sposobu żywienia w zakładach żywienia zbiorowego zamkniętego.

BEZPIECZEŃSTWO SANITARNE W 2017 ROKU
POWIATU BĘDZIŃSKIEGO I MIASTA DĄBROWA GÓRNICZA

W wyniku przeprowadzonych kontroli usterkowych wszczęto postępowanie administracyjne. Wydano 50 decyzji administracyjnych nakazujących usunięcie stwierdzonych nieprawidłowości. Winnych uchybień ukarano 29 mandatami karnymi na łączną kwotę 5950,00 PLN

Powiat będziński

- 66 decyzji nakazujących usunięcie stwierdzonych nieprawidłowości,
- 8 decyzji wygaśnięcia postępowania,
- 34 decyzji zmieniających termin wykonania decyzji,
- 244 decyzje dot. likwidacji działalności,
- 130 decyzji dot. zatwierdzenia zakładu i wpisu do rejestru zakładów podlegających urzędowej kontroli organów PIS,
- 1 decyzja przedłużenia zatwierdzenia warunkowego,
- 122 decyzji w związku z rozszerzeniem działalności, lub zmiany danych przedsiębiorcy,
- 3 decyzje odmowne ,
- 1 decyzja unieważniona
- 48 decyzji umarzających postępowanie,
- 5 postanowień,
- 301 decyzji płatniczych

W roku 2017 w ewidencji zarejestrowanych było 1780 zakładów .

We wszystkich obiektach objętych nadzorem przeprowadzono 833 kontroli sanitarnych.

W trakcie bieżącego nadzoru sanitarnego pobrano do badań laboratoryjnych 471 próbek (w tym 446 próbek żywności, 17 próbek sanitarnych, 4 próbki przedmiotów użytku oraz 4 próbki kosmetyków). Zakwestionowano 6 próbek (w tym 2 próbki sanitarne pobrane w 1 piekarni i 4 próbki środków spożywczych). Poddano analizie laboratoryjnej jeden posiłek obiadowy oraz przeprowadzono 5 ocen teoretycznych sposobu żywienia w zakładach żywienia zbiorowego zamkniętego.

W wyniku przeprowadzonych kontroli usterkowych wszczęto postępowanie administracyjne. Wydano 66 decyzji administracyjnych nakazujących usunięcie stwierdzonych nieprawidłowości. Winnych uchybień ukarano 68 mandatami karnymi na łączną kwotę 11450,00 PLN.

B. Środki spożywcze i wyroby przeznaczone do kontaktu z żywnością z importu

W związku z prowadzeniem nadzoru nad jakością zdrowotną żywności/materiałów i wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością przeprowadzono 410 kontrole, oceniono 410 partii materiałów i wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością. Wydano 410 świadectw o spełnieniu wymagań zdrowotnych przez środek spożywczy/materiał lub wyrób przekraczający granicę. Do budżetu państwa z tytułu nadzoru nad importem odprowadzono 18933,00 PLN.

C. Interwencje dotyczące bezpieczeństwa żywności

Przyjęto/zarejestrowano 67 interwencji. Analizowano wszystkie, przekazane osobiście, przesyłane drogą elektroniczną, telefoniczną czy anonimowe. Pracownicy Powiatowej Stacji Sanitarnej-Epidemiologicznej rozpatrzyli ogółem 66 interwencji, 2 sprawy zostały przekazane do innych organów tj. do Powiatowej Inspekcji Weterynaryjnej w Będzinie oraz WSSE w Katowicach. Ponadto jedna sprawa została rozpatrzona częściowo we własnym zakresie i częściowo przekazana w zakresie kompetencji do Wojewódzkiego Inspektora Ochrony Środowiska w Katowicach.

Przeprowadzono ogółem 75 kontroli sanitarnych we wskazywanych w interwencjach obiektach, w tym w Dąbrowie Górniczej 32 kontrole, a w powiecie będzińskim 43. W 21 przypadkach zasadność zarzutów potwierdziła się (9 na terenie Dąbrowy Górniczej, 12 w powiecie będzińskim)

W trakcie kontroli interwencyjnych nałożono 18 mandatów karnych na kwotę 3900,00 PLN.

Dąbrowa Górnicza nałożono 12 mandatów karnych na kwotę 2150 zł

BEZPIECZEŃSTWO SANITARNE W 2017 ROKU
POWIATU BĘDZIŃSKIEGO I MIASTA DĄBROWA GÓRNICZA

Powiat będziński nałożono 6 mandatów karnych na kwotę 1750 zł.

Zabezpieczone środki spożywcze z powodu upływu terminu przydatności do spożycia i/lub daty minimalnej trwałości zostały wycofane z obrotu.

Podczas kontroli interwencyjnych pobrano 12 próbek żywności.

Dąbrowa Górnicza – 3 próbki (mleko - kierunek organoleptyka, roślinna alternatywa śmietany na bazie ryżu, karkówka wieprzowa b/k - kierunek mikrobiologia)

Powiat będziński – 9 próbek (ciasto napoleonka, ciasto copico, próbka pokarmowa, roladki z kurczaka pieczone, woda źródłana – kierunek mikrobiologia, kiełbasa podsuszana - zanieczyszczenia biologiczne, pączki z cukrem pudrem, 2 próbki pieczywa - kierunek organoleptyka)

Pobrane próbki spełniały wymagania przepisów prawa żywnościowego

W przypadku nieprawidłowości dotyczących stanu sanitarno - technicznego wydano 8 decyzji administracyjnych.

Dąbrowa Górnicza

Wydano 2 decyzje w zakresie nieprawidłowego przechowywania środków, braku monitoringu temperatury w urządzeniach chłodniczych, nieprawidłowego magazynowania.

Powiat będziński

Wydano 6 decyzji w zakresie nieprawidłowego stanu technicznego, identyfikowalności, nieprawidłowego zabezpieczenia zakładu przed szkodnikami, dokumentacji GHP, GMP i systemu HACCP, zabezpieczenia środków spożywczych przed zanieczyszczeniami, prawidłowego mycia i dezynfekcji naczyń stołowych.

W wyniku przeprowadzonych kontroli interwencyjnych skierowano 2 wnioski do ŚPWIS w Katowicach o nałożenie kary pieniężnej na przedsiębiorcę za działalność gospodarczą w zakresie obrotu bez złożenia wniosku o zatwierdzenie i o wpisu do rejestru zakładów podlegających urzędowym kontroli organów Państwowej Inspekcji Sanitarnej.

We wszystkich obiektach, w których potwierdzona została zasadność interwencji, zaplanowano wzmożenie nadzoru w 2018 r.

D. Ocena sposobu żywienia

W 2017 roku pobrano jadłospisy dekadowe w 10 placówkach żywienia zbiorowego zamkniętego, w tym 1 blok żywienia w szpitalu, 3 bloki żywienia w systemie cateringowym, 5 szkół oraz 1 przedszkole. Łącznie poddano analizie 10 jadłospisów dekadowych. W wyniku przeprowadzonych analiz wydano i przesłano do dyrekcji zalecenia, odnosząc się do każdej z analizowanych placówek indywidualnie. Najczęściej nieprawidłowości dotyczyły:

- w żywieniu w stołówkach przedszkolnych i szkolnych: nieprawidłowa podaż wapnia, żelaza, sodu, witaminy C oraz witamin z grupy B, nieprawidłowy rozkład procentowy składników takich, jak białka, tłuszcze i węglowodany, brak podawania warzyw lub owoców w każdym posiłku, brak podawania co najmniej raz w tygodniu porcji ryby;
- w żywieniu w szpitalach: nieprawidłową podaż sodu, wapnia i witaminy C.

W przypadku szkół wszczęto 2 postępowania administracyjne i wydano 1 decyzje administracyjna terminowa w zakresie prawidłowego żywienia zgodnie z rozporządzeniem Ministra Zdrowia z dnia 26 lipca z 2016r. w sprawie grup środków spożywczych przeznaczonych do sprzedaży dzieciom i młodzieży w jednostkach systemu oświaty oraz wymagań, jakie muszą spełniać środki spożywcze stosowane w ramach żywienia zbiorowego dzieci i młodzieży w tych jednostkach (Dz.U z 2016r. poz.1154)

Ponadto pobrano 1 posiłek obiadowy do badania laboratoryjnego w bloku żywienia szpitala – forma żywienia catering. Próbkę posiłku poddanego analizie laboratoryjnej oceniono negatywnie w zakresie zawartość soli, wartości energetycznej, procentu energii z białka i tłuszczu.

Stwierdza się, iż słusznym założeniem jest pobieranie posiłków do ocen laboratoryjnych i teoretycznych jednocześnie we wszystkich rodzajach placówek. Nadal niektórym placówkom sprawia trudność przygotowanie prawidłowej rozpiski magazynowej produktów dla analizowanej dekady, co stanowi dodatkowy argument za przeprowadzaniem szkoleń wśród osób odpowiedzialnych za sposób żywienia w danej placówce. Ponadto, stwierdza się, iż częstotliwość poboru posiłków winna być zwiększona, a co za tym idzie nakład finansowy na to zadanie winien ulec zmianie.

E. Inne podejmowane działania

- 1) „Bezpieczne wakacje” W trakcie trwania akcji Bezpieczne wakacje przeprowadzono 19 kontroli na półkoloniach, w których nie stwierdzono nieprawidłowości. Kontrolowano także obiekty sezonowe zlokalizowane w miejscach wypoczynku (od czerwca do września). Wzmocnionym nadzorem objęto punkty sprzedaży lodów, wyrobów cukierniczych
- 2) Sprawdzano warunki sanitarno-higieniczne występujące podczas sprzedaży żywności na „Jarmarkach” organizowanych w centrum handlowym M1.

Ogółem na „Jarmarku” przeprowadzono 10 (w tym 9 zakładów, które poza nadzorem PPIS w Dąbrowie Górniczej) kontroli w zakresie sprzedaży żywności w centrum handlowych (tj. w M-1 w Czeladzi). Nałożono mandat w wysokości 100 PLN (na przedsiębiorcę, który nie jest pod nadzorem PPIS w Dąbrowie Górniczej), wystawiono 1 decyzje płatniczą, przesłano informację do PPIS w Poznaniu.

Skierowano 1 wniosek o nałożenie kary pieniężnej do ŚPWIS w Katowicach.

- 3) W okresie 03.07.2017r. do 31.10.2017r. uruchomione były w Stacji „dyżury grzybowe” podczas których dokonano 9 ocen grzybów (od klientów indywidualnych).
- 4) Akcja „Mklik Próchniczek” kontynuacja.

W czasie trwania akcji skontrolowano 21 zakładów piekarniczych. Do badań laboratoryjnych pobrano 39 próbek sanitarnych na obecność szkodników zbożowo-mącznych - zakwestionowano 10 próbek.

Dąbrowa Górnicza –skontrolowano 10 zakładów piekarniczych. Do badań laboratoryjnych pobrano 22 próbki sanitarne na obecność szkodników zbożowo-mącznych - zakwestionowano 8 próbek sanitarnych.

Powiat będziński - skontrolowano 11 zakładów piekarniczych Do badań laboratoryjnych pobrano 17 próbek sanitarnych na obecność szkodników zbożowo-mącznych - zakwestionowano 2 próbki sanitarne.

- 5) Akcja „ocena przestrzegania przez przedsiębiorców rozporządzenia 1829/2003 i 1830/2003 dot. żywności genetycznie zmodyfikowanej z uwzględnieniem prawidłowego znakowania środków spożywczych zawierających GMO oraz dokumentacji towarzyszącej w/w środkom spożywczym. W ramach urzędowej kontroli żywności i monitoringu pobrano dostępne w obrocie środki spożywcze do badań laboratoryjnych, celem oznaczenia organizmów genetycznie modyfikowanych oraz identyfikacji modyfikacji genetycznej (GMO). W wyniku badań laboratoryjnych stwierdzono, że pobrane środki spożywcze nie były modyfikowane genetycznie. W czasie kontroli urzędowych przeprowadzono ocenę znakowania ryżu białego, kukurydzy konserwowej, oleju rzepakowego.

Skontrolowano 11 zakładów w ww. zakresie.

BEZPIECZEŃSTWO SANITARNE W 2017 ROKU
POWIATU BĘDZIŃSKIEGO I MIASTA DĄBROWA GÓRNICZA

KONTROLA ŻYWNOŚCI GENETYCZNIE ZMODYFIKOWANEJ

Rok 2017				
	Skontrolowany podmiot	Ilość prób	Wynik	
			Niekwestionowane	Kwestionowane
Sklepy w tym hipermarkety	4	5	5	0

W ramach urzędowej kontroli żywności i monitoringu do badań laboratoryjnych w obszarze obecności organizmów genetycznie zmodyfikowanych oraz identyfikacji modyfikacji genetycznej (GMO) pobrano do badań laboratoryjnych 5 próbek żywności: miód wielokwiatowy nektarowy, herbatniki maślane z kremem o smaku mocca, mrożone warzywa na patelnię po włosku – mieszanka warzywna z ziołami, mrożone warzywa na patelnię po hiszpańsku, biszkopty o smaku morelowym- Jaśki.

Na nadzorowanym terenie nie ma zakładów produkujących żywność modyfikowaną genetycznie, jak również nie stwierdzono w/w żywności w obrocie.

- 6) Akcja dot. znakowania w aspekcie zapewnienia bezpieczeństwa żywności – zgodnie z rozporządzeniem 1169/2011

Podczas prowadzonej akcji w/w przeprowadzono 58 kontroli w IV kw.2018r. oraz nałożono 8 mandatów na kwotę 1600 zł, wydano 13 decyzji płatniczych i 10 decyzji administracyjnych - terminowych.

- 7) Akcja oznakowanie suplementów diety i środków spożywczych specjalnego przeznaczenia żywieniowego.

Podczas kontroli urzędowych oceniono znakowanie 27 suplementów diety, 2 środków specjalnego przeznaczenia żywieniowego i 11 środków spożywczych wzbogaconych. Nie stwierdzono nieprawidłowego oznakowania ww. środków spożywczych.

Zgodnie z „Planem pobierania próbek do badania żywności w ramach urzędowej kontroli i monitoringu dla Państwowej Inspekcji Sanitarnej Województwa Śląskiego na rok 2017 pobrano do badań laboratoryjnych próbki 31 suplementów diety, 6 dietetycznych środków specjalnego przeznaczenia medycznego i 1 środka specjalnego przeznaczenia żywieniowego. 10 prób było kwestionowanych w kierunku znakowania.

Skierowano wniosek o nałożenie kary pieniężnej do ŚPWIS w Katowicach – przedsiębiorca wprowadzał do obrotu suplementy za pośrednictwem sprzedaży internetowej bez wpisu do rejestru zakładów podlegających urzędowej kontroli PPIS w Dąbrowie Górniczej.

W 2017 r. otrzymano 9 powiadomień informacyjnych systemu RASFF dotyczących suplementów diety. Przeprowadzono 6 kontroli.

- 8) Akcja dot. afrykańskiego pomoru świń

Sekcja NS/HŻ przeprowadziła ogółem 168 kontroli.

W wyniku przeprowadzonych kontroli wszczęto postępowania administracyjne w 47 przypadkach. Powodem wszczęcia postępowania był najczęściej zły stan sanitarno-higieniczny obiektu, brak dokumentacji GHP, GMP i systemu HACCP.

Wystawiono 44 decyzje płatnicze, nałożono 22 mandaty karne na kwotę 3900,00 PLN.

Wydano 8 decyzji administracyjnych - terminowych.

- 9) Akcja dot. znakowania wód butelkowanych

BEZPIECZEŃSTWO SANITARNE W 2017 ROKU
POWIATU BĘDZIŃSKIEGO I MIASTA DĄBROWA GÓRNICZA

Pracownicy PSSE w Dąbrowie Górniczej skontrolowali znakowanie wód butelkowanych jak i napojów w 18 obiektach. Oceniono znakowanie 18 naturalnych wód mineralnych (m.in. „Jurajska”, „Cisowianka”, „Kropla Beskidu”, „Nałęczowianka”, „Muszynianka”). W żadnym przypadku nie stwierdzono nieprawidłowości.

- 10) Akcja dot. znakowania środków spożywczych zawierających w swoim składzie ekstrakt z liści koki.

W sprawie oceny znakowania środków spożywczych zawierających w swoim składzie ekstrakt z liści koki skontrolowano 19 gazowanych napojów energetyzujących (m.in. „Tiger Energy Drink”, „BLACK ENERGY”, „BURN ENERGY DRINK”, „BE POWER ENERGY DRINK CLASSIC”, „RED BULL”, „Monster Energy”) i 8 innych napojów (m.in. „MIRINDA”, „SPRITE”, napój gazowany bez cukru – „Fresh Lemon Bio”) w 26 obiektach. W żadnym przypadku nie stwierdzono w składzie „ekstraktu z liści koki”.

- 11) Akcja dotycząca kontroli obiektów ruchomych i tymczasowych w sezonie letnim

Podczas sezonu letniego upoważnieni pracownicy PPIS w Dąbrowie Górniczej skontrolowali 39 obiektów, w tym 3 w trakcie Dni Wojkovic i 2 w trakcie VII Będzińskiej Biesiady Smaków, 1 w CH Pogoria.

Nałożono 3 mandaty na kwotę 650,00 PLN (w tym 1 mandat na kwotę 50,00 PLN na przedsiębiorcę, który nie jest pod nadzorem PPIS w Dąbrowie Górniczej. W związku z tym sprawę przekazano do PPIS w Wadowicach celem wykorzystania służbowego). Wystawiono 3 decyzje płatnicze. W wyniku przeprowadzonych kontroli skierowano 2 wnioski o nałożenie kary pieniężnej do ŚPWIS w Katowicach

- 12) Akcja dotycząca stanu sanitarno-technicznego koszyków i wózków zakupowych

Skontrolowano wózki i koszyki zakupowe w 13 obiektach. W trakcie kontroli nie stwierdzono nieprawidłowości – stan sanitarno-techniczny koszy i wózków zakupowych nie budził zastrzeżeń. Kosze i wózki są myte zarówno przez firmy zewnętrzne (raz na kwartał lub raz na pół roku), jak i przez pracowników zgodnie z harmonogramem mycia zawartym w dobrych praktykach higienicznych (GHP).

- 13) Akcja dotycząca jaj, wyrobów jajecznych, w szczególności masy jajecznej

Przeprowadzono kontrole urzędowe w 36 zakładach (w tym sklepach ,zakładach żywienia zbiorowego, cukierniach.

Nie stwierdzono jaj z czarnym nadrukiem, tj. niezmywalnym weterynaryjnym numerem identyfikacyjnym świadczącym o pochodzeniu jaj z zakładu reprodukcyjnego drobiu.

Pobrano 5 próbek proszku jajecznego i 5 próbek masy jajecznej do badań laboratoryjnych w kierunku mikrobiologicznym (obecność Salmonelli) – wyniki badań zapewniały bezpieczeństwo żywności.

- 14) Akcja dot. sieci sklepów Biedronka w sprawie łamania przez firmę Jeronimo Martins Polska S.A. przepisów dotyczących przewozu artykułów spożywczych, transportu odpadów, bezpieczeństwa i higieny pracy oraz ochrony środowiska

Pracownicy sekcji NS/HŻ PSSE w Dąbrowie Górniczej przeprowadzili kontrole w 17 sklepach sieci Biedronka celem sprawdzenia ewentualnych nieprawidłowości.

W wyniku przeprowadzonych kontroli wszczęto 1 postępowanie administracyjne, nałożono mandat karny na kwotę 100,00 PLN, wydano 1 decyzję administracyjną w zakresie zabezpieczenia

BEZPIECZEŃSTWO SANITARNE W 2017 ROKU
POWIATU BĘDZIŃSKIEGO I MIASTA DĄBROWA GÓRNICZA

przed szkodnikami i przestrzegania dobrej praktyki higienicznej (GHP) w obszarze procesów mycia i dezynfekcji, przeprowadzono 1 kontrolę sprawdzającą i wydano 2 decyzje płańnicze.

15) Akcja dot. gorzkich pestek moreli

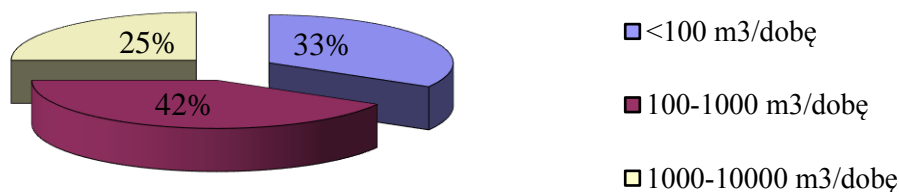
W związku z pismem Głównego Inspektora Sanitarnego znak sprawy: GIS-BŻ-WS-422-193/BO/17/1 z dnia 23.10.2017r. w sprawie braku zamieszczania informacji dotyczącej ilości maksymalnego spożycia pestek moreli wprowadzanych do obrotu w placówkach należących głównie do dużych sieci handlowych, przeprowadzono kontrole w markecie Carrefour przy ul. Majakowskiego 24 w Dąbrowie Górniczej – w dniu kontroli nie stwierdzono w sprzedaży gorzkich pestek moreli.

VI. STAN SANITARNY URZĄDZEŃ I OBIEKTÓW UŻYTECZNOŚCI PUBLICZNEJ

A. Jakość zdrowotna wody przeznaczanej do spożycia oraz wykorzystywanej do kąpieli

Na terenie nadzorowanym przez Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Dąbrowie Górniczej znajduje się ogółem 36 ujęć, wśród których można wyróżnić 34 głębinowych oraz 2 powierzchniowe. Na dzień 31.12.2017 r. 6 urządzeń wodociągowych tj. studnia głębinowa Zadzień, studnia głębinowa Nowa Wieś, ujęcie głębinowe Gołuchowice, ujęcie zakładowe Air Products Siewierz, Stacja Uzdatniania Wody „Szyb Paweł” (woda dostarczana do jednego zakładu przemysłowego), Źródło Góra Siewierska było wyłączonych z eksploatacji. Rozłączono ujęcia głębinowe pracujące pierścieniowo tj. Sadowie i Zawada.

Podział urządzeń wodociągowych ze względu na dobową produkcję wody na nadzorowanym terenie

Woda do spożycia, rozprowadzana przez wodociągową sieć rozdzielczą, produkowana jest przez wodociągi o różnej wydajności, co przedstawia powyższy wykres.

MIASTO DĄBROWA GÓRNICZA

Podział urządzeń wodociągowych ze względu na dobową produkcję wody na terenie Dąbrowa Górniczej

Na terenie miasta Dąbrowa Górnicza znajduje się ogółem 7 urządzeń wodociągowych (w tym 3 ujęcia zakładowe) opartych na ujęciach głębinowych.

**BEZPIECZEŃSTWO SANITARNE W 2017 ROKU
POWIATU BĘDZIŃSKIEGO I MIASTA DĄBROWA GÓRNICZA**

Informacje o właścicielach urządzeń, dobowej produkcji wody oraz orientacyjnie zaopatrywanej liczbie ludności na terenie gminy przedstawiono w tabeli poniżej

Lp.	Nazwa urządzenia	Właściciel ujęcia	Dobowa produkcja wody	Liczba zaopatrywanej ludności (korzystając z przelicznika 0,2 m ³ /dobę/osobę)
1.	Stacja Uzdatniania Wody Łazy	Górnośląskie Przedsiębiorstwo Wodociągów S.A. Katowice ul. Wojewódzka 19	7083 m ³ /dobę	35415
2.	Ujejsce	Dąbrowskie Wodociągi Sp. z o.o. Dąbrowa Górnicza ul. Powstańców 13	7729 m ³ /dobę	38645
3.	Trzebieszawice	Dąbrowskie Wodociągi Sp. z o.o. Dąbrowa Górnicza ul. Powstańców 13	496 m ³ /dobę	2480
4.	Ząbkowice	Dąbrowskie Wodociągi Sp. z o.o. Dąbrowa Górnicza ul. Powstańców 13	336 m ³ /dobę	1680
5.	PPUH „Dolomity”	PPUH „Dolomity” Kopalnia Ząbkowice Dąbrowa Górnicza ul. Dolomitowa 6	15.5 m ³ /dobę	produkcja na potrzeby własnego zakładu
6.	ERG S.A.	ERG S.A. Dąbrowa Górnicza ul. Chemiczna 6	14 m ³ /dobę	produkcja na potrzeby własnego zakładu
7.	PUW „Łosień”	Przedsiębiorstwo Usług Wodociągowych Dąbrowa Górnicza ul. Gołonoska 138A	4500 m ³ /dobę	produkcja na potrzeby Koksowni Przyjaźń i ArcelorMittal

W minionym roku woda nadawała się do spożycia przez ludzi – nie stwierdzono kwestionowanych wyników badań.

Mieszkańcy miasta Dąbrowa Górnicza złożyli 1 interwencje. Dotyczyła ona niewłaściwej jakości wody (zbadanie zawartości filtra do wody). Po rozpatrzeniu interwencji, w tym pobraniu próbek wody wodociągowej uznano ją za niezasadną.

Przeprowadzono 1 kontrole urządzenia wodociągowego tj: Stacji Uzdatniania Wody Łazy, podczas których nie stwierdzono nieprawidłowości.

JAKOŚĆ CIEPŁEJ WODY UŻYTKOWEJ

Na terenie miasta realizowany był obowiązek monitoringu jakości wody ciepłej użytkowej w niżej wymienionych obiektach:

- Hotel Shuma przy ulicy Żeglarskiej 20 – wyniki badań próbek wody wykazały, że woda spełnia wymagania określone w załączniku nr 1E do rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 13 listopada 2015 r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi. (Dz.U. 2015 poz. 1989),
- Nefrolux Sp. J. przy ulicy Szpitalnej 13 – zarządzający obiektem przedłożył wyniki badań potwierdzające wykonanie obowiązków nałożonych w 2016 r decyzją administracyjną,
- Zagłębiowskiego Centrum Onkologii Szpitala Specjalistycznego im. Sz. Starkiewicza budynek przy ulicy Krasickiego 43 – zarządzający obiektem przedłożył wyniki badań potwierdzające wykonanie obowiązków nałożonych w 2016 r decyzją administracyjną.

JAKOŚĆ WODY WYKORZYSTYWANEJ DO KĄPIELI I REKREACJI

Zapisy rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 9 listopada 2015r. w sprawie wymagań, jakim powinna odpowiadać woda na pływalniach (Dz. U. 2015 poz. 2016) kryteria pływalni spełnia 9 pływalni, wśród których jest 8 pływalni szkolnych i kompleks NEMO WODNY ŚWIAT DĄBROWA GÓRNICZA Sp. z o.o.

Uchwałą Rady Miejskiej w związku z dostawaniem do nowego ustroju szkolnego wprowadzonego ustawą Prawo Oświatowe nastąpiła zmiana w ewidencji istniejącej placówki pod nadzorem Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Dąbrowie Górniczej. Z dniem 01.09.2017 r. przekształceniu uległy następujące placówki:

- Gimnazjum nr 4 przy ul. Wyspiańskiego 1 na Szkołę Podstawową Budynek B
- Zespół Szkół nr 2 przy Al. J. Piłsudskiego 24 na Szkołę Podstawową nr 13
- Zespołu Szkół nr 3 przy ulicy Morcinka na Szkołę Podstawową nr 29
- Szkoła Podstawowa Nr 31 Aleja Zwycięstwa 77 na Zespół Szkolno-Przedszkolny nr 7

Zarządzający pływalniami realizowali badania jakości wody, zgodnie z zatwierdzonym przez Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Dąbrowie Górniczej harmonogramem wewnętrznej kontroli jakości wody. W przypadku stwierdzenia niezgodności jakości wody z normatywem zarządzający informowali Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Dąbrowie Górniczej wraz z opisem podjętych działań naprawczych.

Badania jakości wody na pływalniach wykonywane przez zarządzających w ramach kontroli wewnętrznej oraz w ramach przeprowadzonej przez Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Dąbrowie Górniczej kontroli urzędowej jakości, jak również podejmowane działania naprawcze pozwalają stwierdzić, że eksploatacja była prowadzona przez zarządzającego w sposób zapewniający bezpieczeństwo zdrowotne korzystających z pływalni. Wobec czego, zgodnie z §4 w/w rozporządzenia, Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Dąbrowie Górniczej dokonał zbiorczych rocznych ocen wody na pływalniach.

Z uwagi na powtarzający się problem z bakteriami typu *Pseudomonas aeruginosa*, Dyrektor Zespołu Szkół nr 4 im. Królowej Jadwigi przy ulicy Łęknice 35 w porozumieniu z Gminą Dąbrowa Górnicza w dniu 26.04.2017 r. podjął decyzję o zamknięciu basenu na terenie ww. szkoły dla użytkowników. W związku z zamknięciem pływalni od dnia 26.04.2017 r. brak było możliwości badania jakości wody w ramach prowadzonej przez Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Dąbrowie Górniczej kontroli urzędowej jakości. Powyższe nie zmienia jednak faktu, iż prowadzona przez zarządzającego oceną spełnienia wymagań rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 9 listopada 2015 r. w sprawie wymagań, jakim powinna odpowiadać woda na pływalniach (Dz. U. 2015 poz. 2016) do dnia 25.04.2017 r. została oceniona przez organ pozytywnie.

Pływalnia w Szkole Podstawowej nr 20 przy ulicy Adamieckiego 12 nie uzyskała zbiorczej rocznej oceny wody na pływalni w związku z remontem pływalni. Pływalnia została oddana do użytku w październiku 2017 r.

Ponadto, przeprowadzono 6 kontroli sanitarnych pomieszczeń pływalni, podczas których stwierdzono nieprawidłowości w terminowości przedkładaniu wyników badań.

Osoby korzystające z kompleksu NEMO WODNY ŚWIAT DĄBROWA GÓRNICZA Sp. z o.o. złożyły 1 interwencję dotyczącą złego stanu sanitarnego obiektu. Po rozpatrzeniu interwencji uznano ją zasadną. Za stwierdzone nieprawidłowości nałożono mandat kary i wszczęto z urzędu postępowanie administracyjne. Zarządzający usunął nieprawidłowości, co potwierdziła kontrola sprawdzająca.

Zgodnie z obowiązującymi przepisami (ustawa z dnia 18 lipca 2001 r. – Prawo wodne – Dz. U. 2017 poz. 1121) w sezonie letnim zostały zgłoszone:

1. POGORIA I – kąpielisko (organizator Centrum Sportu i Rekreacji Dąbrowa Górnicza)
2. POGORIA III – kąpielisko (organizator Centrum Sportu i Rekreacji Dąbrowa Górnicza),

**BEZPIECZEŃSTWO SANITARNE W 2017 ROKU
POWIATU BĘDZIŃSKIEGO I MIASTA DĄBROWA GÓRNICZA**

Jakość wody, na podstawie przedkładanych wyników badań spełniała wymagania określone w rozporządzeniu Ministra Zdrowia z dnia 8 kwietnia 2011 r. w sprawie prowadzenia nadzoru nad jakością wody w kąpielisku i miejscu wykorzystywanym do kąpieli (Dz. U. 2016 poz. 1602).

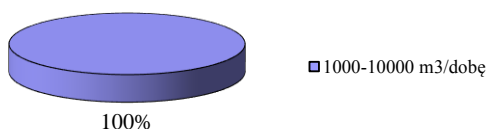
Na stronie internetowej Głównego Inspektora Sanitarnego przez okres trwania sezonu dostępne były aktualne dane dotyczące kąpielisk, w tym wyniki badań, ocena jakości wody, informacje o infrastrukturze, rocznej klasyfikacji kąpieliska oraz dane organizatora.

Mieszkańcy miasta Dąbrowa Górnicza złożyli 1 interwencję. Dotyczyła ona niewłaściwej jakości wody ze zbiornika Pogoria III (wymioty i biegunka wśród dzieci). Po rozpatrzeniu interwencji, w tym analizie próbki wody z kąpieliska, uznano ją za niezasadną.

POWIAT BĘDZIŃSKI

GMINA BĘDZIN

*Podział urządzeń wodociągowych ze względu na
dobową produkcję wody na terenie gminy
Będzin*

Na terenie gminy Będzin znajdują się ogółem 3 urządzenia wodociągowe:

- 2 oparte na ujęciach głębinowych Małobądz i Rozkówka, z których woda mieszana jest z wodą powierzchniową dostarczaną przez GPW S.A. Katowice celem obniżenia ponadnormatywnej twardości wody,
- 1 na ujęciu powierzchniowym tj. rzecze Czarna Przemsza posiadającej kategorię jakości wody A2 i wymagającej typowego uzdatniania fizycznego i chemicznego (zgodnie z rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 27 listopada 2002 r. w sprawie wymagań, jakim powinny odpowiadać

wody powierzchniowe wykorzystywane do zaopatrzenia ludności w wodę przeznaczoną do spożycia - Dz. U. Nr 204, poz. 1728).

Informacje o właścicielach urządzeń, dobowej produkcji wody oraz orientacyjnie zaopatrywanej liczbie ludności na terenie gminy przedstawiono w tabeli poniżej:

Lp.	Nazwa urządzenia	Właściciel ujęcia	Dobowa produkcja wody	Liczba zaopatrywanej ludności (korzystając z przelicznika 0,2 m ³ /dobę/osobę)
1.	Stacja Dynamicznego Mieszania „Małobądz”	Miejskie Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji Sp. z o.o. Będzin ul. Kościuszki 140	4000 m ³ /dobę	20000
2.	Stacja Mieszania „Rozkówka”	Miejskie Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji Sp. z o.o. Będzin ul. Kościuszki 140	2100 m ³ /dobę	10500
3.	Stacja Uzdatniania Wody Będzin ul. Siemońska 45 Czarna Przemsza	Górnośląskie Przedsiębiorstwo Wodociągów S.A. Katowice ul. Wojewódzka 19	4074 m ³ /dobę	20370

BEZPIECZEŃSTWO SANITARNE W 2017 ROKU POWIATU BĘDZIŃSKIEGO I MIASTA DĄBROWA GÓRNICZA

Zanotowano 3 kwestionowane próbki wody w związku z przekroczeniem dopuszczalnego parametru fizykochemicznego tj. twardości.

W związku z kwestionowanymi wynikami badań próbek wody, ze względu na liczbę bakterii grupy coli, pobranych ze Żłobka Miejskiego nr 1 a później z Przedszkola Miejskiego nr 2 w Będzinie (posiadającego jedną instalację wewnętrzną) oraz dzielnic Będzina: Osiedle Zamkowe oraz Śródmieście w ramach bieżącego nadzoru sanitarnego oraz kontroli wewnętrznej prowadzonej przez MPWiK Sp. z o.o. w Będzinie, Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Dąbrowie Górniczej stwierdził brak przydatności wody i nakazał przedsiębiorstwu wodociągowo-kanalizacyjnemu podjęcie natychmiastowych działań naprawczych. Jednocześnie MPWiK Sp. z o.o. zapewnił mieszkańcom gminy wodę, którą dostarczano w beczkowszach oraz opakowaniach jednostkowych. Po przeprowadzonych przez MPWiK Sp. z o.o. działaniach naprawczych, obejmujących przegląd sieci wodociągowej i sieci kanalizacyjnej pod kątem szczelności, wymiany wody wtłoczonej do wodociągu poprzez płukanie sieci wodociągowej, wykonano dodatkowe badania wody celem potwierdzenia skuteczności w/w działań. W związku z uzyskaniem wyników badań próbek wody, pobranych bezpośrednio ze Stacji Dynamicznego Mieszania Wody „Małobądz” (zasilającego obszar wzmoczonego nadzoru) oraz sieci wodociągowej spełniających wymagania rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 13 listopada 2015 r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi (Dz. U. 2015 poz. 1989) Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Dąbrowie Górniczej stwierdził, iż woda nadaje się do spożycia przez ludzi.

Mieszkańcy gminy złożyli 4 interwencje. Dotyczyły one złej jakości wody. Po rozpatrzeniu interwencji uznano 3 za niezasadne, co potwierdziły badania wody i 1 za zasadną w związku z wprowadzeniem stałej dezynfekcji wody (tj. chlorowanie wody) po krótkotrwałym zanieczyszczeniu wody.

Przeprowadzono 3 planowe kontrole urządzeń wodociągowych tj. Stacji Uzdatniania Wody Będzin, Stacji Dynamicznego Mieszania Wody „Małobądz”, Stacja Mieszania Wody „Rozkówka”, podczas których nie stwierdzono nieprawidłowości. Kontrole na SDM „Małobądz” i SMW „Rozkówka” obejmowały również odbiór nowych technologii tj. dezynfekcji wody za pomocą podchlorynu sodu.

JAKOŚĆ CIEPŁEJ WODY UŻYTKOWEJ

W ramach monitoringu jakości wody objęto również ciepłą wodę użytkową w następujących budynkach:

1. *Specjalny Ośrodek Szkolno-Wychowawczy przy ulicy 11-go Listopada 7,*
2. *Dom Św. Józefa przy ulicy Stawowej 26,*
3. *Zakład Opiekuńczo-Leczniczy przy Domu Św. Józefa przy ulicy Stawowej 26,*
4. *Centrum Sportowo-Konferencyjne „Sportowa Dolina” przy ulicy Sportowa 4a.*

Wyniki badań próbek wody pobranych z w/w budynkach wykazały, że woda spełnia wymagania określone w załączniku nr 1E do rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 13 listopada 2015 r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi (Dz.U. 2015 poz. 1989).

JAKOŚĆ WODY WYKORZYSTYWANEJ DO KĄPIELI I REKREACJI

Na terenie gminy zlokalizowana jest 1 pływalnia kryta tj. pływalnia miejska Ośrodka Sportu i Rekreacji przy ulicy Siemońskiej 13, która spełnia zapisy rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 9 listopada 2015r. w sprawie wymagań, jakim powinna odpowiadać woda na pływalniach (Dz. U. 2015 poz. 2016).

Zarządzający pływalnią realizował badania jakości wody, zgodnie z zatwierdzonym przez Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Dąbrowie Górniczej harmonogramem wewnętrznej kontroli jakości wody. W przypadku stwierdzenia niezgodności jakości wody z normatywnym zarządzający informował Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Dąbrowie Górniczej wraz z opisem podjętych działań naprawczych.

Badania jakości wody na pływalni wykonywane przez zarządzającego w ramach kontroli wewnętrznej oraz w ramach przeprowadzonej przez Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Dąbrowie Górniczej kontroli urzędowej jakości, pozwalają stwierdzić bezpieczeństwo korzystania z obiektu.

**BEZPIECZEŃSTWO SANITARNE W 2017 ROKU
POWIATU BĘDZIŃSKIEGO I MIASTA DĄBROWA GÓRNICZA**

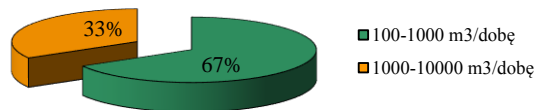
Zgodnie z §4 w/w rozporządzenia na podstawie między innymi w/w wyników badań Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Dąbrowie Górniczej dokonał zbiorczej rocznej oceny wody na pływalni.

Ponadto przeprowadzono 1 kontrolę sanitarną pomieszczeń ww. pływalni, podczas której nie stwierdzono nieprawidłowości.

Na terenie gminy znajduje się również 1 pływalnia zlokalizowana na terenie Szkoły Podstawowej nr 10 przy ulicy Sportowej 2, nieczynna od 2012 r.

GMINA CZELADŹ

Podział urządzeń wodociągowych ze względu na dobową produkcję wody na terenie gminy Czeladź

Na terenie gminy Czeladź znajdują się 3 urządzenia wodociągowe, oparte na ujęciach głębinowych. Woda pochodząca z jednego ujęcia mieszana jest w budynku przepompowni II° z wodą powierzchniową pochodzącą z ujęcia należącego do GPW S.A. Katowice, celem obniżenia ponadnormatywnej twardości wody.

Informacje o właścicielach urządzeń, dobowej produkcji wody oraz orientacyjnie zaopatrwanej liczbie ludności na terenie gminy przedstawiono w tabeli poniżej:

Lp.	Nazwa urządzenia	Właściciel ujęcia	Dobowa produkcja wody	Liczba zaopatrywanej ludności (korzystając z przelicznika 0,2 m³/ dobę/osobę)
1.	Czeladź ul. Przelajka S-3	Zakład Inżynierii Komunalnej Sp. z o.o. Czeladź ul. Będzińska 64	2143 m³/dobę	10715
2.	Czeladź ul. Grodziecka S-1	Zakład Inżynierii Komunalnej Sp. z o.o. Czeladź ul. Będzińska 64	290 m³/dobę	1450
3.	Czeladź ul. Szpitalna S-2	Zakład Inżynierii Komunalnej Sp. z o.o. Czeladź ul. Będzińska 64	497 m³/dobę	2485
4.	Stacja Uzdatniania Wody „Szyb Paweł” Czeladź ul. Kościuszki 9	CEHAMOG Sp. z o.o. Gliwice ul. Zygmunta Starego 6	-	produkcja na potrzeby Zakładów Mięśnych Silesia - DUDA w Sosnowcu ^{*)}

^{*)} zgodnie z prowadzoną dokumentacją

W 2017 roku Stacja Uzdatniania Wody „Szyb Paweł” była wyłączona z eksploatacji.

W minionym roku zanotowano kwestionowane próbki wody w związku z przekroczeniem dopuszczalnego parametru fizykochemicznego tj. twardości (2 próbki) i mętność (1 próbka).

W związku z kwestionowanymi wynikami badań próbek wody, ze względu na liczbę bakterii grupy coli, pobranych z hydroforni przy ulicy Szpitalnej, Pompowni III° przy ulicy Saturnowskiej i pompowni II° przy ulicy Staszica w ramach bieżącego nadzoru sanitarnego i

kontroli wewnętrznej prowadzonej przez ZIK Sp. z o.o. w Czeladzi, Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Dąbrowie Górniczej stwierdził brak przydatności wody i nakazał przedsiębiorstwu wodociągowo-kanalizacyjnemu podjęcie natychmiastowych działań naprawczych. Jednocześnie ZIK Sp. z o.o. zapewnił mieszkańcom gminy wodę, którą dostarczano w beczkowozach oraz opakowaniach jednostkowych. Po przeprowadzonych przez ZIK Sp. z o.o. działaniach naprawczych, obejmujących chlorowanie całej sieci wodociągowej, intensywne płukanie sieci hydrantami naziemnymi i podziemnymi, wykonano dodatkowe badania wody celem potwierdzenia skuteczności w/w działań. W związku z uzyskaniem wyników badań próbek wody, pobranych bezpośrednio z hydroforni i pompowni oraz sieci wodociągowej spełniających wymagania rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 13 listopada 2015 r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi (Dz. U. 2015 poz. 1989) Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Dąbrowie Górniczej stwierdził, iż woda nadaje się do spożycia przez ludzi.

W związku z kwestionowanym wynikiem badania próbki wody, ze względu na liczbę bakterii grupy coli, pobranych ze studni Szpitalna oraz braku przekroczeń badanych parametrów mikrobiologicznych w próbce wody pochodzącej z hydroforni Szpitalna (zasilanej ze studni Szpitalna) w ramach kontroli wewnętrznej ZIK Sp. z o.o. podjął natychmiastową decyzję o wyłączeniu studni, zamknięci zasuw w studni w kierunku miasta i przełączeniu na zasilanie ze studni Grodziecka. Wobec czego Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Dąbrowie Górniczej stwierdził brak przydatności wody do spożycia. Po przeprowadzonych przez ZIK Sp. z o.o. w Czeladzi działaniach naprawczych, obejmujących wymianę układu pompowego i zachlorowaniu ujęcia, wykonano dodatkowe badanie próbki wody celem potwierdzenia skuteczności w/w działań. W związku z uzyskaniem wyników badań próbki wody, pobranych bezpośrednio ze studni głębokiej Szpitalna spełniających wymagania rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 13 listopada 2015 r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi (Dz. U. 2015 poz. 1989) Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Dąbrowie Górniczej stwierdził, iż woda nadaje się do spożycia przez ludzi.

Mieszkańcy gminy złożyli 1 interwencję, dotyczyła ona złej jakości wody (po skażeniu wody w sieci wodociągowej). Po rozpatrzeniu interwencji uznano ją za niezasadną, co potwierdziły badania wody.

JAKOŚĆ WODY WYKORZYSTYWANEJ DO KĄPIELI I REKREACJI

Zapisy rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 9 listopada 2015r. w sprawie wymagań, jakim powinna odpowiadać woda na pływalniach (Dz. U. 2015 poz. 2016) kryteria pływalni spełniają następujące pływalnie:

- 1 pływalnia szkolna w Gimnazjum nr 3 przy ulicy Lwowskiej 2,
- kompleks Termy Rzymskie Sp. z o.o. przy ulicy Dehnelów 2 – w skład którego wchodzi następujące niecki: duża, mała, jacuzzi, zewnętrzna, jacuzzi zewnętrzne 1 i jacuzzi zewnętrzne 2 (czynne cały rok).

Uchwałą Rady Miejskiej w związku z dostawaniem do nowego ustroju szkolnego wprowadzonego ustawą Prawo Oświatowe nastąpiła zmiana w ewidencji istniejącej placówki pod nadzorem Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Dąbrowie Górniczej. Z dniem 01.09.2017 r. przekształceniu uległo Gimnazjum nr 3 na Szkołę Podstawową nr 5.

Zarządzający pływalniami realizowali badania jakości wody, zgodnie z zatwierdzonym przez Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Dąbrowie Górniczej harmonogramem wewnętrznej kontroli jakości wody. W przypadku stwierdzenia niezgodności jakości wody z normatywnym zarządzający informowali Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Dąbrowie Górniczej wraz z opisem podjętych działań naprawczych.

Badania jakości wody na pływalniach wykonywane przez zarządzających w ramach kontroli wewnętrznej oraz w ramach przeprowadzonej przez Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Dąbrowie Górniczej kontroli urzędowej jakości, jak również podejmowane działania naprawcze pozwalają stwierdzić, że eksploatacja była prowadzona przez zarządzającego w sposób zapewniający bezpieczeństwo zdrowotne korzystających z pływalni. Wobec czego, zgodnie z §4 w/w rozporządzenia, Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Dąbrowie Górniczej dokonał zbiorczych rocznych ocen wody na pływalniach.

BEZPIECZEŃSTWO SANITARNE W 2017 ROKU
POWIATU BĘDZIŃSKIEGO I MIASTA DĄBROWA GÓRNICZA

Ponadto przeprowadzono 2 kontrole sanitarne pomieszczeń pływalni, podczas której stwierdzono nieprawidłowości w terminowości przedkładaniu wyników badań i pomiarów wykonywanych na terenie pływalni (tzw. badania „in-situ”).

GMINA WOJKOWICE

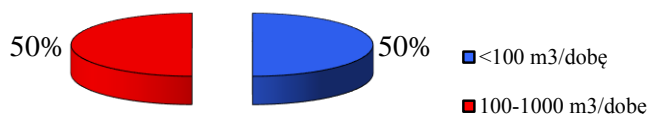
Na terenie gminy brak jest własnych ujęć wody. Sieć wodociągowa zaopatrywana jest z ujęć zlokalizowanych poza terenem gminy – głównie ze Stacji Mieszania Wody „Rozkówka” oraz Stacji Uzdatniania Wody Kozłowa Góra.

W minionym roku woda na terenie gminy nadawała się do spożycia przez ludzi – zanotowano 2 kwestionowane próbki wody, w związku z przekroczeniem dopuszczalnej wartości parametru fizykochemicznego - twardość. Fakt ten zgłoszono do Zakładu Gospodarki Komunalnej w Wojkowicach jako jednostki odpowiedzialnej za przestrzeganie wymagań w zakresie jakości wody na terenie gminy.

Nie odnotowano interwencji mieszkańców w sprawie złej jakości wody.

GMINA BOBROWNIKI

*Podział urządzeń wodociągowych ze względu na
dobową produkcję wody na terenie gminy
Bobrowniki*

Na terenie gminy Bobrowniki znajdują się 4 urządzenia wodociągowe:

- 3 z nich oparte na ujęciach głębinowych,
- 1 na ujęciu powierzchniowym tj. zbiorniku zaporowym Kozłowa Góra posiadającym kategorię jakości wody A2 i wymagający typowego uzdatniania fizycznego i chemicznego (zgodnie z rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 27 listopada 2002 r. w sprawie wymagań,

jakim powinny odpowiadać wody powierzchniowe wykorzystywane do zaopatrzenia ludności w wodę przeznaczoną do spożycia - Dz. U. Nr 204, poz. 1728).

Zakład Gospodarki Komunalnej w Bobrownikach zakupuje również wodę od:

- Gminnego Zakładu Gospodarki Wodnej i Komunalnej Mierzęcice – (około 103 m³/dobę),
- Zakładu Gospodarki Komunalnej Psary – (około 112 m³/dobę).

Informacje o właścicielach urządzeń, dobowej produkcji wody oraz orientacyjnie zaopatrywanej liczbie ludności na terenie gminy przedstawiono w tabeli poniżej

Lp.	Nazwa urządzenia	Właściciel ujęcia	Dobowa produkcja wody	Liczba zaopatrywanej ludności (korzystając z przelicznika 0,2 m ³ /dobę/osobę)
1.	Myszkowice-Łubianki Ł-1	Zakład Gospodarki Komunalnej Bobrowniki ul. Sienkiewicza 121B	9 m ³ /dobę	45
2.	Stacja Myszkowice-Łubianki Ł-2	Zakład Gospodarki Komunalnej Bobrowniki ul. Sienkiewicza 121B	50 m ³ /dobę	250
3.	Myszkowice M-1	Zakład Gospodarki Komunalnej Bobrowniki ul. Sienkiewicza 121B	216 m ³ /dobę	1080

**BEZPIECZEŃSTWO SANITARNE W 2017 ROKU
POWIATU BĘDZIŃSKIEGO I MIASTA DĄBROWA GÓRNICZA**

4.	Stacja Uzdatniania Wody Kozłowa Góra Wymysłów ul. Leśna 34 zbiornik zaporowy Kozłowa Góra	Przedsiębiorstwo Wodociągów S.A. Katowice ul. Wojewódzka 19	990 m ³ /dobę	4950
----	---	---	--------------------------	------

W minionym roku woda na terenie gminy nadawała się do spożycia przez ludzi – nie stwierdzono kwestionowanych wyników badań.

Mieszkańcy gminy złożyli 1 interwencję. Dotyczyła ona złej jakości wody. Po rozpatrzeniu interwencji uznano ją za niezasadną, co potwierdziły badania wody.

Przeprowadzono 2 planowe kontrole urządzeń wodociągowych tj. Stacji Uzdatniania Myszkowice Ł-2 i Stacji Uzdatniania Wody Kozłowa Góra, podczas których nie stwierdzono nieprawidłowości.

JAKOŚĆ CIEPŁEJ WODY UŻYTKOWEJ

W ramach monitoringu jakości wody objęto również ciepłą wodę użytkową w następującym budynku Domu Opieki „Zapiecek” przy ulicy Kościuszki 224 w Rogoźniku - wyniki badań próbek wody wykazały że woda spełnia wymagania określone w załączniku nr 1E do rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 13 listopada 2015 r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi (Dz.U. 2015 poz. 1989).

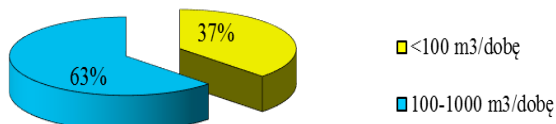
JAKOŚĆ WODY WYKORZYSTYWANEJ DO KĄPIELI I REKREACJI

Zgodnie z obowiązującymi przepisami (ustawa z dnia 18 lipca 2001 r. – Prawo wodne – Dz. U. 2017 poz. 1121) w sezonie letnim zgłoszony został zbiornik ROGOŹNIK I jako miejsce wykorzystywane do kąpiel (organizator Urząd Gminy Bobrowniki),

Jakość wody, na podstawie przedkładanych wyników badań spełniała wymagania określone w rozporządzeniu Ministra Zdrowia z dnia 8 kwietnia 2011 r. w sprawie prowadzenia nadzoru nad jakością wody w kąpielisku i miejscu wykorzystywanym do kąpiel (Dz. U. 2016 poz. 1602).

GMINA MIERZĘCICE

Podział urządzeń wodociągowych ze względu na dobową produkcję wody na terenie gminy Mierzęcice

Na terenie gminy Mierzęcice znajduje się ogółem 8 urządzeń wodociągowych (w tym 2 ujęcie zakładowe), opartych na ujęciach głębinowych. W 2017 r. rozłączono ujęcia pracujące pierścieniowo i włączono do eksploatacji ujęcie Sadowie i ujęcie Zawadę. Natomiast ujęcie Zadzień i ujęcie Nowa Wieś były wyłączone z eksploatacji.

**BEZPIECZEŃSTWO SANITARNE W 2017 ROKU
POWIATU BĘDZIŃSKIEGO I MIASTA DĄBROWA GÓRNICZA**

Informacje o właścicielach urządzeń, dobowej produkcji wody oraz orientacyjnie zaopatrywanej liczbie ludności na terenie gminy przedstawiono w tabeli poniżej:

Lp.	Nazwa urządzenia	Właściciel ujęcia	Dobowa produkcja wody	Liczba zaopatrywanej ludności (korzystając z przelicznika 0,2 m ³ /dobę/osobę)
1.	Mierzęcice ul. Wolności	Gminny Zakład Gospodarki Wodnej i Komunalnej Mierzęcice ul. Wolności 133	20 m ³ /dobę	100
2.	Mierzęcice - Łubne	Gminny Zakład Gospodarki Wodnej i Komunalnej Mierzęcice ul. Wolności 133	150 m ³ /dobę	750
3.	Nowa Wieś	Gminny Zakład Gospodarki Wodnej i Komunalnej Mierzęcice ul. Wolności 133	-	-
4.	Sadowie	Gminny Zakład Gospodarki Wodnej i Komunalnej Mierzęcice ul. Wolności 133	175 m ³ /dobę	875
5.	Zawada	Gminny Zakład Gospodarki Wodnej i Komunalnej Mierzęcice ul. Wolności 133	120 m ³ /dobę	600
6.	Przeczyce	Gminny Zakład Gospodarki Wodnej i Komunalnej Mierzęcice ul. Wolności 133	800 m ³ /dobę	4000
7.	Boguchwałowice	Gminny Zakład Gospodarki Wodnej i Komunalnej Mierzęcice ul. Wolności 133	200 m ³ /dobę	1000
8.	Zadzień	Gminny Zakład Gospodarki Wodnej i Komunalnej Mierzęcice ul. Wolności 133	-	-
9.	Zakład Produkcji Mięsa i Wędlin „U Witka”	Zakład Produkcji Mięsa i Wędlin „U Witka” Najdziszów ul. Topolowa 14	40 m ³ /dobę	Produkcja na potrzeby zakładu
10.	Zakład Rzeźniczo-Wędliniarski Bara Jacek	Zakład Rzeźniczo-Wędliniarski Bara Jacek Boguchwałowice ul. Buczka 6	16 m ³ /dobę	Produkcja na potrzeby zakładu

W minionym roku woda na terenie gminy nadawała się do spożycia przez ludzi - nie stwierdzono kwestionowanych wyników badań.

JAKOŚĆ CIEPŁEJ WODY UŻYTKOWEJ

W ramach monitoringu jakości wody objęto również ciepłą wodę użytkową z Hotelu „Wilga” w Mierzęcicach przy ulicy Osiedle 39 - wyniki badań próbek wody wykazały że woda spełnia

**BEZPIECZEŃSTWO SANITARNE W 2017 ROKU
POWIATU BĘDZIŃSKIEGO I MIASTA DĄBROWA GÓRNICZA**

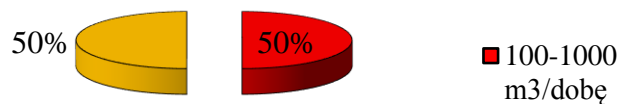
wymagania określone w załączniku nr 1E do rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 13 listopada 2015 r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi (Dz.U. 2015 poz. 1989).

Na terenie gminy Mierzęcice w związku z aktualnie obowiązującymi przepisami prawnymi (ustawa z dnia 18 lipca 2001 r. – Prawo wodne – Dz. U. 2017 poz. 1121) zbiornik Przeczycze nie został objęty uchwałą Rady Gminy o wykazie kąpielisk, brak jest również informacji aby zbiornik ten funkcjonował w sezonie letnim jako miejsce wykorzystywane do kąpeli.

GMINA PSARY

Na terenie gminy Psary znajdują się 3 urządzenia wodociągowe, w tym jedno oparte głównie na wodzie pochodzącej ze Stacji Uzdatniania Wody w Malinowicach, zaopatrzonej w filtry odżelaziające i odmanganiające. Źródło Góra Siewierska zostało wyłączone z eksploatacji ze względu na zmianę sposobu dezynfekcji wody.

*Podział urządzeń wodociągowych ze
względu na dobową produkcję wody na
terenie gminy Psary*

Informacje o właścicielach urządzeń, dobowej produkcji wody oraz orientacyjnie zaopatrywanej liczbie ludności na terenie gminy przedstawiono w tabeli poniżej:

Lp.	Nazwa urządzenia	Właściciel ujęcia	Dobowa produkcja wody	Liczba zaopatrywanej ludności (korzystając z przelicznika 0,2 m ³ /dobę/osobę)
1.	Dąbie ul. Poczтовая 38 A SD-1	Zakład Gospodarki Komunalnej Psary, Dąbie ul. Dolna 1	295 m ³ /dobę	1475
2.	Ujęcie Malinowice SM4	Zakład Gospodarki Komunalnej Psary, Dąbie ul. Dolna 1	3840 m ³ /dobę	19200
3.	Źródło Góra Siewierska	Zakład Gospodarki Komunalnej Psary, Dąbie ul. Dolna 1	-	-

W związku z kwestionowanymi wynikami badań próbek wody, ze względu na ponadnormatywną zawartość manganu, żelaza i mętności, pobranych na sieci wodociągowej w Dąbiu Chrobakowym w ramach bieżącego nadzoru sanitarnego i w ramach kontroli wewnętrznej powadzonej przez ZGK w Psarach, woda była warunkowo przydatna do spożycia. Po przeprowadzonych przez ZGK w Psarach działaniach naprawczych, obejmujących chlorowanie i płukaniu sieci wodociągowej, płukanie filtrów na SUW Malinowice, woda spełnia wymagania rozporządzenia.

W związku z kwestionowanymi wynikami badań próbek wody, ze względu na liczbę bakterii grupy coli, pobranych z hydroforni Osiedle Czerwony Kamień w ramach kontroli wewnętrznej prowadzonej przez ZGK w Psarach, Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Dąbrowie Górniczej stwierdził brak przydatności wody i nakazał przedsiębiorstwu wodociągowo-kanalizacyjnemu podjęcie natychmiastowych działań naprawczych. Jednocześnie ZGK w Psarach za-

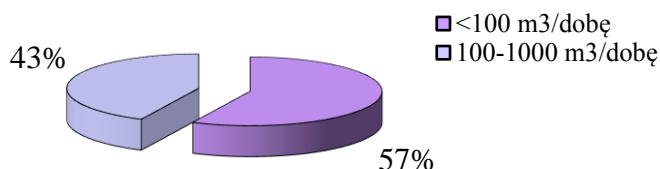
BEZPIECZEŃSTWO SANITARNE W 2017 ROKU
POWIATU BĘDZIŃSKIEGO I MIASTA DĄBROWA GÓRNICZA

pewnił mieszkańcom gminy wodę, którą dostarczano w beczkowozach oraz opakowaniach jednostkowych. Po przeprowadzonych przez ZGK w Psarach działaniach naprawczych, obejmujących chlorowanie i intensywne płukanie całej sieci wodociągowej, wykonano dodatkowe badania wody celem potwierdzenia skuteczności w/w działań. W związku z uzyskaniem wyników badań próbek wody, pobranych bezpośrednio z hydroforni oraz sieci wodociągowej spełniających wymagania rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 13 listopada 2015 r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi (Dz. U. 2015 poz. 1989) Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Dąbrowie Górniczej stwierdził, iż woda nadaje się do spożycia przez ludzi.

Przeprowadzono 1 planową kontrolę urządzenia wodociągowego tj. Stacji Uzdatniania Wody Malinowice, podczas której nie stwierdzono nieprawidłowości.

GMINA SIEWIERZ

Podział urządzeń wodociągowych ze względu na dobową produkcję wody na terenie gminy Siewierz

Na terenie gminy Siewierz znajduje się ogółem 7 urządzeń wodociągowych opartych na ujęciach głębinowych (w tym 1 ujęcie zakładowe). Ujęcie zakładowe Air Products Sp. z o.o. zostało wyłączone z eksploatacji a zakład został podłączony do miejskiej sieci wodociągowej. Ujęcie Gołuchowice zostały wyłączone ze względu na ponadnormatywną zawartość ołowiu w wodzie do spożycia.

Informacje o właścicielach urządzeń, dobowej produkcji wody oraz orientacyjnie zaopatrywanej liczbie ludności na terenie gminy przedstawiono w tabeli poniżej:

Lp.	Nazwa urządzenia	Właściciel ujęcia	Dobowa produkcja wody	Liczba zaopatrywanej ludności (korzystając z przelicznika 0,2 m ³ /dobę/osobę)
1.	Siewierz-Chmielowskie	Zakład Usług i Kanalizacji Siewierz ul. Ściegna 9	42 m ³ /dobę	210
2.	Siewierz Czekanka	Zakład Usług i Kanalizacji Siewierz ul. Ściegna 9	400 m ³ /dobę	2000
3.	Tuliszów	Zakład Usług i Kanalizacji Siewierz ul. Ściegna 9	216 m ³ /dobę	1080
4.	Żeliszawice	Zakład Usług i Kanalizacji Siewierz ul. Ściegna 9	75 m ³ /dobę	375
5.	Kopalnia Dolomitu	Zakład Usług i Kanalizacji Siewierz ul. Ściegna 9	340 m ³ /dobę	1700
6.	Gołuchowice	Zakład Usług i Kanalizacji Siewierz ul. Ściegna 9	-	-
7.	Siewierz Trzebieślawice	Zakład Usług i Kanalizacji Siewierz ul. Ściegna 9	95 m ³ /dobę	475
8.	Air Products Siewierz	Air Products Sp. z o.o. Siewierz ul. Kielecka 30	-	-
9.	Unimot Siewierz	Unimot Sp. z o.o. Siewierz ul. Warszawska 89	23 m ³ /dobę	Produkcja na potrzeby zakładu

BEZPIECZEŃSTWO SANITARNE W 2017 ROKU POWIATU BĘDZIŃSKIEGO I MIASTA DĄBROWA GÓRNICZA

W związku z kwestionowanymi wynikami badań próbek wody, ze względu na liczbę bakterii grupy coli, pobranych z punktów zlokalizowanych na sieci wodociągowej tj. w Specjalnym Ośrodku Wychowawczym w Gołuchowicach i Zespole Szkolno-Przedszkolny w Żeliszewicach w ramach bieżącego nadzoru sanitarnego oraz dodatkowo z ujęcia Gołuchowice, Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Dąbrowie Górniczej stwierdził brak przydatności wody i nakazał przedsiębiorstwu wodociągowo-kanalizacyjnemu podjęcie natychmiastowych działań naprawczych. Jednocześnie ZUWiK w Siewierzu zapewnił mieszkańcom gminy wodę, którą dostarczano w beczkowszach. Po przeprowadzonych przez ZUWiK działaniach naprawczych, obejmujących chlorowanie ujęcia i całej sieci wodociągowej, intensywne płukanie sieci, wykonano dodatkowe badania wody celem potwierdzenia skuteczności w/w działań. W związku z uzyskaniem wyników badań próbek wody, pobranych bezpośrednio z ujęcia Gołuchowice oraz sieci wodociągowej spełniających wymagania rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 13 listopada 2015 r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi (Dz. U. 2015 poz. 1989) Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Dąbrowie Górniczej stwierdził, iż woda nadaje się do spożycia przez ludzi.

Ujęcie głębinowe Gołuchowice zostało wyłączone z eksploatacji w związku z brakiem przydatności wody do spożycia wydanym przez Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Dąbrowie Górniczej, spowodowanym ponadnormatywną zawartością metalu ciężkiego - ołowiu. Obecnie woda podawana dla mieszkańców sołectwa Gołuchowice jest z ujęcia Siewierz Czekanka i Kopalnia Dolomitu. ZUWiK w Siewierzu prowadzi prace mające na celu przywrócenie jakości wody zgodnej z rozporządzeniem.

JAKOŚĆ CIEPŁEJ WODY UŻYTKOWEJ

W ramach monitoringu jakości wody objęto również ciepłą wodę użytkową w budynku Hotelu Finezia Kuźnica Podleśna 4 w Wojkowicach Kościelnych – wyniki badań próbek wody wykazały że woda spełnia wymagania określone w załączniku nr 1E do rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 13 listopada 2015 r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi (Dz.U. 2015 poz. 1989).

JAKOŚĆ WODY WYKORZYSTYWANEJ DO KĄPIELI I REKREACJI

Na terenie gminy zlokalizowana jest pływalnia na terenie Hotelu Natura Residence Business & Spa w Siewierzu przy ulicy Suchoj 4 składająca się z jacuzzi i niecki basenowej.

Dnia 19.04.2017 r. przeprowadzono kontrolę na w/w pływalni w zakresie oceny jakości wody na pływalni prowadzonej przez zarządzającego i realizacji obowiązku informowania o jakości wody osób korzystających z obiektu. Podczas ww. kontroli stwierdzono, iż pomimo wielokrotnie przesyłanych informacji zarządzający pływalnią nie dokonuje oceny spełnienia wymagań co stanowi naruszenie §3 ust.1 rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 9 listopada 2015 r. *w sprawie wymagań, jakim powinna odpowiadać woda na pływalniach* (Dz.U. 2015 poz. 2016). Wobec powyższego wszczęto z urzędu postępowanie administracyjne wobec zarządzającego pływalnią.

W dniu 15.05.2017 r. zarządzający pływalnią zwrócił się do Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Dąbrowie Górniczej z prośbą o zatwierdzenie harmonogramu pobierania próbek wody pochodzących z terenu pływalni i dnia 30.05.2017 r. uzyskał ww. zatwierdzenie. Zarządzający pływalnią wykonał w okresie od czerwca 2016 r. do maja 2017 r. wyłącznie dwa badania wody z terenu pływalni oraz w przypadku próbek wody pobranych dnia 31.05.2017 r. poinformował o podejmowanych działaniach naprawczych związanych ze stwierdzonymi przekroczeniami fizykochemicznymi i mikrobiologicznymi.

Na podstawie ww. informacji oraz dokumentów prowadzona przez zarządzającego obiektem ocena spełnienia wymagań rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 9 listopada 2015 r. *w sprawie wymagań, jakim powinna odpowiadać woda na pływalniach* (Dz. U. 2015 poz. 2016) w okresie od 02.06.2016 r. do dnia 02.06.2017 r. została oceniona przez organ negatywnie.

GMINA SŁAWKÓW

*Podział urządzeń wodociągowych ze względu na
dobową produkcję wody na terenie gminy Sławków*

Na terenie gminy Sławków znajdują się 2 urządzenia wodociągowe oparte na ujęciach głębinowych (w tym 1 ujęcie zakładowe).

Informacje o właścicielach urządzeń, dobowej produkcji wody oraz orientacyjnie zaopatrywanej liczbie ludności na terenie gminy przedstawiono w tabeli poniżej:

Lp.	Nazwa urządzenia	Właściciel ujęcia	Dobowa produkcja wody	Liczba zaopatrywanej ludności (korzystając z przelicznika 0,2 m ³ /dobę/osobę)
1.	Sławków	Miejski zakład Wodociągów i kanalizacji Sławków ul. Okradzionowska 29b	1620 m ³ /dobę	8100
2.	MATSERWIS Sp. z o.o. Sławków	MATSERWIS Sp. z o.o. Sławków ul. Fabryczna 10	5 m ³ /dobę	Produkcja na potrzeby zakładu

W minionym roku woda nadawała się do spożycia przez ludzi – nie stwierdzono kwestionowanych wyników badań.

Przeprowadzono 2 ponadplanowe kontrole urządzenia wodociągowego tj. studni głębinowej Sławków, w związku z wprowadzeniem nowych technologii uzdatniania wody tj. dezynfekcji wody za pomocą lampy UV zamontowanej w studni i za pomocą podchlorynu sodu, którego instalacja dozująca znajduje się na hali pompowni.

B. Obiekty użyteczności publicznej

Wg stanu na dzień 31 grudnia 2017 r. w ewidencji Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Dąbrowie Górniczej znajdowało się ogółem **829** obiektów użyteczności publicznej:

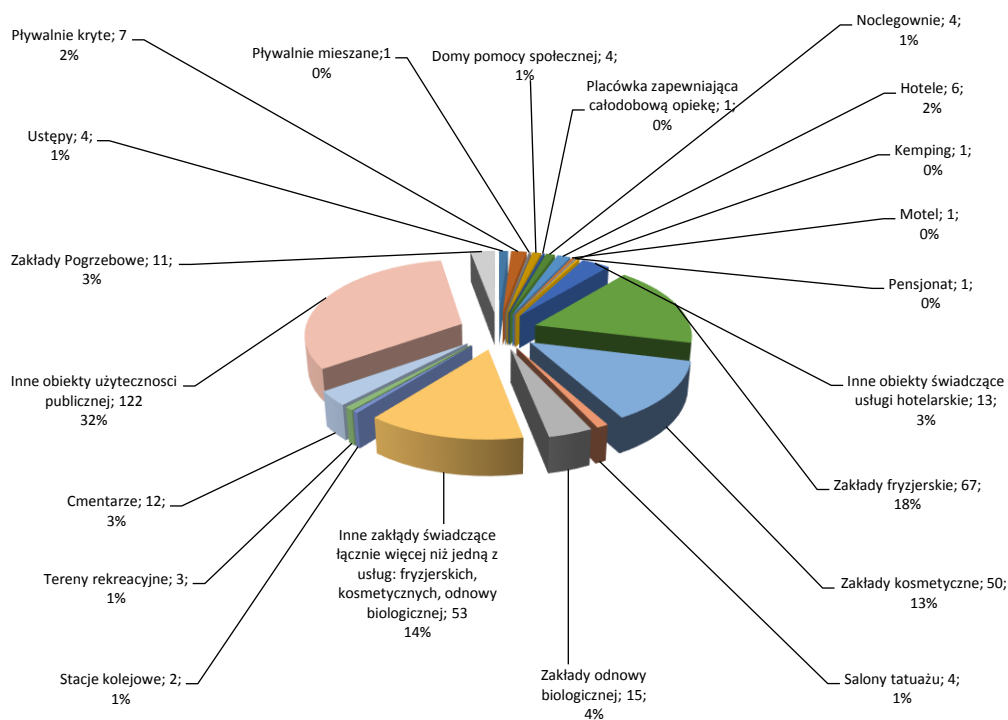
Na terenie miasta Dąbrowa Górnicza znajduje się **383** obiektów użyteczności publicznej, wśród których znajduje się:

- 5 ustępów (w tym 3 ogólnodostępne w Centrach Handlowych, 1 publiczny oraz 1 nieskanalizowany-tymczasowy typu TOI - TOI),
- 7 pływalni krytych,
- 1 pływalnia mieszana (Aquapark Nemo-Wodny Świat),
- 4 domy pomocy społecznej,
- 1 placówka zapewniająca całodobową opiekę,
- 4 noclegownie,
- 6 hoteli,
- 1 motel,
- 1 pensjonat,

**BEZPIECZEŃSTWO SANITARNE W 2017 ROKU
POWIATU BĘDZIŃSKIEGO I MIASTA DĄBROWA GÓRNICZA**

- 1 kemping,
- 13 innych obiektów świadczących usługi hotelarskie (w tym zajazdy, hoteliki, obergerze, ośrodki wczasowe),
- 67 zakładów fryzjerskie,
- 50 zakładów kosmetyczne,
- 4 salony tatuażu,
- 15 zakładów odnowy biologicznej,
- 53 innych zakładów świadczących łącznie więcej niż jedną z usług: fryzjerskich, kosmetycznych, odnowy biologicznej,
- 2 stacje kolejowe,
- 3 tereny rekreacyjne (w tym 2 kąpieliska oraz 1 park),
- 11 zakładów pogrzebowych,
- 12 cmentarzy,
- 122 innych obiektów użyteczności publicznej.

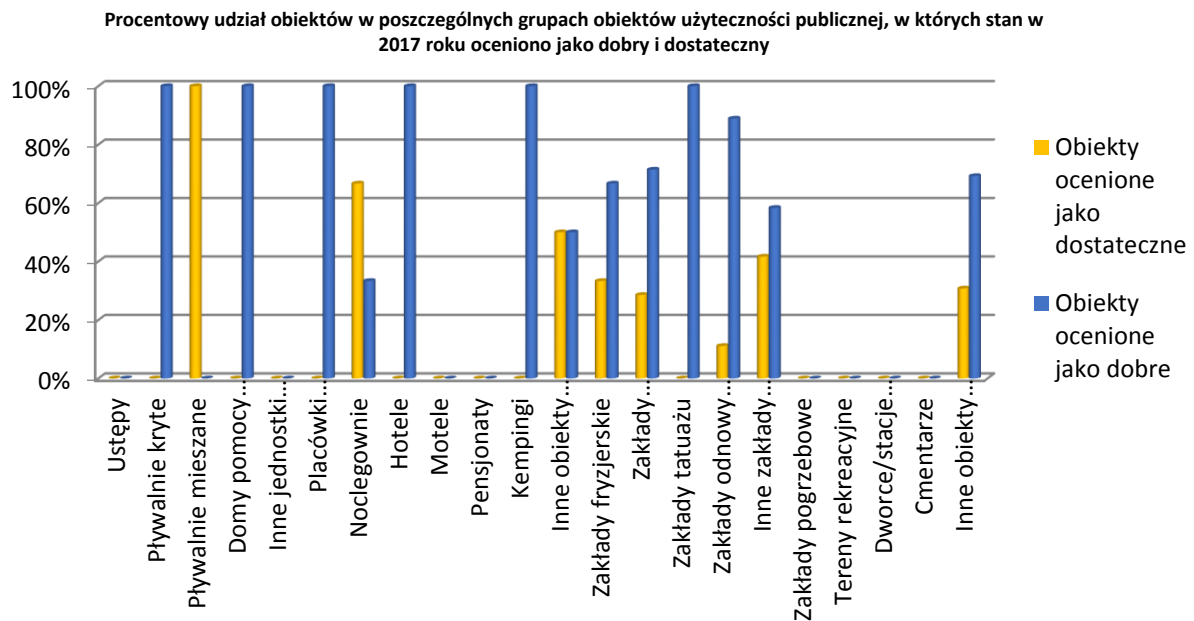
Podział obiektów użyteczności publicznej nadzorowanych w 2017r. W zakresie higieny komunalnej i środowiska na terenie miasta Dąbrowa Górniczej

Wśród grupy innych obiektów użyteczności publicznej znajdowały się: apteki, obiekty sportowe (hale, stadiony, kluby sportowe oraz boiska), obiekty kulturalno - widowiskowo-rozrywkowe (kina, ośrodki kultury, muzea, biblioteki), stacje paliw, pralnie, sklepy z odzieżą używaną, parkingi, targowiska, sklepy zaopatrzenia medycznego, sklepy zielarsko-medyczne, lokal komisji poborowej, krematorium, laboratoria protetyczne, gabinety masażu/rehabilitacji, wysypisko śmieci, hurtownie farmaceutyczne.

73,1 % skontrolowanych obiektów użyteczności publicznej zostało ocenionych jako dobre, a 26,9 % oceniono jako dostateczne.

**BEZPIECZEŃSTWO SANITARNE W 2017 ROKU
POWIATU BĘDZIŃSKIEGO I MIASTA DĄBROWA GÓRNICZA**

Na terenie powiatu będzińskiego znajduje się **446** obiektów użyteczności publicznej wśród których znajdują się:

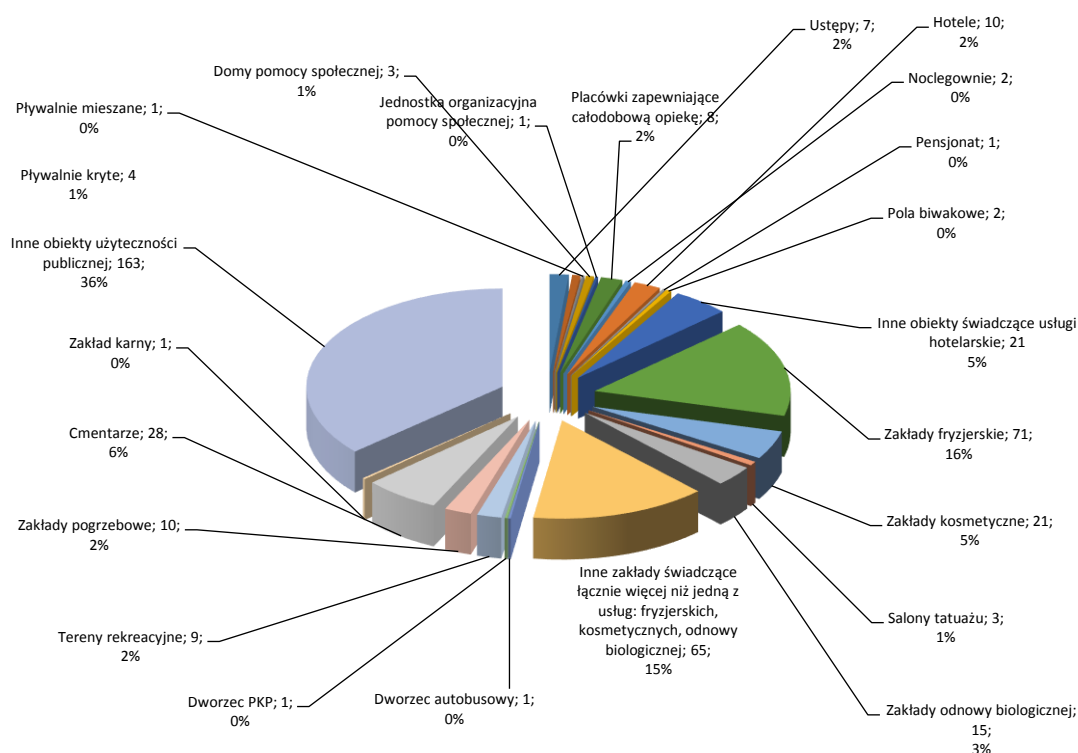
- **7** ustępów (w tym 2 ogólnodostępne w Centrach Handlowych, 3 publiczne, 1 zlokalizowany na terenie dworca PKP oraz 1 na terenie targowiska),
- **3** pływalnie kryte (pływalnia miejska Ośrodka Sportu i Rekreacji, pływalnia na terenie gimnazjum w Czeladzi, pływalnia na terenie hotelu),
- **1** pływalnia mieszana (Termy Rzymskie w Czeladzi),
- **3** domy pomocy społecznej,
- **1** inna jednostka organizacyjna pomocy społecznej
- **8** placówek zapewniających całodobową opiekę
- **3** noclegownie,
- **10** hoteli,
- **1** pensjonat,
- **2** pola biwakowe,
- **20** innych obiektów świadczących usługi hotelarskie (w tym zajazdy, hoteliki, oberże, ośrodki wczasowe, agroturystyka),
- **74** zakładów fryzjerskich,
- **33** zakładów kosmetycznych,
- **2** salony tatuażu,
- **13** zakładów odnowy biologicznej,
- **57** innych zakładów świadczących łącznie więcej niż jedną z usług: fryzjerskich, kosmetycznych, odnowy biologicznej,
- **1** dworzec autobusowy
- **1** dworzec PKP,
- **7** terenów rekreacyjnych, w tym miejsce wykorzystywane do kąpiei, plac wodny, basen sezonowy, strefy aktywności rodzinnej,
- **10** zakładów pogrzebowych,
- **28** cmentarzy,
- **1** zakład karny,
- **160** innych obiektów użyteczności publicznej.

BEZPIECZEŃSTWO SANITARNE W 2017 ROKU POWIATU BĘDZIŃSKIEGO I MIASTA DĄBROWA GÓRNICZA

Wśród grupy innych obiektów użyteczności publicznej znajdują się: apteki, obiekty sportowe (hale, stadiony, kluby sportowe oraz boiska), obiekty kulturalno- widowiskowo-rozrywkowe (kino, teatr, ośrodki kultury, muzea, biblioteki), stacje paliw, pralnie, sklepy z odzieżą używaną, parkingi, targowiska, sklepy zaopatrzenia medycznego, sklepy zielarsko-medyczne, lokal komisji poborowej, laboratoria protetyczne, gabinety masażu/rehabilitacji, zakład karny, wysypisko śmieci, hurtownie farmaceutyczne.

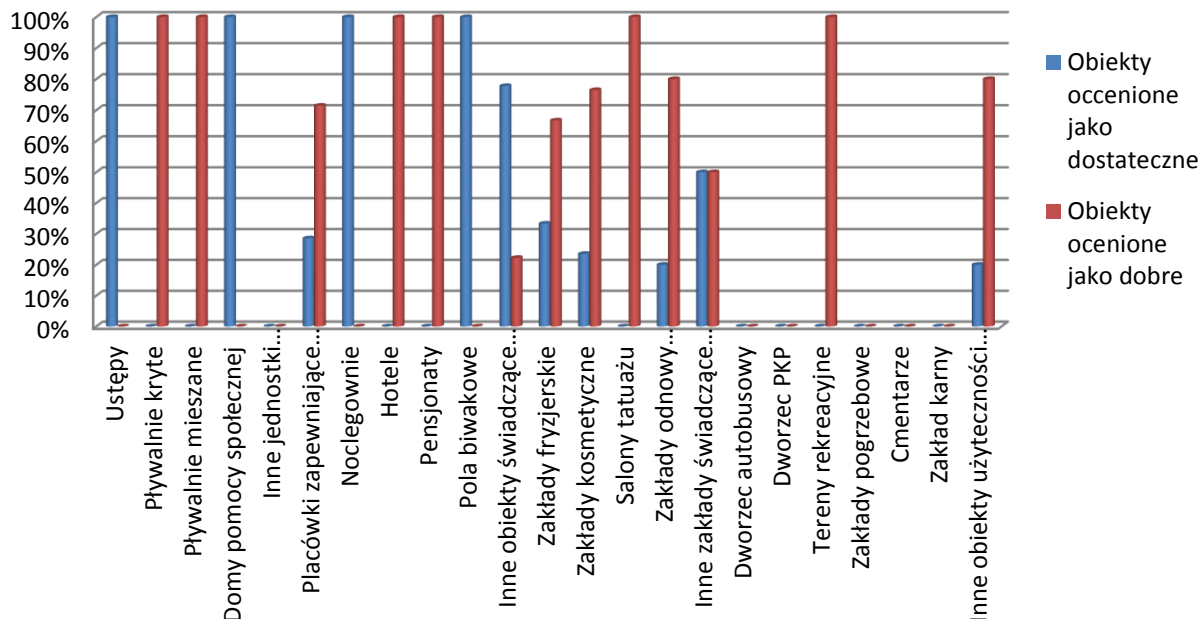
67,1 % skontrolowanych obiektów użyteczności publicznej zostało ocenionych jako dobre, a 32,9 % oceniono jako dostateczne.

Podział obiektów użyteczności publicznej nadzorowanych w 2017r. w zakresie higieny komunalnej i środowiska na terenie powiatu będzińskiego

BEZPIECZEŃSTWO SANITARNE W 2017 ROKU POWIATU BĘDZIŃSKIEGO I MIASTA DĄBROWA GÓRNICZA

Procentowy udział obiektów w poszczególnych grupach obiektów użyteczności publicznej, w których stan w 2017 roku oceniono jako dobry i dostateczny

C. Interwencje

Miasto Dąbrowa Górnicza

W 2017 r. wpłynęło ogółem **30** interwencji, z których:

- **22** zostało rozpatrzonych przez Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Dąbrowie Górniczej,
- **4** zostały przekazanych bez wstępnego rozpatrzenia do załatwienia zgodnie z kompetencjami do właściwych organów (urzędów miast/gmin, straży miejskiej, inspektora nadzoru budowlanego,
- **1** zostały wycofane,
- w przypadku **3** interwencji rozpatrzenie sprawy zostanie zakończone w 2018 roku.

W ramach rozpatrywania interwencji przeprowadzono łącznie **15** kontroli, nałożono **1** mandat karny na kwotę 200,00 złotych oraz dokonano **1** poboru próbki wody. Częściowo lub całkowicie zasadnych były **3** interwencje.

Na uciążliwości powodowane przez hałas rozpatrzono **1** interwencję w związku z którą przeprowadzono **1** pomiar hałasu emitowanego przez wentylatory zamontowane na budynku mieszkalnym. Uzyskane wyniki pomiarów nie wskazały na przekroczenie norm hałasu.

Wniesiono **5** interwencji dotyczących niewłaściwego stanu sanitarnego pomieszczeń przeznaczonych na pobyt ludzi (stały i czasowy). Po przeprowadzeniu analizy rejestrów podejrzeń/zachorowań na choroby zakaźne prowadzonych w tutejszej Stacji i braku ustawowych wskazań do przeprowadzenia kontroli lokali mieszkalnych przeprowadzono **4** kontrole części ogólnodostępnych. W wypadku **1** interwencji zarzuty zostały częściowo uwzględnione na podstawie prowadzonego postępowania opartego na dokumentacji – zgłoszenie dotyczyło nie przeprowadzenia czynności porządkowych w lokalu mieszkalnym po osobie zmarłej. W toku postępowania wyjaśniającego ustalono z funkcjonariuszami Komendy Miejskiej Policji w Dąbrowie Górniczej dane najbliższej osoby, która zobowiązała się do przeprowadzenia prac porządkowych i dezynfekcyjnych w lokalu. Wykonanie powyższych czynności zostało potwierdzone przez wnoszącego sprawę tj. Wspólnotę Mieszkaniową.

BEZPIECZEŃSTWO SANITARNE W 2017 ROKU
POWIATU BĘDZIŃSKIEGO I MIASTA DĄBROWA GÓRNICZA

Oprócz interwencji dotyczących uciążliwości powodowanych przez hałas czy niewłaściwego stanu sanitarnego pomieszczeń przeznaczonych na pobyt ludzi wniesiono 3 interwencje związane z uciążliwościami powodowanymi przez nieprawidłową gospodarkę odpadami komunalnymi. Przeprowadzono 3 kontrole, które nie potwierdziły występowania zgłaszanych uciążliwości.

Ponadto złożono 16 interwencji, które dotyczyły:

- stanu technicznego budynków (1),
- ciepłej wody użytkowej (1),
- nieprzyjemnych zapachów w budynkach mieszkalnych (2),
- niewłaściwej jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi (1),
- warunków sanitarnych, technicznych podczas świadczenia usług (4),
- zanieczyszczenia balkonów odchodami ptasimi (1),
- gospodarki odpadami - beczek z nieczystościami płynnymi pozostawionymi na działce przedsiębiorcy (1),
- gospodarki odpadami - beczek z zawartością niewiadomego pochodzenia zdeponowanych na terenie hali magazynowej (1),
- stanu sanitarno-higienicznego schroniska dla bezdomnych (1),
- niewłaściwej jakości wody w kąpielisku Pogoria III (1),
- niewłaściwego stanu technicznego grobu oraz niewłaściwego przeprowadzanych pochówków (2).

Z grupy tej 4 interwencje przekazano do rozpatrzenia zgodnie z kompetencjami. W ramach rozpatrzonych 12 interwencji przeprowadzonych zostało łącznie 7 kontroli, nałożono 1 mandat karny na kwotę 200,00 zł. Po przeprowadzeniu w/w kontroli osoby wnoszące interwencję były informowane o podjętych czynnościach.

Wśród rozpatrywanych interwencji znalazły się również takie, które dotyczyły nadzorowanych obiektów:

- NZOZ Unimed – Dąbrowa Górnicza Al. J. Piłsudskiego 92 – brudna woda w wannie przeznaczonej do rehabilitacji – przeprowadzono kontrolę, która nie potwierdziła stawianych zarzutów,
- NEMO – Świat Rozrywki – Dąbrowa Górnicza Al. Róż 1 – niewłaściwy stan sanitarno-higieniczny obiektu, w szczególności pomieszczeń sanitarno-higienicznych oraz atrakcji wodnych, w tym przeznaczonych dla dzieci. W trakcie przeprowadzonej kontroli potwierdzono stawiane zarzuty, nałożono mandat karny w wysokości 200 zł oraz wszczęto z urzędu postępowanie administracyjne. Strona poinformowała o usunięciu nieprawidłowości co zostało potwierdzone podczas kontroli sprawdzającej,
- Schronisko dla osób bezdomnych „ARKA” - Dąbrowa Górnicza ul. Przelotowa 205 – niewłaściwy stan sanitarno-higieniczny pomieszczeń oraz brak zapewnienia należytej opieki medycznej dla bezdomnych. Przeprowadzona kontrola sanitarna w zakresie higieny komunalnej nie potwierdziła zasadności stawianych w interwencji zarzutów.

Powiat Będziński

W 2017 r. wpłynęło ogółem 37 interwencji, z których

- 28 zostało rozpatrzonych przez Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Dąbrowie Górniczej,
- 22 zostały przekazane do załatwienia zgodnie z kompetencjami do właściwych organów (urzędów miast/gmin, straży miejskiej, inspektora nadzoru budowlanego (5 przekazano bez wstępnego rozpatrzenia, 1 po wstępnym rozpatrzeniu),
- 1 została wycofana,
- w przypadku 2 interwencji rozpatrzenie sprawy zostanie zakończone w 2018 roku.

BEZPIECZEŃSTWO SANITARNE W 2017 ROKU
POWIATU BĘDZIŃSKIEGO I MIASTA DĄBROWA GÓRNICZA

W ramach rozpatrywania interwencji przeprowadzono łącznie **8** kontroli, dokonano **4** oględzin, nałożono **2** mandaty karne na łączną kwotę 350,00 złotych, wystosowano **1** wezwanie na przesłuchanie oraz dokonano **6** poborów próbek wody. Częściowo lub całkowicie zasadnych było **8** interwencji.

1 interwencję na uciążliwości powodowane przez hałas przekazano do Straży Miejskiej ze względu na brak możliwości przeprowadzenia pomiarów hałasu (źródłem nie było urządzenie na stałe zamontowane w budynku będące jego wyposażeniem technicznym) a wskazane przez wnoszącego uciążliwości naruszały ciszę nocną a tym samym mogły stanowić wykroczenie.

Wniesiono **1** interwencję dotyczącą niewłaściwego stanu sanitarnego pomieszczeń przeznaczonych na pobyt ludzi (stały i czasowy). Po przeprowadzeniu analizy rejestrów podejrzeń/zachorowań na choroby zakaźne prowadzonych w tutejszej Stacji i braku ustawowych wskazań do przeprowadzenia kontroli lokalu mieszkalnego przeprowadzono **1** kontrolę części ogólnodostępnych.

Ponadto złożono **32** interwencje, które dotyczyły:

- stanu technicznego budynków (5),
- niewłaściwej gospodarki ściekami (2),
- ciepłej wody użytkowej (1),
- nieprzyjemnych zapachów w budynkach mieszkalnych (3),
- niewłaściwej jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi (7),
- warunków sanitarnych, technicznych podczas świadczenia usług (4),
- zanieczyszczenia balkonów odchodami ptasimi (3),
- stanu sanitarno-higienicznego schronisk, domów dla bezdomnych, noclegowni (2),
- gromadzenia i postępowania z obornikiem (1),
- gromadzenia „odzieży używanej” na nieogrodzonej działce (1),
- niewłaściwego stanu sanitarnego kabiny typu TOI-TOI usytuowanej przy centrum logistycznym w Będzinie (1),
- stanu sanitarnego środków transportu publicznego – autobusów miejskich (1).

Z grupy tej **5** interwencji przekazano do rozpatrzenia zgodnie z kompetencjami. W ramach rozpatrzonych **27** interwencji przeprowadzonych zostało łącznie **8** kontroli, dokonano **4** oględzin, nałożono **2** mandaty karne na łączną kwotę 350,00 zł. Po przeprowadzeniu w/w kontroli osoby wnoszące interwencję były informowane o podjętych czynnościach.

Wśród rozpatrywanych interwencji znalazły się również takie, które dotyczyły nadzorowanych obiektów:

- NZOZ Centrum Medyczne „Syberka” - Będzin ul. Zwycięstwa 30 – niewłaściwy stan pomieszczeń sanitarno-higienicznych – przeprowadzono kontrolę, w trakcie której potwierdzono nieprawidłowości wskazane przez wnoszącego interwencję. Za stwierdzone nieprawidłowości nałożono mandat karny w wysokości 150 zł. Wszczęto z urzędu postępowanie administracyjne. Strona poinformowała o usunięciu nieprawidłowości, co potwierdzono podczas kontroli sprawdzającej,
- Całodobowy Prywatny Dom Opieki Dla Osób Starszych „Szafirek” - Czeladź ul. Bytomska 82 – wniosek Śląskiego Urzędu Wojewódzkiego z prośbą o kontrolę pomieszczeń placówki, magazynowania bielizny, podawania posiłków oraz warunków pracy - w trakcie kontroli stwierdzono następujące nieprawidłowości: w jednym z pokoi materac oraz mata zabezpieczająca przed zanieczyszczeniem brudne z widocznymi zaciekami wydzielin ludzkich, stelaż łóżka z widocznymi zabrudzeniami, w szafie ogólnodostępnej przeznaczonej na bieliznę czystą przechowywana była bielizna kąpielowa wraz z odzieżą zapasową oraz prywatną pensjonariuszy, odpady niebezpieczne powstałe na skutek podawania leków w tym insuliny (igły) nie były przechowywane w warunkach chłodniczych do momentu odbioru przez wyspecjalizowaną firmę, w ciągu komunikacyjnym szafa na leki niezabezpieczona przed dostępem osób postronnych,

w punkcie medycznym stwierdzono przeterminowane leki. Za stwierdzony ww. niewłaściwy stan higieniczno-sanitarny ukarano właścicielkę obiektu mandatem karnym w wysokości 200 zł. Wszczęto z urzędu postępowanie administracyjne. We wskazanym w zawiadomieniu terminie strona poinformowała o usunięciu nieprawidłowości. Wobec czego wystosowano zawiadomienie o zamiarze wszczęcia kontroli, która została przeprowadzona w 2018 roku,

D. Działalność kontrolno-represyjna w ramach prowadzonego nadzoru sanitarnego:

Miasto Dąbrowa Górnicza:

Z wydanych ogółem **158** decyzji merytorycznych **62** dotyczyło miasta Dąbrowa Górnicza wśród nich znalazły się:

- **3** decyzje nakazujące usunięcie nieprawidłowości,
- **5** decyzji umarzających postępowanie,
- **39** decyzji zezwalających na ekshumację i transport zwłok lub szczątków ludzkich,
- **1** decyzja wygaśnięcia,
- **1** prolongata terminu wydanej decyzji administracyjnej – odmowa,
- **1** decyzja – ocena higieniczna na stosowanie materiałów/wyrobów przeznaczonych do uzdatniania wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi,
- **8** decyzji – zbiorczych rocznych ocen dotyczących pływalni,
 - **4** decyzje zatwierdzenia systemu jakości badań wody.

Wydano **62** decyzje płatnicze za czynności kontrolne, podczas których stwierdzono nieprawidłowości, inne czynności kontrolne w związku z wnioskami przedsiębiorców, podmiotów leczniczych. Wydano **10** postanowień dotyczących sprowadzenia zwłok lub szczątków na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.

Opracowano **25** opinii sanitarnych dotyczących:

- imprez masowych - **10**
- obiektów użyteczności publicznej - **8**
- procedur zapewniających ochronę przed zakażeniami oraz chorobami zakaźnymi – **1**
- środków transportu – **4**
- uchwał o wykazie kąpielisk – **1**
- podmiotów leczniczych – **1**

Na terenie cmentarzy parafialnych i komunalnych zlokalizowanych w Dąbrowie Górniczej nadzorowano **39** ekshumacji.

Powiat będziński:

Z wydanych ogółem **158** decyzji merytorycznych **96** dotyczyło powiatu będzińskiego wśród nich znalazły się:

- **15** decyzji nakazujących usunięcie nieprawidłowości,
- **1** prolongata terminu wydanej decyzji administracyjnej,
- **13** decyzji umarzających postępowanie,
- **41** decyzji zezwalających na ekshumację i transport zwłok lub szczątków ludzkich,
- **10** decyzji – ocen higienicznych na stosowanie materiałów/wyrobów przeznaczonych do uzdatniania wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi,
- **1** decyzja wygaśnięcia,
- **4** decyzje - zbiorcze roczne ocen dotyczące pływalni,
- **11** decyzji stwierdzających przydatności wody do spożycia.

BEZPIECZEŃSTWO SANITARNE W 2017 ROKU
POWIATU BĘDZIŃSKIEGO I MIASTA DĄBROWA GÓRNICZA

Wydano **50** decyzji płatniczych za czynności kontrolne, podczas których stwierdzono nieprawidłowości, inne czynności kontrolne w związku z wnioskami przedsiębiorców, podmiotów leczniczych,

Wydano **22** postanowienia, w tym: **21** dotyczących sprowadzenia zwłok lub szczątków na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej oraz **1** dotyczące sprostowania błędu.

Opracowano **30** opinii sanitarnych dotyczących:

- imprez masowych - **7**
- obiektów użyteczności publicznej - **9**
- procedur zapewniających ochronę przed zakażeniami oraz chorobami zakaźnymi – **1**
- środków transportu – **2**
- podmiotów leczniczych – **3**
- projektów uchwał dotyczących regulaminów utrzymania czystości i porządku na terenie gminy – **5**
- projektów uchwał dotyczących szczegółowego sposobu i zakresu świadczenia usług w zakresie odbierania odpadów komunalnych (w zakresie częstotliwości) - **3**

Na terenie cmentarzy parafialnych i komunalnych zlokalizowanych w powiecie będzińskim nadzorowano **41** ekshumacji.

BEZPIECZEŃSTWO SANITARNE W 2017 ROKU
POWIATU BĘDZIŃSKIEGO I MIASTA DĄBROWA GÓRNICZA

VII. OBIEKTY NAUCZANIA I WYCHOWANIA

1. Ogólna liczba placówek pod nadzorem Powiatowej Stacji Sanitarno- Epidemiologicznej oraz liczba kontroli

Dąbrowa Górnicza

Nazwa placówki	Liczba w ewidencji	Liczba skontrolowanych	% skontrolowanych	Ilość kontroli
Żłobki	6	6	100	7
Przedszkola	30	29	97	33
Szkoły podstawowe	18	14	78	35
Gimnazja	4	3	75	5
Zespoły szkół	16	13	81	29
Szkoły Wyższe i Policealne	3	0	0	0
Inne	35	22	63	24
Razem	112	87	78	133

Powiat będziński

Nazwa placówki	Liczba w ewidencji	Liczba skontrolowanych	% skontrolowanych	Ilość kontroli
Żłobki	12	10	83	11
Przedszkola	39	38	98	49
Szkoły podstawowe	33	31	94	34
Gimnazja	8	3	38	3
Zespoły szkół	16	12	75	32
Szkoły Policealne	1	0	0	0
Inne	11	6	55	8
Razem	120	100	83	137

Przeprowadzono kontrole planowane oraz ponadplanowe, które związane były najczęściej z oceną bieżącego stanu sanitarno-higienicznego, organizacją wypoczynku zimowego i letniego, przygotowaniem szkół do nowego roku szkolnego, oceną dostosowania mebli szkolnych/ przedszkolnych do wzrostu uczniów/ dzieci. Przeprowadzono również kontrole sprawdzające oraz interwencyjne.

Na terenie miasta Dąbrowa Górnicza przeprowadzono 1 kontrolę sanitarną w 1 placówce nie będącą pod nadzorem PPIS w Dąbrowie Górniczej, w której planowano uruchomienie Demokratycznej Szkoły Podstawowej.

BEZPIECZEŃSTWO SANITARNE W 2017 ROKU
POWIATU BĘDZIŃSKIEGO I MIASTA DĄBROWA GÓRNICZA

2. Działalność represyjna

Dąbrowa Górnica

Rok	Liczba decyzji	Liczba prolongat	Liczba decyzji Płatniczych kwota	Liczba zakończonych decyzji wydanych w roku bieżącym i z lat ubiegłych	Liczba interwencji
2017	11	7	15/1742,00	10	3

Powiat będziński

Rok	Liczba decyzji	Liczba prolongat	Liczba decyzji płatniczych kwota	Liczba zakończonych decyzji wydanych w roku bieżącym i z lat ubiegłych	Liczba interwencji
2017	6	2	6/636,50	12	8

Nieprawidłowości stwierdzone podczas kontroli przeprowadzonych w placówkach przedszkolnych i szkolnych dotyczyły:

- nieprawidłowego stanu technicznego podłóg oraz zabezpieczenia szyb w oknach i grzejników w pomieszczeniach bloków sportowych,
- braku tablic informacyjnych określających zasady bezpieczeństwa w miejscach do uprawiania zabaw,
- braku zabezpieczenia poręczy przed ewentualnym zsuwaniem się po nich uczniów,
- braku bieżącej ciepłej wody przy umywalkach w sanitariatach ogólnodostępnych,
- złego stanu technicznego wyposażenia pomieszczeń sanitarnych,
- przeterminowanych środków opatrunkowych w apteczce,
- niedostosowania mebli edukacyjnych do wzrostu dzieci i uczniów,
- niewłaściwego stanu technicznego oświetlenia w ciągach komunikacyjnych.

Rozpatrzono ogółem 11 interwencji.

Dąbrowa Górnica- 3 interwencje, które dotyczyły:

Występowania wszawicy wśród uczniów trzech szkół:

- Szkoła Podstawowa Nr 8 41-300 Dąbrowa Górnica ul. Krasińskiego 34
- Szkoła Podstawowa Nr 20 41-300 Dąbrowa Górnica ul. Adamieckiego 12
- Gimnazjum Nr 4 41-300 Dąbrowa Górnica ul. Wyspiańskiego 1

W zakresie interwencji dotyczących występowania wszawicy w placówkach pobytu dzieci i uczniów pracownicy sekcji Higieny Dzieci i Młodzieży przeprowadzili kontrole sanitarne mające na celu ustalenie sposobu postępowania w przypadku stwierdzenia wszawicy w placówce. Przekazali również materiały informacyjne i edukacyjne dotyczące występowania i zapobiegania pedikulozą (Stanowisko Departamentu Matki i Dziecka w Ministerstwie Zdrowia oraz Stanowisko Głównego Inspektora Sanitarnego w sprawie zapobiegania i zwalczania wszawicy u dzieci i młodzieży, broszury i ulotki dotyczące w/w tematu). Dyrektorzy placówek, szkolna pielęgniarka oraz rodzice podjęli działania w celu wyeliminowania występowania pasożytów skóry głowy wśród uczniów i dzieci.

BEZPIECZEŃSTWO SANITARNE W 2017 ROKU
POWIATU BĘDZIŃSKIEGO I MIASTA DĄBROWA GÓRNICZA

Powiat będziński- 8 interwencji, które dotyczyły:

Złego stanu sanitarno- higienicznego pomieszczeń przeznaczonych na pobyt dzieci w dwóch placówkach:

- Niepubliczne Przedszkole „Zakątek Marzeń” 42-500 Będzin ul. Długa 84
- Niepubliczne Przedszkole „U Buni” 42-500 Będzin ul. Mieroszewskich 34

Przeprowadzone kontrole nie wykazały nieprawidłowości w/w zakresie.

- 1) Niewłaściwych warunków pobytu uczniów w ciągach komunikacyjnych podczas przerw międzylekcyjnych w Szkole Podstawowej nr 3, 41-250 Czeladź ul. Staszica. Podczas kontroli nie stwierdzono nieprawidłowości
- 2) Braku możliwości pozostawienia części podręczników i przyborów szkolnych w salach zajęć uczniów w Szkole Podstawowej nr 13, 42-500 Będzin ul. Rewolucjonistów 18. Podczas kontroli nie stwierdzono uchybień.
- 3) Niewłaściwego oświetlenia przejść komunikacyjnych w Zespole Szkolno- Przedszkolnym w Żeliszawicach, 42-470 Siewierz ul. Przyszłości 9. Podczas kontroli stwierdzono nieprawidłowości we wskazanym zakresie. Zostało wszczęte postępowanie administracyjne. Zarządzającą placówką usunął nieprawidłowości w ciągu 7 dni, co potwierdziła kontrola sprawdzająca. W związku z powyższym umorzono postępowanie zgodnie z art.105§1 kpa.
- 4) Występowania wszawicy wśród uczniów dwóch szkół i bawialni:
 - Szkoła Podstawowa Nr 3 42-500 Będzin ul. Kołłątaja 63
 - Szkoła Podstawowa Nr 8 42-500 Będzin ul. Orla 4
 - Bawialnia „ Będzin” 42-500 Będzin ul. Sportowa 4

W zakresie interwencji dotyczących występowania wszawicy w placówkach pobytu dzieci i uczniów pracownicy sekcji Higieny Dzieci i Młodzieży przeprowadzili kontrole sanitarne mające na celu ustalenie sposobu postępowania w przypadku stwierdzenia wszawicy w placówce. Przekazali również materiały informacyjne i edukacyjne dotyczące występowania i zapobiegania pedikulozy (Stanowisko Departamentu Matki i Dziecka w Ministerstwie Zdrowia oraz Stanowisko Głównego Inspektora Sanitarnego w sprawie zapobiegania i zwalczania wszawicy u dzieci i młodzieży, broszury i ulotki dotyczące w/w tematu). Dyrektorzy placówek, szkolna pielęgniarka oraz rodzice podjęli działania w celu wyeliminowania występowania pasożytów skóry głowy wśród uczniów i dzieci.

3. Współpraca z placówkami szkolno- wychowawczymi

- 1) W ramach wakacji 2017 prowadzonych pod nazwą „Kręci mnie bezpieczeństwo... w wakacje” przesłano regulamin konkursu dla organizatorów wycieczek letniego dzieci i młodzieży w miejscu zamieszkania, pod nazwą: „Wakacje: bezpiecznie, zdrowo i zabawnie” do wykorzystania w trakcie bieżącej pracy.
- 2) W związku z utrzymującym się wysokim stężeniem zanieczyszczeń pyłowych powietrza atmosferycznego przekazano Dyrektorom szkół i przedszkoli informacje o konieczności śledzenia komunikatów dotyczących alertu smogowego i podejmowania w związku z tym odpowiednich decyzji.
- 3) W okresie przerwy wakacyjnej skierowano pismo do Dyrektorów przedszkoli z informacjami na temat zasad bezpieczeństwa podczas upałów.
- 4) W związku z licznymi przypadkami zachorowań na WZW typu A przekazano placówkom oświatowym materiały edukacyjne na temat zapobiegania WZW A w szkołach i placówkach oświatowych. W trakcie kontroli w w/w placówkach omówiono podstawowe informacje o wirusie WZW A, higienie rąk, przygotowaniu pomieszczeń, w których przebywają uczniowie/ dzieci. Zwrócono szczególną uwagę na możliwość przeniesienia zakażenia poprzez niezachowanie zasad tzw. reżimu sanitarnego przez personel.

4. Posiadanie infrastruktury do prowadzenia zajęć w-f

Zdecydowana większość placówek dysponuje własną infrastrukturą do prowadzenia zajęć wychowania fizycznego. W większości przypadków placówki posiadają zarówno salę gimnastyczną pełnowymiarową lub zastępczą, jak i boiska, halę sportową oraz basen. Stan sanitarno-techniczny bloków sportowych ulega sukcesywnej poprawie. Liczne modernizacje, zakup nowego certyfikowanego sprzętu sportowego powoduje, że lekcje w-f stają się bardziej atrakcyjne i urozmaicone. Szkoły dla podniesienia atrakcyjności zajęć organizują lekcje w-f w obiektach sportowych poza placówką, takich jak basen czy boiska sportowe miejscowych klubów sportowych.

Dąbrowa Górnicza

W roku kalendarzowym 2017 wybudowano na terenie Szkoły Podstawowej nr 11 nowe wielofunkcyjne boisko. Ponadto, na terenie szkół podstawowych cyklicznie zwiększa się liczba placów zabaw dla najmłodszych uczniów.

Powiat będziński

W omawianym okresie sprawozdawczym oddano do użytku nowoczesną salę gimnastyczną z zapleczem sanitarnym (Szkoła Podstawowa nr 1 w Będzinie) oraz wybudowano na terenie dwóch szkół podstawowych wielofunkcyjne boiska (Szkoła Podstawowa nr 5 w Czeladzi, Szkoła Podstawowa nr 6 w Będzinie). Ponadto, na terenie szkół podstawowych cyklicznie zwiększa się liczba placów zabaw dla najmłodszych uczniów.

5. Gabinety profilaktyki zdrowotnej i pomocy przedlekarskiej

Sytuacja w zakresie profilaktycznej działalności szkolnej służby zdrowia utrzymuje się na porównywalnym poziomie w stosunku do lat ubiegłych. Wszystkie placówki szkolno-wychowawcze mają zapewnioną opiekę pielęgniarską. Skontrolowane szkolne gabinety (28 w Dąbrowie Górniczej i 43 w powiecie będzińskim) spełniają wymagania określone w §27, §29 oraz §36.1 Rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 26 czerwca 2012r. w sprawie szczególnych wymagań, jakim powinny odpowiadać pomieszczenia i urządzenia podmiotu wykonującego działalność leczniczą.

Cztery szkoły zapewniają profilaktyczną opiekę zdrowotną nad uczniami w pomieszczeniach zastępczych tj. na terenie placówki (Społeczne Szkoły Towarzystwa Szkolnego w Dąbrowie Górniczej, Szkoła Podstawowa w Brudzowicach, Szkoła Podstawowa nr 2 w Siewierzu, Szkoła Podstawowa w Gródkowie) oraz poza terenem szkoły (Zespół Szkół Katolickich w Dąbrowie Górniczej). Stan sanitarno-techniczny gabinetów profilaktyki zdrowotnej i pomocy przedlekarskiej nie budził zastrzeżeń.

BEZPIECZEŃSTWO SANITARNE W 2017 ROKU
POWIATU BĘDZIŃSKIEGO I MIASTA DĄBROWA GÓRNICZA

6. Ocena dożywiania

Dąbrowa Górnicza

Nazwa placówki	Liczba placówek wydających obiady II daniowe	Liczba uczniów korzystających z obiadów II daniowych	Liczba placówek wydających obiady I daniowe	Liczba uczniów korzystających z obiadów I daniowych	Liczba placówek wydających napój	Liczba uczniów w pijących napój	Liczba uczniów w otrzymujących dofinansowanie z MOPS
Szkoły podstawowe	14	2321	1	146	12	2931	195
Gimnazja	2	152	0	0	1	153	14
Zespoły szkół	11	1503	1	130	10	1594	91
Razem	27	3976	2	276	23	4678	300

Powiat będziński

Nazwa placówki	Liczba placówek wydających obiady II daniowe	Liczba uczniów korzystających z obiadów II daniowych	Liczba placówek wydających obiady I daniowe	Liczba uczniów korzystających z obiadów I daniowych	Liczba placówek wydających napój	Liczba uczniów pijących napój	Liczba uczniów w otrzymujących dofinansowanie z MOPS
Szkoły podstawowe	26	3677	3	326	23	4419	504
Gimnazja	2	58	0	0	0	0	10
Zespoły szkół	6	1278	5	916	6	1318	113
Razem	34	5013	8	1242	29	5737	627

7. Badania problemowe prowadzone w placówkach szkolno-wychowawczych

Ocena dostosowania mebli edukacyjnych do zasad ergonomii oraz stanumeblowania szkół/przedszkoli

BEZPIECZEŃSTWO SANITARNE W 2017 ROKU
POWIATU BĘDZIŃSKIEGO I MIASTA DĄBROWA GÓRNICZA

Dąbrowa Górnicza

Nazwa zakładu	Ogólna liczba w ewidencji	Liczba szkół/przedszkoli w których dokonano pomiaru /liczba oddziałów	Liczba uczniów/dzieci zmierzonych	Liczba placówek z nieprawidłowościami /Liczba uczniów/dzieci siedzących nieprawidłowo
Przedszkola	30	27 / 85	1309	0/0
Szkoły Podstawowe	18	7 / 24	409	0/0
Zespoły szkół (przedszkola i szkoły podstawowe)	16	9 / 46	607	1/17
Razem	64	43 / 155	2325	1/ 17

Badania, które przeprowadzono w 7 szkołach podstawowych (co stanowi 39% nadzorowanych obiektów) i 27 przedszkolach (co stanowi 90% nadzorowanych placówek) wykazały, że 100% badanych uczniów/ dzieci siedzi prawidłowo. Badania w w/w zakresie przeprowadzono również w 9 zespołach szkół- z uzyskanej oceny wynika, że w jednej ze skontrolowanych szkół 17 uczniów korzysta z mebli niedostosowanych do wymagań ergonomii. Z przeprowadzonych badań i kontroli sanitarnych wynika, że problem prawidłowego rozsadzania uczniów został rozwiązany w omawianym roku niemal we wszystkich skontrolowanych szkołach. Placówkę, w której stwierdzono nieprawidłowości zobowiązano do dostosowania mebli szkolnych do wymagań ergonomii.

Przeprowadzono również kontrole dotyczące przestrzegania przepisów określających wymagania higieniczne i zdrowotne dla sprzętu używanego w szkołach i innych placówkach oświatowo- wychowawczych.

W myśl § 9 ust. 3 Rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej i Sportu w sprawie bezpieczeństwa i higieny w publicznych i niepublicznych szkołach i placówkach z dnia 31 grudnia 2002r. (Dz. U. Nr 6 z 2003r.poz.69 ze zm.) szkoły i placówki nabywają wyposażenie posiadające odpowiednie atesty lub certyfikaty. Wymogiem tym objęte są meble szkolne i przedszkolne, sprzęt szkolny, urządzenia sportowe, urządzenia stanowiące wyposażenie placów zabaw.

Pod kątem posiadania mebli szkolnych i przedszkolnych z certyfikatami skontrolowano 56 przedszkoli i szkół.

Zebrane dane przedstawiają się następująco:

- 2 placówki posiadają 50% mebli z certyfikatami,
- 20 placówek posiada powyżej 50% mebli z certyfikatami,
- 34 placówek posiada 100% mebli z certyfikatami.

Powiat będziński

Nazwa zakładu	Ogólna liczba w ewidencji	Liczba szkół/przedszkoli, w których dokonano pomiaru /liczba oddziałów	Liczba uczniów/dzieci zmierzonych	Liczba placówek z nieprawidłowościami/liczba uczniów/dzieci siedzących nieprawidłowo
Przedszkola	39	32 / 108	1762	1/18
Szkoły Podstawowe	33	17 / 55	905	0 / 0

**BEZPIECZEŃSTWO SANITARNE W 2017 ROKU
POWIATU BĘDZIŃSKIEGO I MIASTA DĄBROWA GÓRNICZA**

Zespoły szkół (przedszkola i szkoły podstawowe)	16	9 / 42	713	0 / 0
Razem	88	58 / 205	3380	1/ 18

Badania, które przeprowadzono w 32 przedszkolach (co stanowi 82% nadzorowanych obiektów) wykazały, że 1% badanych przedszkolaków siedzi nieprawidłowo. Z przeprowadzonych badań i kontroli sanitarnych wynika, że problem prawidłowego rozsadzania dzieci, w omawianym roku sprawozdawczym, został rozwiązany niemal we wszystkich skontrolowanych przedszkolach. Placówkę, w której stwierdzono nieprawidłowości zobowiązano do dostosowania mebli przedszkolnych do wymagań ergonomii.

Badania, które przeprowadzono w 17 szkołach podstawowych (co stanowi 52% nadzorowanych obiektów) oraz 9 zespołach szkół (co stanowi 56% nadzorowanych placówek) wykazały, że wszyscy uczniowie siedzieli prawidłowo.

Przeprowadzono również kontrole dotyczące przestrzegania przepisów, określających wymagania higieniczne i zdrowotne dla sprzętu używanego w szkołach i innych placówkach oświatowo– wychowawczych.

W myśl § 9 ust. 3 Rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej i Sportu w sprawie bezpieczeństwa i higieny w publicznych i niepublicznych szkołach i placówkach z dnia 31 grudnia 2002r. (Dz. U. Nr 6 z 2003r.poz.69 ze zm.) szkoły i placówki nabywają wyposażenie posiadające odpowiednie atesty lub certyfikaty. Wymogiem tym objęte są meble szkolne i przedszkolne, sprzęt szkolny, urządzenia sportowe, urządzenia stanowiące wyposażenie placów zabaw. Pod kątem posiadania mebli szkolnych i przedszkolnych z certyfikatami skontrolowano 79 przedszkoli i szkół.

Zebrane dane przedstawiają się następująco:

- 1 placówka posiada do 50% mebli z certyfikatami,
- 24 placówek posiada powyżej 50% mebli z certyfikatami,
- 54 placówek posiada 100% mebli z certyfikatami.

8. Higieniczna ocena rozkładu zajęć lekcyjnych

Dąbrowa Górnicza

Nazwa placówki	Liczba szkół/ oddz., w których przeprowadzono ocenę	Liczba szkół/ oddz., w których stwierdzono nieprawidłowości
Szkoły podstawowe	8 /96	0/0
Gimnazja	2 / 17	0/0
Zespoły szkół	11 /121	0/0
Razem	21 / 234	0/0

Powiat będziński

Nazwa placówki	Liczba szkół/ oddz. w których przeprowadzono ocenę	Liczba szkół/ oddz. w których stwierdzono nieprawidłowości
Szkoły podstawowe	27 /286	0/0
Gimnazja	3 / 17	0/0

BEZPIECZEŃSTWO SANITARNE W 2017 ROKU
POWIATU BĘDZIŃSKIEGO I MIASTA DĄBROWA GÓRNICZA

Zespoły szkół	8 / 119	0 / 0
Razem	38 / 422	0 / 0

Podczas kontroli brano pod uwagę potrzebę równomiernego rozłożenia zajęć dydaktycznych w poszczególnych dniach tygodnia.

Analizując rozkład zajęć lekcyjnych oceniano, czy:

- zajęcia rozpoczynają się o stałej porze, przy czym różnica pomiędzy dniami jest nie większa niż 1 godzina,
- różnica liczby godzin lekcyjnych pomiędzy kolejnymi dniami tygodnia nie jest większa od 1 godziny.

9. Warunki do utrzymania higieny osobistej w szkołach

Przeprowadzone kontrole sanitarne w okresie od stycznia do grudnia 2016r. odnośnie realizacji §8 Rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 31.12.2002r. w sprawie bezpieczeństwa i higieny w publicznych i niepublicznych szkołach i placówkach (Dz. U.2003, nr 6, poz. 69 ze zmianami) w zakresie dostępu do ciepłej bieżącej wody w pomieszczeniach sanitarnych dla uczniów wykazały, że omawiane zagadnienie uległo znacznej poprawie.

Dąbrowa Górnicza

Jedynie Szkoła Podstawowa nr 18 w Dąbrowie Górniczej, nie dysponuje instalacją ciepłej wody przy wszystkich umywalkach w pomieszczeniach sanitarnych dla uczniów.

Dzieci i młodzież to grupa wiekowa najbardziej narażona na infekcje, choroby zakaźne i wirusowe. Dlatego też w trosce o ich zdrowie i ukształtowanie prawidłowych nawyków higienicznych należy dążyć, aby dostęp do ciepłej bieżącej wody zapewniony był przy każdej umywalce. W roku 2017 wydano 1 decyzję administracyjną zobowiązującą Dyrektora placówki do poprawy istniejącego stanu sanitarno- higienicznego.

Powiat będziński

W roku sprawozdawczym szkoły, które do tej pory nie zapewniały ciepłej wody przy wszystkich umywalkach, w wyniku przeprowadzonych remontów i modernizacji zapewniają właściwe warunki do utrzymania higieny osobistej.

10. Możliwość pozostawienia przez uczniów części podręczników i przyborów szkolnych

Skontrolowane szkoły w 100% zapewniły uczniom możliwość pozostawienia na terenie placówki części podręczników i przyborów szkolnych zgodnie z § 4a Rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 31.12.2002r. w sprawie bezpieczeństwa i higieny w publicznych i niepublicznych szkołach i placówkach (Dz. U.2003 nr 6, poz. 69 ze zm.)

Dąbrowa Górnicza

Przedstawiciele Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Dąbrowie Górniczej przeprowadzili w 5 szkołach podstawowych ocenę obciążenia uczniów ciężarem tornistrów. Zgodnie z przedmiotem badania zważono 442 uczniów z 26 oddziałów oraz ich plecaki. Plecaki zważono z całą zawartością, którą uczeń przyniósł do szkoły. Ocena wykazała, że 374 uczniów tj. 85% nosi ciężar tornistra w przedziale 10%-15% swojej wagi ciała. Natomiast ciężar plecaka u 68 uczniów tj. 15% przekraczał 15% masy ich ciała.

BEZPIECZEŃSTWO SANITARNE W 2017 ROKU
POWIATU BĘDZIŃSKIEGO I MIASTA DĄBROWA GÓRNICZA

Przeciążone szkolne plecaki, jak pokazuje analiza wynikają nie tylko ze zbyt dużej liczby książek i zeszytów. Uczniowie noszą w swoich plecakach więcej niż jeden piórnik, notatniki, pamiętniki, maskotki oraz termosy, butelki z napojami i pojemniki z drugim śniadaniem. Wysłano wystąpienia do Dyrektorów badanych placówek w celu eliminacji zbędnego obciążenia ucznia ciężarem tornistra i podjęcia ścisłej współpracy z rodzicami w zakresie nauczania dzieci racjonalnego pakowania tornistrów.

Powiat będziński

Przedstawiciele Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Dąbrowie Górniczej przeprowadzili w 7 szkołach podstawowych ocenę obciążenia uczniów ciężarem tornistrów. Zgodnie z przedmiotem badania zważono 813 uczniów z 43 oddziałów oraz ich plecaki. Plecaki zważono z całą zawartością, którą uczeń przyniósł do szkoły. Ocena wykazała, że 694 uczniów tj. 85% nosi ciężar tornistra w przedziale 10%-15% swojej wagi ciała. Natomiast ciężar plecaka u 119 uczniów tj. 15% przekraczał 15% masy ich ciała.

Przeciążone szkolne plecaki, jak pokazuje analiza wynikają nie tylko ze zbyt dużej liczby książek i zeszytów. Uczniowie noszą w swoich plecakach więcej niż jeden piórnik, notatniki, pamiętniki, maskotki oraz termosy, butelki z napojami i pojemniki z drugim śniadaniem. Wysłano wystąpienia do Dyrektorów badanych placówek w celu eliminacji zbędnego obciążenia ucznia ciężarem tornistra i podjęcia ścisłej współpracy z rodzicami w zakresie nauczania dzieci racjonalnego pakowania tornistrów.

11. Pomiary natężenia oświetlenia

Na zlecenie Oddziału Nadzoru Sanitarnego sekcji Higieny Dzieci i Młodzieży w okresie od stycznia do grudnia 2017r. pracownicy Oddziału Laboratoryjnego PSSE w Dąbrowie Górniczej dokonali pomiaru oświetlenia na stanowisku pracy w 5 następujących placówkach:

Dąbrowa Górnicza

- 1) Przedszkole nr 12 w Dąbrowie Górniczej ul. Krasickiego 1
- 2) Przedszkole nr 20 z oddziałami integracyjnymi w Dąbrowie Górniczej ul. Adamickiego 15
- 3) Szkoła Podstawowa nr 13 w Dąbrowie Górniczej al. J. Piłsudskiego 24
- 4) Centrum Spędzania Wolnego Czasu „BAJOKO” w Dąbrowie Górniczej ul. 11 Listopada 1

Pomiary oświetlenia elektrycznego wykonano w salach lekcyjnych, pracowniach komputerowych, bibliotekach, świetlicach szkolnych, salach gimnastycznych, gabinetach profilaktyki medycznej i pomocy przedlekarskiej, pokojach nauczycielskich oraz w przejściach komunikacji ogólnej. Pomiary natężenia światłem elektrycznym wykonano luksomierzem typ L- 20 A firmy Sonopan, posiadającym aktualne świadectwo wzorcowania, zgodnie z normą PN – 83/E-04040.03 „Pomiary fotometryczne i radiometryczne. Pomiar natężenia oświetlenia”. Badanie przeprowadzono w godzinach wieczornych, gdy jedynym źródłem oświetlenia było światło elektryczne. W/w placówki prowadzą nauczanie w godzinach od 8 – 16. Ze zmierzonych wartości obliczono średnie natężenie oświetlenia i równomierność oświetlenia. Ocenę zgodności warunków pracy z wymaganiami przeprowadzono poprzez porównanie w/w wartości z wymaganiami podanymi w normie PN-EN 12464-1:2012.

Nazwa zakładu	Liczba pomieszczeń/ oznaczeń, w których dokonano pomiaru oświetlenia	Liczba pomieszczeń/ oznaczeń, w których stwierdzono niedoświetlenie
Przedszkole nr 12 Dąbrowa Górnicza ul. Krasickiego 1	10	6

BEZPIECZEŃSTWO SANITARNE W 2017 ROKU
POWIATU BĘDZIŃSKIEGO I MIASTA DĄBROWA GÓRNICZA

Przedszkole nr 20 Dąbrowa Górnicza ul. Adamieckiego 15	10	10
Szkoła Podstawowa nr 13 Dąbrowa Górnicza al. J. Piłsudskiego 24	42	34
Centrum Spędzania Wolnego Czasu „Bajoko” Dąbrowa Górnicza ul. 11 Listopada 1	5	5
Razem	67	55

Opracowane wyniki pomiarów oświetlenia elektrycznego przekazano i omówiono z Dyrektorami poszczególnych placówek. Ocena uzyskanych wyników wskazuje, że większość pomieszczeń posiada nieprawidłowe oświetlenie, które może powodować nadmierne zmęczenie wzroku, utrudniać czytanie i pisanie. Należy zwrócić uwagę na fakt, iż w dniu pomiarów nie wszystkie świetlówki i żarówki były sprawne.

Powiat będziński

- 1) Przedszkole Miejskie Nr 2 w Będzinie ul. Turniejowa 5
- 2) Zespół Szkolno-Przedszkolny w Żeliszawicach ul. Przyszłości 9

Pomiary oświetlenia elektrycznego wykonano w salach lekcyjnych, pracowniach komputerowych, bibliotekach, świetlicach szkolnych, salach gimnastycznych, gabinetach profilaktyki medycznej i pomocy przedlekarskiej, pokojach nauczycielskich oraz w przejściach komunikacji ogólnej. Pomiary natężenia światłem elektrycznym wykonano luksomierzem typ L- 20 A firmy Sonopan, posiadającym aktualne świadectwo wzorcowania, zgodnie z normą PN – 83/E-04040.03 „Pomiary fotometryczne i radiometryczne. Pomiar natężenia oświetlenia”. Badanie przeprowadzono w godzinach wieczornych, gdy jedynym źródłem oświetlenia było światło elektryczne. W/w placówki prowadzą nauczanie w godzinach od 8 – 16. Ze zmierzonych wartości obliczono średnie natężenie oświetlenia i równomierność oświetlenia. Ocenę zgodności warunków pracy z wymaganiami przeprowadzono poprzez porównanie w/w wartości z wymaganiami podanymi w normie PN-EN 12464-1:2012.

Nazwa zakładu	Liczba pomieszczeń, w których dokonano pomiaru oświetlenia	Liczba pomieszczeń, w których stwierdzono niedoświetlenie
Przedszkole Miejskie Nr 2 w Będzinie ul. Turniejowa 5	10	5
Zespół szkolno-Przedszkolny w Żeliszawicach ul. Przyszłości 9	17	10
Razem	27	15

Opracowane wyniki pomiarów oświetlenia elektrycznego przekazano i omówiono z Dyrektorami poszczególnych placówek. Ocena uzyskanych wyników wskazuje, że większość pomieszczeń posiada nieprawidłowe oświetlenie, które może powodować nadmierne zmęczenie wzroku, utrudniać czytanie i pisanie. Należy zwrócić uwagę na fakt, iż w dniu pomiarów nie wszystkie świetlówki i żarówki były sprawne.

12. Ocena warunków sanitarno-higienicznych dla dzieci w przedszkolach w zakresie higieny jamy ustnej

Podczas kontroli sanitarnych w przedszkolach zwracano uwagę na czystość oraz sposób przechowywania przyborów higieny jamy ustnej. Przekazano stanowisko Głównego Inspektora Sanitarnego w sprawie szczotkowania zębów przez dzieci w przedszkolu. W trakcie kontroli zachęcano Dyrektorów placówek przedszkolnych do podjęcia działań związanych z profilaktyką jamy ustnej.

Dąbrowa Górnicza

Rodzaj Placówki	Ogólna liczba placówek	Liczba placówek skontrolowanych	Liczba placówek, które posiadają warunki do mycia zębów	Liczba placówek, gdzie dzieci myją zęby
Przedszkola	30	29	27	17
Przedszkola w Zespołach Szkół	9	9	8	4

Powiat będziński

Rodzaj Placówki	Ogólna liczba placówek	Liczba placówek skontrolowanych	Liczba placówek, które posiadają warunki do mycia zębów	Liczba placówek, gdzie dzieci myją zęby
Przedszkola	39	38	34	27
Przedszkola w Zespołach Szkół	7	7	7	5

13. Podsumowanie i wnioski

W dalszym ciągu należy podejmować działania zmierzające do:

- poprawy i zapewnienia właściwych warunków do utrzymania higieny osobistej uczniów w publicznych i niepublicznych szkołach,
- popularyzacji profilaktyki higieny czystych rąk i jamy ustnej wśród dzieci,
- zintensyfikowaniu działań zmierzających do eliminacji stanowisk pracy uczniów/przedszkolaków, które nie są dostosowane do wymagań ergonomii,
- zwrócenia uwagi nauczycielom i dzieciom na problem przeciążonych plecaków będących przyczyną wad postawy.

VIII. WARUNKI PRACY W ZAKŁADACH PRACY

POWIAT BĘDZIŃSKI

1. Ocena stanu sanitarnego w zakładach pracy oraz nadzór nad czynnikami szkodliwymi.

W roku 2017 objętych nadzorem było **241** zakładów pracy, w których zatrudniano **12130** pracowników. Liczba podmiotów gospodarczych będących w ewidencji w stosunku do roku poprzedniego się zwiększyła się o 4 zakłady natomiast, zatrudnienie w stosunku do roku poprzedniego znacznie wzrosło o ponad 1600 osób. Wzrost zatrudnienia wystąpił między innymi w związku z powstaniem nowych miejsc pracy w oddanych do użytku nowych hal produkcyjnych i magazynowych w strefach ekonomicznych miasta Czeladzi i gminy Psary. Nadal znaczna ilość nadzorowanych zakładów (65%) to zakłady zatrudniające do 100 pracowników.

Kontrolowano przestrzeganie przez pracowników przepisów dotyczących bezpiecznych warunków pracy oraz stan higieniczno - sanitarny pomieszczeń pracy i pomieszczeń socjalnych. Nadzorowano również przestrzeganie przepisów prawnych dotyczących substancji i preparatów chemicznych, szkodliwych czynników biologicznych, czynników rakotwórczych i mutagennych.

Skontrolowano **121** zakładów, przeprowadzono **147** kontroli. W celu usunięcia stwierdzonych nieprawidłowości wydano **14** decyzji administracyjnych, którymi zobowiązano strony do wykonania **60** nakazów.

Najczęściej stwierdzane nieprawidłowości to:

- przekroczenia dopuszczalnych stężeń i natężeń czynników szkodliwych
- niewłaściwy stan sanitarno higieniczny pomieszczeń pracy i pomieszczeń socjalnych
- brak aktualnych pomiarów czynników szkodliwych dla zdrowia
- brak rejestru pomiarów i karty badań
- brak lub nieprawidłowo sporządzona ocena ryzyka zawodowego na stanowiskach pracy
- uchylenia w sprawie czynników biologicznych w środowisku pracy
- nieprawidłowości w zakresie substancji chemicznych
- brak aktualnych badań lekarskich

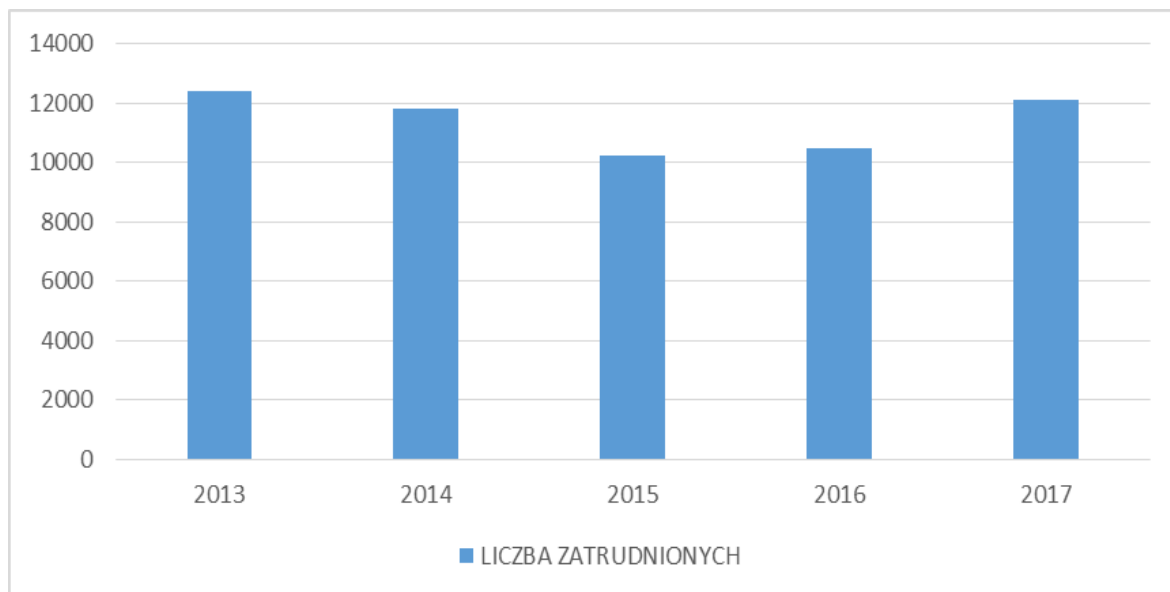
Poprawę warunków pracy uzyskano poprzez niżej wymienione działania techniczne i organizacyjne:

- modernizację systemu wentylacji i klimatyzacji, oraz zwiększenie powierzchni użytkowej
- obniżenie stężeń i natężeń czynników szkodliwych dla zdrowia
- opracowanie i wdrożenie programu mającego na celu ograniczenie narażenia na hałas
- wymianę niesprawnego wyposażenia i remonty pomieszczeń socjalnych
- wyposażenie pracowników w odzież roboczą i ochronną oraz indywidualne środki ochrony osobistej,
- szkolenie pracowników w zakresie stosowania urządzeń i sprzętu ochronnego w procesie pracy na stanowiskach gdzie stwierdzono przekroczenia dopuszczalnych norm.

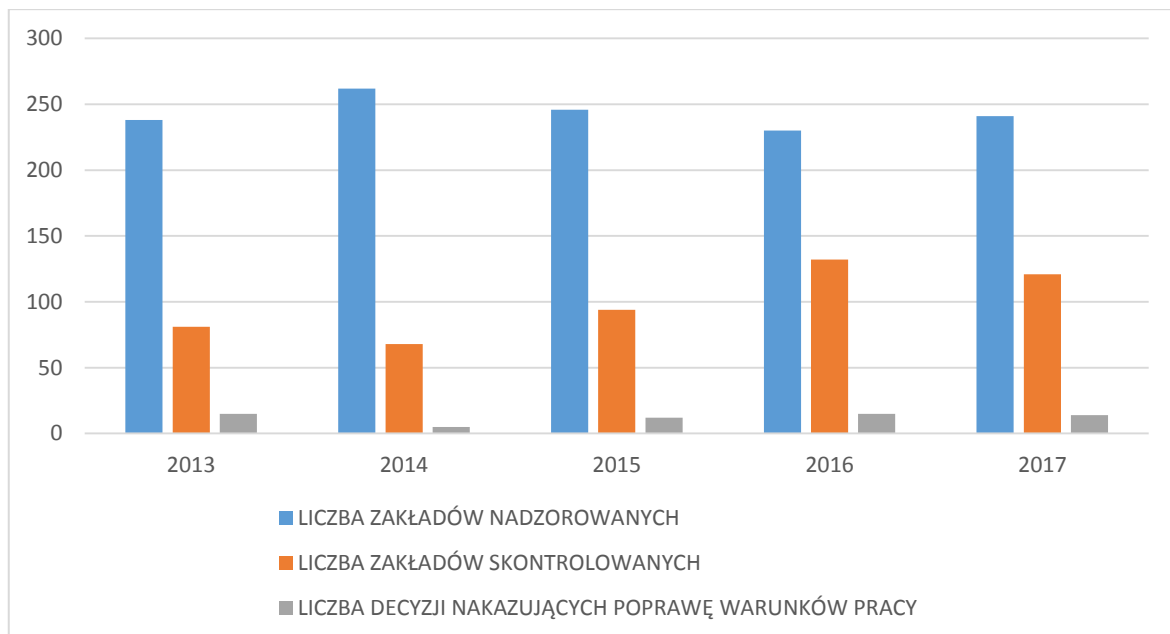
W związku ze stwierdzonymi przekroczeniami stężenia pyłu, manganu, oraz natężenia hałasu i mikroklimatu gorącego na stanowiskach pracy zostało wydanych **5** decyzji nakazujących likwidację przekroczeń. W wyniku tych działań poprawiono warunki pracy dla 169 pracowników

BEZPIECZEŃSTWO SANITARNE W 2017 ROKU
POWIATU BĘDZIŃSKIEGO I MIASTA DĄBROWA GÓRNICZA

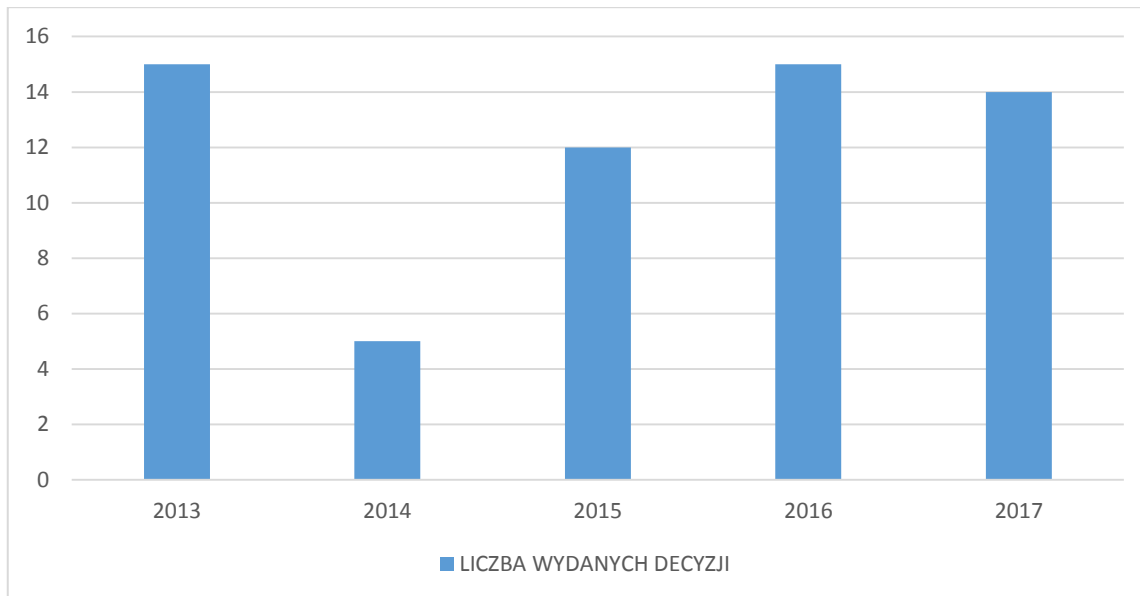
PORÓWNANIE PODSTAWOWYCH WSKAŹNIKÓW W ZAKRESIE NADZORU BIEŻĄCEGO
W LATACH 2013-2017

Liczba zatrudnionych w zakładach pracy w latach 2013-2017

Liczba wydanych decyzji w zakładach skontrolowanych oraz nadzorowanych
w latach 2013-2017

Liczba wydanych decyzji w latach 2013-2017

2. Substancje i preparaty chemiczne w środowisku pracy

W 2017 r. sprawowano nadzór nad **19** podmiotami wprowadzającymi do obrotu, substancje i mieszaniny chemiczne, **3** producentami substancji chemicznych oraz kontrolowano sposoby bezpiecznego stosowania substancji i mieszanin chemicznych na stanowiskach pracy. Przeprowadzono **46** kontroli w tym zakresie.

Podczas kontroli sprawdzano: poprawność klasyfikacji substancji i mieszanin chemicznych wprowadzanych do obrotu, oznakowanie opakowań, oceniano poprawność kart charakterystyk substancji i mieszanin chemicznych wykorzystywanych w działalności zawodowej, kontrolowano również warunki bhp podczas stosowania substancji i mieszanin chemicznych. Zostały wydane **2** decyzje nakazujące sporządzenie spisu stosowanych substancji niebezpiecznych oraz aktualnych charakterystyk z którymi powinni być zapoznani pracownicy na poszczególnych stanowiskach pracy.

W ramach programu o przeciwdziałaniu narkomanii sprawowano nadzór nad stosowaniem lub wprowadzaniem do obrotu substancji chemicznych, mogących pełnić rolę prekursorów narkotykowych lub preparatów zawierających te substancje. Przeprowadzono kontrole w 4 zakładach produkcyjnych stosujących prekursor narkotykowe oraz w 2 punktach handlowych wprowadzających do obrotu prekursorów. Kontrole wykazały, że ilość zakupionych substancji odpowiada zużyciu w procesach technologicznych i jest wykorzystywana zgodnie z ich przeznaczeniem. Przewodzący sprzedaż prekursorów narkotykowych prowadzi ewidencję osób realizujących zakupy tych produktów.

W III i IV kwartale 2017 roku wspólnie z funkcjonariuszami Komendy Powiatowej Policji w Będzinie skontrolowano punkt sprzedaży i zabezpieczono 233 sztuki produktów zidentyfikowanych jako środki zastępcze (dopalacze). Wobec osób które wprowadzały do obrotu niebezpieczne dla zdrowia i życia substancje psychoaktywne toczy się postępowanie administracyjne w celu nałożenia kar pieniężnych zgodnie z ustawą o przeciwdziałaniu narkomanii.

W 2017 roku prowadzono **6** postępowań administracyjnych spraw przekazanych z Prokuratury Rejonowej w Będzinie w związku z zatrzymaniem osób co do których istniało podejrzenie, że wprowadzały do obrotu środki zastępcze (dopalacze).

W ramach nadzoru nad przestrzeganiem przepisów ustawy w zakresie wprowadzania do obrotu produktów biobójczych przeprowadzono **6** kontroli, podczas których zwracano szczególną

uwagę: czy produkty biobójcze posiadają pozwolenie Ministra Zdrowia, czy zawierają dozwolone substancje czynne i czy posiadają aktualną datę ważności. Nieprawidłowości nie stwierdzono.

3. Czynniki biologiczne

W ramach kontroli w zakładach produkujących żywność, w piekarniach, ubojniach drobiu, w placówkach ochrony zdrowia, laboratoriach diagnostycznych oraz w zakładach zajmujących się gospodarką odpadami i oczyszczaniem ścieków, kontrolowano przestrzeganie przepisów prawnych dotyczących narażenia pracowników na szkodliwe czynniki biologiczne. W ewidencji nadzorowanych podmiotów znajduje się **81** zakładów

W trakcie przeprowadzonych kontroli w **32** zakładach zwracano uwagę na: ocenę ryzyka zawodowego na czynniki biologiczne, szkolenia pracowników z zakresu szkodliwego działania czynników biologicznych, wyposażenie pracowników w środki ochrony indywidualnej, stan sanitarny pomieszczeń pracy (możliwość mycia i dezynfekcji oraz warunków do przechowywania, prania i odkażania odzieży ochronnej i roboczej) a także sprawdzono instrukcje i procedury bezpiecznego postępowania ze szkodliwymi czynnikami biologicznymi.

Przeprowadzono **34** kontrole, wydane zostały **3** decyzje w których zobowiązano pracodawców do sporządzenia rejestru prac i pracowników narażonych na czynniki biologiczne.

4. Czynniki o działaniu rakotwórczym lub mutagennym

W 2017r. w ewidencji było **12** zakładów, w których na stanowiskach pracy występują czynniki rakotwórcze lub mutagenne. Przeprowadzono **3** kontrole w zakładach pracy oraz **8** kontroli dotyczących nadzoru nad pracami związanymi z usuwaniem materiałów zawierających azbest. Przed planowanym terminem rozpoczęcia prac usuwania materiałów budowlanych zawierających azbest z elewacji budynków lub pokryć dachowych dokonano 32 zgłoszeń. Wszystkie firmy wykonujące prace były z poza obszaru nadzorowanego przez PSSE Dąbrowa Górnicza. Kontrolowano dokumentację w zakresie badań lekarskich, szkoleń dotyczących prowadzenia pracy przy usuwaniu azbestu, oznakowania stref ochronnych, oraz rejestru prac i rejestru pracowników narażonych na pył azbestowy. Nie stwierdzono nieprawidłowości.

Najwięcej pracowników zatrudnionych w narażeniu na czynniki rakotwórcze występuje w zakładach:

- Elektrociepłownia „Będzin” S.A. w Będzinie - na wodzian hydrazyny i mazut
- Południowy Koncern Energetyczny S.A. w Będzinie Tauron Wytwarzanie – na wodzian hydrazyny
- w zakładach opieki zdrowotnej na promieniowanie jonizujące

Pracodawcy prowadzą ewidencję pracowników narażonych na czynniki rakotwórcze w środowisku pracy i przesyłają terminowo informację o czynnikach rakotwórczych.

W ramach bieżącego nadzoru sanitarnego w zakładach, w których występują czynniki rakotwórcze, zwracano uwagę na działania profilaktyczne obejmujące ograniczenie lub eliminację czynnika rakotwórczego, ograniczenie liczby pracujących z czynnikami rakotwórczymi do niezbędnego minimum, zmniejszenie czasu ekspozycji oraz stosowanie właściwej wentylacji, poddawanie pracowników specjalistycznym badaniom lekarskim.

5. Interwencje

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Dąbrowie Górniczej w 2017 roku rozpatrywał ogółem **7** interwencji. 4 zgłoszenia dotyczyły uciążliwości zakładu dla okolicznych mieszkańców z terenu Będzina, Dąbia (ze względu na emisję substancji chemicznych, i nieprzyjemnych zapachów) i 3 zgłoszenia w sprawie nie właściwych warunków higieniczno sanitarnych w zakładach pracy. Przeprowadzono 8 kontroli i wydano 1 decyzję i 1 wystąpienie nakazujące usunięcie stwierdzonych nieprawidłowości.

6. Choroby zawodowe

W 2017 roku sporządzono 22 karty oceny narażenia zawodowego i wydano 4 decyzje stwierdzające chorobę zawodową:

- zespół cieśni w obrębie nadgarstka (2)
- przewlekłe zapalenie około stawowe barku (1)
- rak płuca (1)

DĄBROWA GÓRNICZA

1. Ocena stanu sanitarnego w zakładach pracy oraz nadzór nad czynnikami szkodliwymi

W roku 2017 pod nadzorem pozostawało 225 zakładów pracy, w których zatrudnionych było 22628 osób. Liczba podmiotów gospodarczych będących w ewidencji w stosunku do roku poprzedniego zmniejszyła się o 17 zakładów, zatrudnienie o blisko 300 osób. Likwidacji uległy zakłady, które zatrudniały od kilku do kilkudziesięciu pracowników. Jeden z zakładów przemysłu motoryzacyjnego zatrudniający kilkuset pracowników został przeniesiony do nowej siedziby na terenie powiatu będzińskiego. Zakłady te zlokalizowane są w strefach ekonomicznych w obrębie ArcelorMittal Poland S.A. i JSW Koksowni Przyjaźń.

Kontrolowano przestrzeganie przez pracodawców przepisów dotyczących bezpiecznych warunków pracy oraz właściwego stanu higieniczno - sanitarnego pomieszczeń pracy i pomieszczeń socjalnych. Kontrolowano poziom stężeń i natężeń czynników szkodliwych dla zdrowia w środowisku pracy, przestrzeganie przepisów prawnych dotyczących substancji i mieszanin chemicznych, szkodliwych czynników biologicznych, czynników rakotwórczych i mutagennych.

Skontrolowano 96 zakładów i przeprowadzono 124 kontrole. W celu usunięcia stwierdzonych nieprawidłowości wydano 7 decyzji administracyjnych, którymi zobowiązano strony do wykonania 22 nakazów.

Najczęściej stwierdzane nieprawidłowości to:

- brak aktualnych pomiarów czynników szkodliwych dla zdrowia w 4 zakładach
- przekroczenia NDS i N czynników szkodliwych na stanowiskach pracy w 3 zakładach
- brak lub nieprawidłowa ocena ryzyka zawodowego na stanowiskach pracy w 3 zakładach
- brak rejestru pomiarów i karty badań w 4 zakładach
- brak programu działań, zmierzających do ograniczenia narażenia hałasu w 1 zakładzie

W wyniku działań kontrolnych poprawiono warunki pracy dla 270 pracowników zatrudnionych w warunkach przekroczenia dopuszczalnych wartości promieniowania optycznego. Dla 21 osób zatrudnionych w przekroczeniach dopuszczalnego natężenia hałasu obniżono poziom ekspozycji na hałas do wartości dopuszczalnej. Przekroczenie dopuszczalnych norm natężenia hałasu na stanowiskach pracy stwierdzono w 10 skontrolowanych zakładach (narażonych 165 osób) w których opracowano i wdrożono program zabezpieczenia przed szkodliwym działaniem hałasu i drgań mechanicznych na organizm człowieka.

Najczęściej stwierdzane zagrożenia czynnikami szkodliwymi w środowisku pracy występuje w zakładach ArcelorMittal Poland S.A., w JSW Koksownia Przyjaźń Sp. z o.o. oraz w firmach wykonujących prace remontowe w obiektach tych dwóch przedsiębiorstw.

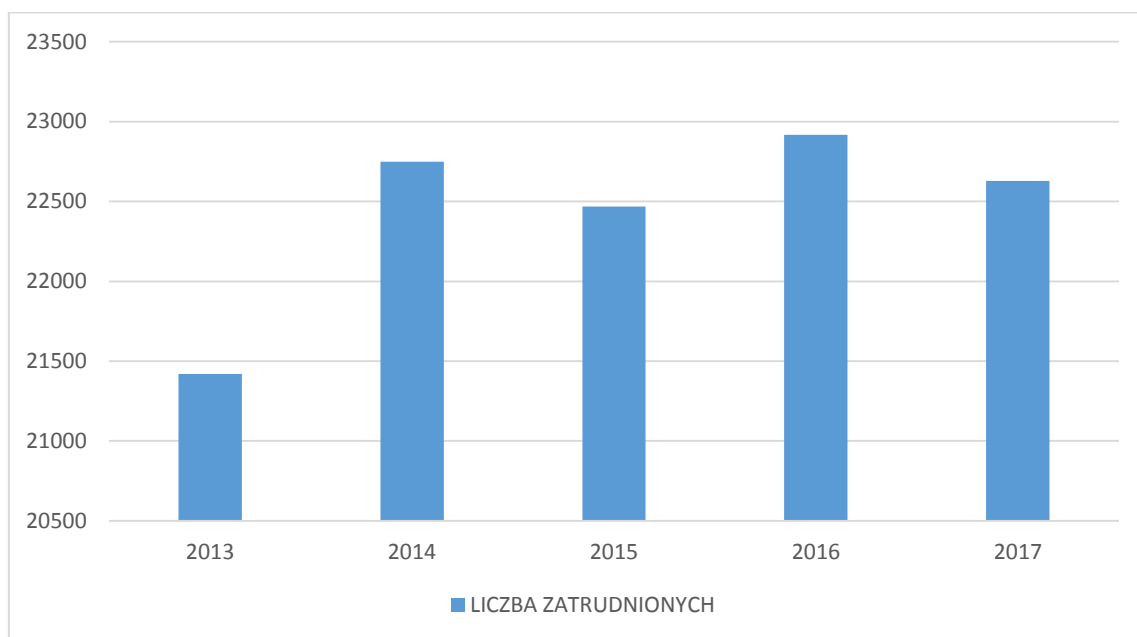
W ArcelorMittal Poland S.A. stwierdzono zatrudnienie 122 osób w warunkach przekroczonych norm natężenia promieniowania optycznego nie laserowego na stanowiskach gorących w Zakładzie wielkie piece w Zakładzie stalownia .Występujące czynniki szkodliwe w środowisku pracy i ciężka praca fizyczna generują rozpoznawanie chorób zawodowych wśród pracowników przemysłu hutniczego (6 chorób zawodowych)

Poprawę warunków higieniczno – sanitarnych uzyskano przez wyposażenie pracowników w indywidualny sprzęt i środki ochrony osobistej odpowiedni do wykonywanych czynności zawodowych, oraz zmiany organizacyjne ograniczające czas ekspozycji na działanie czynników szkodliwych dla zdrowia

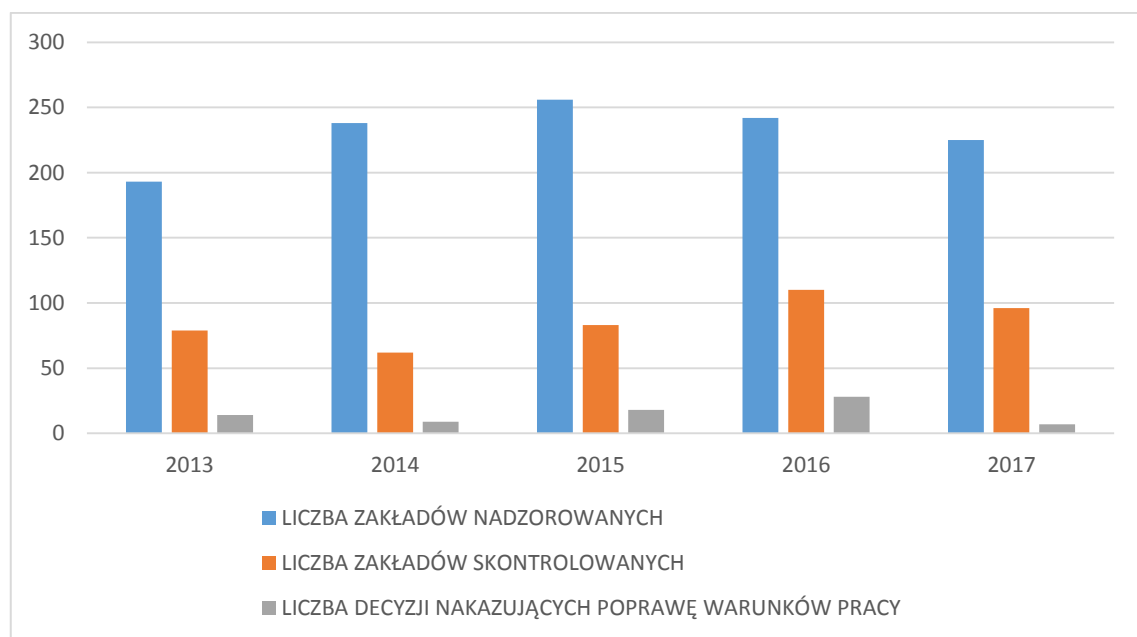
BEZPIECZEŃSTWO SANITARNE W 2017 ROKU POWIATU BĘDZIŃSKIEGO I MIASTA DĄBROWA GÓRNICZA

W JSW KOKS Koksownia Przyjaźń. stwierdzono zatrudnienie 148 osób w warunkach przekroczonych norm natężenia promieniowania optycznego nie laserowego na stanowiskach koksowniczych. Po raz pierwszy od kilku lat nie stwierdzono przekroczenia stężenia substancji chemicznych na stanowiskach obsługi baterii koksowniczych. Takie efekty osiągnięto poprzez utrzymanie odpowiedniego stanu technicznego urządzeń i hermetyzacji procesu technologicznego koksowania węgla.

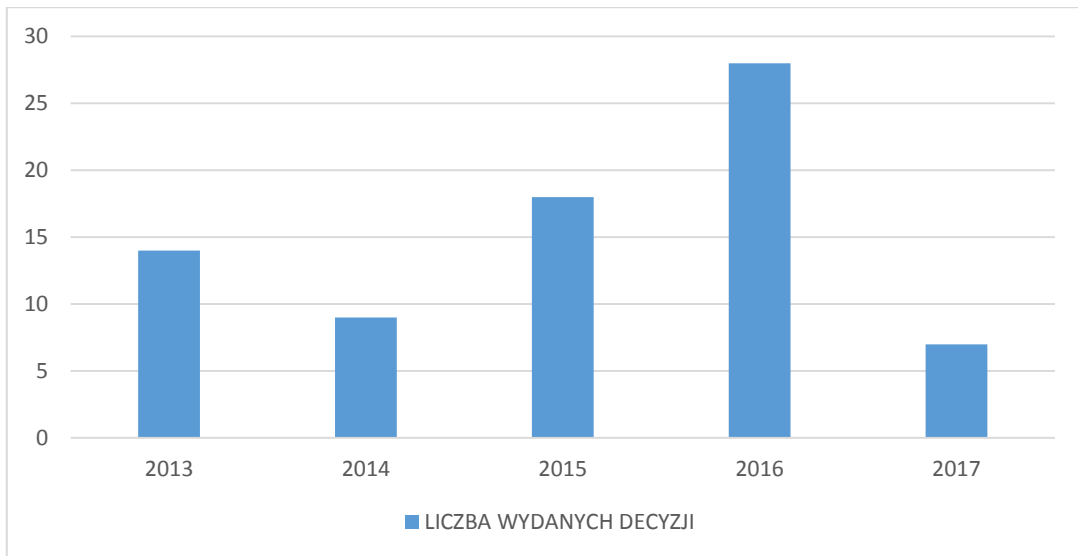
PORÓWNANIE PODSTAWOWYCH WSKAŹNIKÓW W ZAKRESIE NADZORU BIEŻĄCEGO W LATACH 2013-2017.

Liczba zatrudnionych w zakładach pracy w latach 2013-2017

Liczba wydanych decyzji w zakładach skontrolowanych oraz nadzorowanych w latach 2013-2017

Liczba wydanych decyzji w latach 2013-2017

2. Substancje i preparaty chemiczne w środowisku pracy

W 2017 roku sprawowano nadzór nad **11** podmiotami wprowadzającymi do obrotu, 154 stosującymi, oraz **3** producentami substancji i mieszanin chemicznych.

Przeprowadzono **42** kontrole. Podczas kontroli sprawdzano: poprawność klasyfikacji substancji i mieszanin chemicznych wprowadzanych do obrotu, oznakowanie opakowań, oceniano poprawność kart charakterystyk substancji i mieszanin chemicznych wykorzystywanych w działalności zawodowej, kontrolowano również warunki bhp podczas stosowania substancji i mieszanin chemicznych.

Przeprowadzone kontrole nie wykazały nieprawidłowości.

Biorąc czynny udział w przeciwdziałaniu narkomanii sprawowano nadzór nad stosowaniem lub wprowadzaniem do obrotu substancji chemicznych, mogących pełnić rolę prekursorów narkotykowych kategorii 2 i 3 lub mieszanin zawierających te substancje.

Przeprowadzone kontrole w **8** podmiotach (2 wprowadzających do obrotu i 6 stosujących) wykazały, że prowadzona jest ewidencjonowana sprzedaż prekursorów narkotykowych kategorii 2 i 3 (kwas siarkowy, kwas solny, aceton, toluen i nadmanganian potasu) a kontrolowani przedsiębiorcy wykorzystują zakupione prekursory zgodnie z przeznaczeniem.

W ramach nadzoru nad środkami zastępczymi prowadzono postępowanie administracyjne wobec osoby zatrzymanej przez funkcjonariuszy KMM Policji w Dąbrowie Górniczej, co do której istniało podejrzenie wprowadzania do obrotu środków zastępczych. Kontynuowano współpracę z KMM policji w zakresie przekazywania wzajemnie informacji o sygnalizowanych przez mieszkańców podejrzeniach handlu środkami zastępczymi.

W ramach nadzoru nad przestrzeganiem przepisów ustawy w zakresie wprowadzania do obrotu produktów biobójczych przeprowadzono **3** kontrole, podczas których zwracano szczególną uwagę: czy produkty biobójcze posiadają pozwolenie Ministra Zdrowia, czy zawierają dozwolone substancje czynne i czy posiadają aktualną datę ważności. Nieprawidłowości nie stwierdzono.

3. Czynniki biologiczne

W ramach kontroli w zakładach produkujących żywność, ubojniach, w placówkach ochrony zdrowia, laboratoriach diagnostycznych oraz w zakładach zajmujących się gospodarką odpadami i oczyszczaniem ścieków kontrolowano przestrzeganie przepisów prawnych dotyczących narażenia pracowników na szkodliwe czynniki biologiczne. W ewidencji nadzorowanych podmiotów gospodarczych znajduje się **55** zakładów

W czasie przeprowadzonych kontroli w **19** zakładach zwracano uwagę na prawidłową ocenę ryzyka zawodowego na czynniki biologiczne, szkolenia pracowników z zakresu szkodliwego działania czynników biologicznych, wyposażenie pracowników w środki ochrony indywidualnej, stan sanitarny pomieszczeń pracy (możliwość mycia i dezynfekcji oraz warunków do przechowywania, prania i odkażania odzieży ochronnej i roboczej), sprawdzano instrukcje i procedury bezpiecznego postępowania ze szkodliwymi czynnikami biologicznymi, oraz przeprowadzanie okresowych szczepień dla pracowników narażonych. Nie stwierdzono nieprawidłowości

4. Czynniki o działaniu rakotwórczym lub mutagennym.

W 2017r. w ewidencji zarejestrowane były **22** zakłady, w których występowały czynniki rakotwórcze lub mutagenne. Przeprowadzono ogółem **14** kontroli w tym 7 kontroli tematycznych i **7** kontroli prac związanych z usuwaniem materiałów zawierających azbest z budynków mieszkalnych i obiektów przemysłowych. W czasie prowadzonych czynności kontrolnych w zakładach pracy stosujących substancje lub materiały o działaniu rakotwórczym i kontroli prac usuwania azbestu sprawdzano rejestry prac, których wykonywanie powoduje konieczność pozostawania w kontakcie z czynnikami rakotwórczymi oraz rejestru pracowników wykonujących te prace, badania lekarskie, szkolenia pracowników w zakresie stosowania środków ochrony osobistej i bezpiecznej pracy w kontakcie z substancjami o działaniu rakotwórczym i mutagennym oraz czy przekazywana jest informacja do Śląskiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego o występowaniu czynników rakotwórczych na stanowiskach pracy.

W 2017 roku 14 firm w tym 2 z terenu nadzorowanego dokonało 20 zgłoszeń, przed planowanym terminem usuwania azbestu na terenie miasta. Kontrole nie wykazały nieprawidłowości.

Najwięcej pracowników zatrudnionych w narażeniu na czynniki rakotwórcze WWA (wyższe węglowodory aromatyczne) jest w zakładach: JSW Zakład Koksownia Przyjaźń, w firmach „Zrembud” Sp. z o.o. w Dąbrowie Górniczej i PPUH Remkoks Sp. zo.o. które świadczą usługi remontowe w zakładzie Koksowniczym Przyjaźń, oraz na promieniowanie jonizujące w zakładach opieki zdrowotnej.

W ramach bieżącego nadzoru sanitarnego w zakładach, w których występują czynniki rakotwórcze zwracano uwagę na działania profilaktyczne obejmujące ograniczenie lub eliminację czynnika rakotwórczego, ograniczenie liczby pracujących z czynnikami rakotwórczymi do niezbędnego minimum, stosowanie właściwej wentylacji, poddawania osób systematycznym badaniom lekarskim.

5. Interwencje

Rozpatrzono łącznie **2** interwencje dotyczące uciążliwości zakładu dla sąsiadujących mieszkańców i użytkowników posesji. Przeprowadzono w tych sprawach 2 kontrole. W wyniku zgłoszonych interwencji współpracowano z Powiatowym Inspektorem Nadzoru Budowlanego w Dąbrowie Górniczej

7. Choroby zawodowe

W 2017 roku wydano **14** decyzji stwierdzających chorobę zawodową.

Sporządzono 41 kart oceny narażenia zawodowego

W stosunku do roku poprzedniego liczba wydanych decyzji stwierdzających choroby zawodowe zmniejszyła się o ponad 50%

Decyzje stwierdzające chorobę zawodową dotyczyły:

- pylice płuc górników kopalń (6 przypadków),
- choroby układu ruchu (4),
- obustronnego trwałego odbiorczego ubytku słuchu (2)
- choroby obwodowego układu nerwowego (1) nowotworów złośliwych (1)

IX. ZAPOBIEGAWCZY NADZÓR SANITARNY 2017 r.

POWIAT BĘDZIŃSKI

W roku sprawozdawczym 2017 uzgodniono 5 projektów miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego miasta i 1 projekt zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego.

Celem projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miasta Będzina dla dzielnicy Śródmieście było stworzenie kontekstu umożliwiającego racjonalną rewitalizację całego obszaru, w tym szczegółowe określenie obiektów zabytkowych, jak również umożliwienie rozwoju funkcji mieszkalnych i usługowych na terenach nieużytkowanych, w tym w lukach zabudowy, uporządkowanie funkcji usługowej w relacji do istniejącego zagospodarowania, w tym do zabudowy mieszkaniowej, terenu cmentarza oraz układu komunikacyjnego. W projekcie planu dla terenów oznaczonych symbolem ZC – teren cmentarza wyznaczono granicę strefy z ograniczeniem w użytkowaniu i zagospodarowaniu terenu 50 m i 150m.

Projekt miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego Gminy Mierzęcice dotyczący miejscowości Toporowice obejmował tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej z dopuszczeniem usług towarzyszących z zakresu zdrowia, edukacji, handlu detalicznego, gastronomii, sportu i rekreacji oraz usług konsumpcyjnych służących zaspokojeniu potrzeb osobistych mieszkańców (np. fryzjer, gabinet kosmetyczny, punkty napraw artykułów AGD) realizowanych w celu poprawy warunków zamieszkania i jakości życia społeczności lokalnej. Przeznaczeniem uzupełniającym objęto ponadto tereny zieleni urządzonej z obiektami małej architektury, sieci i urządzenia infrastruktury technicznej, drogi wewnętrzne oraz budynki gospodarcze i garaże. Teren objęty miejscowym planem jest częściowo zainwestowany i zgodnie z ustaleniami studium przeznaczony do dalszego rozwoju zabudowy mieszkaniowej. Nowoprojektowane tereny zabudowy stanowiły kontynuację istniejącej zabudowy.

Gmina Bobrowniki w sołectwie Bobrowniki w projekcie planu przeznaczyła cały teren pod nową funkcję mieszkaniowo – usługową. Projekt planu uzupełnił tereny zabudowy mieszkaniowej i usługowej wskazane w planie obowiązującym. Projektowany teren graniczy z terenami zabudowy mieszkaniowej i usługowej oraz z terenami rolniczymi. W projekcie planu wprowadzono usługi poprzez które należy rozumieć obiekty usług handlu, gastronomii, rzemiosła, administracji, kultury, ochrony zdrowia, oświaty, bankowości, hotelarskich, sportu i rekreacji, obiekty ochrony przeciwpożarowej, usług pocztowych, telekomunikacyjnych oraz biura. Teren projektu planu stanowi kontynuacją terenów już zainwestowanych. Otoczony jest terenami przeznaczonymi pod zabudowę mieszkaniową i usługową w obecnie obowiązującym planie miejscowym.

Projekt miejscowego planu Gminy Bobrowniki sołectwo Rogoźnik wprowadził nowe tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej i usługowej (R-1MNU, R-2MNU). Na pozostałych terenach w projekcie planu doprecyzowano parametry zabudowy (R-1PU, R-2PU, R-3MNU, R-1MN, R-4MNU, R-1US, R-2US, R-1ZP, R-2ZP), wytyczono nową drogę (1KDD) oraz skorygowano przebieg dróg istniejących. W projekcie planu w stosunku do planu obowiązującego zwiększono powierzchnię terenów zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej i usługowej (R-1MNU, R-2MNU) o około 14,53 ha. Planowana zabudowa stanowi jedynie kontynuację i uzupełnienie zabudowy już istniejącej. Na terenach R-1US, R-2US, R-1ZP, R-2ZP (tereny sportu, rekreacji, turystyki, zieleni urządzonej) utrzymano funkcję wskazaną w obecnie obowiązującym planie miejscowym z korektą polegającą na budowie drogi dojazdowej. Nowo wyznaczony teren do zabudowy o symbolu R-1MNU (9,9ha) jest przeznaczony pod zabudowę mieszkaniową jednorodziną i usługową o niskiej intensywności zabudowy. Teren R-1PU sąsiaduje z terenami zabudowy mieszkaniowej i usługowej od strony zachodniej (bezpośrednio) oraz od strony północnej i wschodniej (pośrednio – oddziela go istniejący układ komunikacyjny). Tereny R-1PU i R-2PU są już przeznaczone w obowiązującym planie pod zabudowę produkcyjno – usługową. Jedyna zmiana w projekcie planu polega na doprecyzowaniu parametrów zabudowy oraz doprecyzowaniu zakresu funkcji usługowej. W granicach terenów PU zgodnie z zapisami projektu planu dopuszcza się realizację zieleni izolacyjnej i urządzeń ochrony przed hałasem np. ekranów akustycznych. W związku z tym, że tereny przeznaczone w planie pod zabudowę produkcyjno – usługową sąsiadują z terenami

zabudowy mieszkaniowej opinia sanitarna do przedmiotowego planu została wydana z warunkiem uwzględnienia w tekście projektu planu zapisu, że dla terenu oznaczonego symbolem PU (terenów obiektów produkcyjnych i usług) – ustala się realizację usług przy granicy terenu, natomiast w części środkowej realizację obiektów produkcyjnych.

W projekcie miejscowego planu Gminy Bobrowniki sołectwo Dobieszowice wprowadzono nowe tereny pod zabudowę mieszkaniową jednorodzinną oraz mieszkaniową jednorodzinną i usługową. Projektowane tereny stanowiły kontynuację terenów już zainwestowanych o funkcji mieszkaniowej i mieszkaniowo – usługowej (obiekty usług handlu, gastronomii, rzemiosła, administracji, kultury, ochrony zdrowia, oświaty, bankowości, hotelarskich, sportu i rekreacji, obiekty ochrony przeciwpożarowej, usług pocztowych, telekomunikacyjnych oraz biura).

Projekt studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Wojkowice wskazywał na rozwój terenów mieszkaniowych we wschodniej części gminy pomiędzy ul. Fabryczną, Długosza, Plaka i Głowackiego. Zostały utrzymane tereny przemysłowe w dotychczasowej funkcji oraz wyznaczono nowe obszary aktywności gospodarczej w ich sąsiedztwie. Wskazano także na rozwój zalesień na gruntach rolnych oraz usług sportu, rekreacji i turystyki. Głównym typem zabudowy preferowanym w rozwoju przestrzennym gminy ma być zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna. Ustalenia studium dążą do wykonywania zwartej struktury przestrzennej o charakterze miejskim z dominacją osiedli jednorodzinnych. Utrzymane i rozszerzone zostały obszary usługowe, parkowe oraz rekreacyjne. Wprowadzono lokalizację przedsięwzięć mogących zawsze i potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko poza terenem zabudowy mieszkaniowej. Ponadto wprowadzono zapis lokalizacji nowych przedsięwzięć mogących zawsze i potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko poza terenami bezpośrednio sąsiadującymi z terenami zabudowy mieszkaniowej. Dla terenów na których funkcjonują ww. przedsięwzięcia założono ich odgródzenie od terenów zabudowy mieszkaniowej poprzez realizację pasów zieleni izolacyjnej (wysokiej i niskiej). Wykonano **88** uzgodnień warunków zabudowy. Inwestycje, których dotyczyły wnioski to w przeważającej większości budownictwo mieszkaniowe jednorodzinne. Ustalane warunki zabudowy i zagospodarowania terenu dla budownictwa mieszkaniowego nawiązywały do istniejącego zagospodarowania terenu.

Wydano **10** opinii stwierdzających potrzebę przeprowadzenia oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko. Dotyczyły one m.in. rozbudowy i przebudowy zakładu Elektrolux; budowy gminnej oczyszczalni ścieków w Psarach; rozbudowy technologii produkcji opakowań papierowych do żywności, tj. linii do druku fleksograficznego, maszyn wycinających i formujących w zakładzie Huhtamaki Foodservice Poland; zmiany sposobu użytkowania obiektu – warsztatu technicznego na zakład odlewu metali kolorowych i przerobu metali nieżelaznych; budowy zakładu do produkcji polepszaczy gleb lub nawozów mineralno – organicznych MaxCale ST w wyniku przetwarzania zagęszczonych osadów ściekowych i innych odpadów organicznych; budowy instalacji do wytwarzania mas bitumicznych; platformy logistycznej FM Logistic – zespół zabudowy magazynów wysokiego składowania; magazynu surowców energetycznych w postaci węgla z funkcją sprzedaży detalicznej i hurtowej oraz linią do produkcji paliw kwalifikowanych, linią do pakowania węgla.

Wydano **13** opinii stwierdzających brak potrzeby przeprowadzenia oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko m.in. dla przebudowy infrastruktury tramwajowej w ciągu ul. Małobądzkiej w Będzinie na odcinku od ronda czeladzkiego do granicy z Sosnowcem, przebudowy i modernizacji infrastruktury tramwajowej od granicy z Będzinem do pętli Będzińska w Sosnowcu; przebudowy instalacji ozonowania na stacji uzdatniania wody „Kozłowa Góra”; rozbudowy oczyszczalni ścieków komunalnych w Wojkowicach; budowy kanalizacji sanitarnej ciśnieniowej i przebudowy sieci wodociągowej w Gminie Psary; likwidacji niskiej emisji na terenie miasta Będzina; likwidacji niskiej emisji na terenie miasta Czeladź; budowy stacji uzdatniania wody wraz z rurociągami magistralnymi do przesyłania wody oraz przewodem wodociągowym magistralnym doprowadzającym wodę do stacji uzdatniania wody w Rogoźniku; budowy sieci wodociągowej oraz kanalizacji sanitarnej wraz z przepompownią i przyłączami w Dobieszowicach; budowy kanalizacji sanitarnej i przebudowa sieci wodociągowej w Gminie Psary; skupów złomu.

BEZPIECZEŃSTWO SANITARNE W 2017 ROKU
POWIATU BĘDZIŃSKIEGO I MIASTA DĄBROWA GÓRNICZA

Wydano **5** uzgodnień przed wydawaniem decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach realizacji przedsięwzięć realizowanych głównie na obiektach przemysłowych.

W omawianym roku niezadowolone i protesty mieszkańców budziły:

- przedsięwzięcie polegające na budowie instalacji do wytwarzania mas bitumicznych w Siewierzu przy ul. Bacholińskiej 11. Protesty mieszkańców dotyczyły uciążliwości emitowanych z instalacji duszących dymów.
- przedsięwzięcie polegające na budowie zakładu do produkcji polepszaczy gleb lub nawozów mineralno – organicznych MaxCalc ST w wyniku przetwarzania zagęszczonych osadów ściekowych i innych odpadów organicznych przewidziane do realizacji na działce nr 470/2 obręb Rogoźnik. Protesty dotyczyły m.in. charakteru inwestycji, ewentualnych uciążliwości zakładu a lokalizacją inwestycji w pobliżu terenów przeznaczonych pod zabudowę mieszkaniową, wpływu inwestycji na środowisko.
- przedsięwzięcie pn.: „Instalacja do przetwarzania odpadów wraz ze zmianą sposobu użytkowania hali magazynowej na halę produkcyjną – magazynową na części działki nr 3303/29 w Będzinie przy ul. Bory 53”. Protesty mieszkańców dotyczyły m.in. sposobu odprowadzania ścieków, wód deszczowych, wzrostu już nadmiernego ruchu samochodowego obciążającego lokalne drogi, wzrost zagrożenia wypadkami szczególnie z udziałem dzieci, wzrost natężenia hałasu i spalin związanego z ruchem ulicznym, wzrost zagrożenia pożarowego, drastyczny spadek wartości nieruchomości, emisji pyłów z procesu przetwarzania odpadów.
- przedsięwzięcie pn.: „Rozwój przedsiębiorstwa poprzez rozszerzenie asortymentu produktów” w Będzinie przy ul. Zagórskiej 51. Protesty mieszkańców dotyczyły m.in. uciążliwego hałasu, dużej ilości owadów i insektów oraz nieprzyjemnego zapachu.

W roku sprawozdawczym 2017 wydano **1** stanowisko w formie decyzji wyrażającej zgodę na rozszerzenie cmentarza komunalnego w Będzinie, na podstawie art. 1 ust. 1 i ust. 2, art. 5 ust. 1 ustawy z dnia 31.01.1959 r. o cmentarzach i chowaniu zmarłych.

W roku sprawozdawczym 2017 dokonano **11** uzgodnień dokumentacji projektowej pod względem wymagań higieniczno – zdrowotnych. Dotyczyły one lokali gastronomicznych, hali produkcyjnej, hali magazynowej, żłobków, salonów kosmetycznych, gabinetu lekarskiego, pracowni protetyki, salonu fryzjerskiego.

Przeprowadzono **68** kontroli w związku z dopuszczeniem obiektów do użytkowania. W wyniku przeprowadzonych kontroli zostało wydanych **63** opinii sanitarnych dopuszczających obiekty do użytkowania.

W roku sprawozdawczym 2017 wydano **1** stanowisko w formie negatywnej opinii sanitarnej na funkcjonowanie hali produkcyjnej w Czeladzi ze względu na brak projektu zmiany sposobu użytkowania hali magazynowej na halę produkcyjną oraz brak dokumentu wydanego przez organ administracji architektoniczno – budowlanej potwierdzającego zmianę sposobu użytkowania hali magazynowej na halę produkcyjną.

WNIOSKI

1. Gmina Wojkowice w studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego wprowadziła lokalizację przedsięwzięć mogących zawsze i potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko poza terenem zabudowy mieszkaniowej. Ponadto wprowadzono zapis lokalizacji nowych przedsięwzięć mogących zawsze i potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko poza terenami bezpośrednio sąsiadującymi z terenami zabudowy mieszkaniowej. Dla terenów na których funkcjonują ww. przedsięwzięcia założono ich odgródzenie od terenów zabudowy mieszkaniowej poprzez realizację pasów zieleni izolacyjnej (wysokiej i niskiej). Gmina Mierzęcice w miejscowym planie zagospodarowania miejscowości Toporowice zdefiniowała pojęcie usług towarzyszących – usługi z zakresu zdrowia, edukacji, handlu

- detalicznego, gastronomii, sportu i rekreacji oraz usługi konsumpcyjne służące zaspokojeniu potrzeb osobistych mieszkańców (np. fryzjer, gabinet kosmetyczny, punkty napraw artykułów AGD). Gmina Bobrowniki w sołectwie Bobrowniki oraz w sołectwie Dobieszowice również określiła co należy rozumieć pod pojęciem usługi - obiekty usług handlu, gastronomii, rzemiosła, administracji, kultury, ochrony zdrowia, oświaty, bankowości, hotelarskich, sportu i rekreacji, obiekty ochrony przeciwpożarowej, usług pocztowych, telekomunikacyjnych oraz biura. Natomiast w projekcie miejscowego planu Gminy Bobrowniki sołectwo Rogoźnik w związku z tym, że tereny przeznaczone w planie pod zabudowę produkcyjno – usługową sąsiadują z terenami zabudowy mieszkaniowej opinia sanitarna do przedmiotowego planu została wydana z warunkiem uwzględnienia w tekście projektu planu zapisu, że dla terenu oznaczonego symbolem PU (terenów obiektów produkcyjnych i usług) – ustala się realizację usług przy granicy terenu, natomiast w części środkowej realizację obiektów produkcyjnych.
2. Na terenie Powiatu Będzińskiego powstały m.in.: zakłady fryzjerskie, kosmetyczne, bary szybkiej obsługi, obiekty handlowo – usługowe, obiekty przemysłowe, sklepy spożywcze.

DĄBROWA GÓRNICZA

W roku sprawozdawczym 2017 uzgodniono 4 projekty miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miasta.

Projekt miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miasta Dąbrowa Górnicza dla terenów położonych w rejonie ulic: Aleja Zagłębia Dąbrowskiego, Poniatowskiego, Al. Piłsudskiego, Wybickiego obejmował przede wszystkim tereny mieszkaniowe wielorodzinne oraz jednorodzinne, tereny usług w tym usług z zakresu publicznych i administracji, usług oświaty oraz tereny usługowo – produkcyjne, linię kolejową (magistrala kolejowa nr 1), linię tramwajową. W projekcie planu założono utrzymanie istniejącej zabudowy i ewentualnie wypełnienie luk budowlanych w terenach już zainwestowanych. Na klimat akustyczny terenu objętego planem wpływ ma i nadal będzie miał przede wszystkim hałas komunikacyjny drogowy i szynowy towarzyszący ruchowi kolejowemu. Obszar na którym wskaźnik L_{DWN} (przedział czasu odniesienia równy wszystkim dobom w roku) przekracza dopuszczalną wartość 55 dB posiada powierzchnię 44,5 km² (tj. 23,6% całkowitej powierzchni gminy Dąbrowa Górnicza). Ten rodzaj hałasu odpowiada za największe przekroczenia poziomów dopuszczalnych na fasadach niektórych budynków przy głównych trasach komunikacyjnych. Ochrona przed hałasem w planie została zapewniona poprzez rozmieszczenie przeznaczeń wymagających ochrony przed hałasem z uwzględnieniem zasięgu ponadnormatywnego hałasu związanego w szczególności z linią kolejową i drogami klasy głównej – wykluczenie przeznaczeń lub możliwości lokalizowania budynków wymagających ochrony przed hałasem ze stref o przekroczonych dopuszczalnych poziomach hałasu.

Celem sporządzenia planu zagospodarowania przestrzennego miasta Dąbrowa Górnicza dla obszarów w Trzebieszowicach było uporządkowanie zapisów dotyczących istniejącej zabudowy oraz umożliwienie realizacji zabudowy mieszkaniowej i mieszkaniowo – usługowej. W planie miejscowym ustalono możliwość realizacji nowej zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej wolnostojącej wraz z budynkami garażowymi i gospodarczymi. Zmiana planu miała na celu zniesienie ograniczenia jakim jest inwestycja w co najmniej 15 budynków mieszkalnych. Projektowane zagospodarowanie terenu nie koliduje z zagospodarowaniem terenów sąsiednich, gdzie są zlokalizowane budynki mieszkalne lub budynki mieszkalne usługowe w zabudowie jednorodzinnej. W przeważającej części ustalenia planu potwierdzają istniejące zagospodarowanie lub przeznaczenie wskazane w obowiązującym planie miejscowym.

Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego miasta Dąbrowa Górnicza dla terenów położonych w rejonie ul. Ks. Stanisława tworzył dwa tereny – sportu i rekreacji z podstawowym przeznaczeniem pod obiekty i urządzenia sportu i rekreacji, w tym terenowe urządzenia rekreacyjne oraz teren rekreacyjny w zieleni urządzonej z podstawowym przeznaczeniem pod terenowe urządzenia rekreacyjne oraz zieleń urządzoną. Na obszarze planu utrzymano istniejący teren sportu i rekreacji (boisko sportowe) oraz przeznaczono centralną oraz południową część terenu,

gdzie obecnie dominują nieużytki oraz zadrzewienia i zakrzewienia pod teren rekreacyjny w terenach zieleni urządzonej. W obrębie planu zaplanowano realizację placu zabaw, siłowni oraz małej architektury wraz z zielenią urządzoną. Zapisy planu podtrzymują wyznaczone w obowiązującym dotychczas planie na tym obszarze przeznaczenie terenu.

Wydano **16** opinii stwierdzających potrzebę przeprowadzenia oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko m.in. dla wznowienia wydobywania piasku Kopalni Kuźnica Warężyńska; budowy drugiej hali produkcyjnej na terenie zakładu NGK Ceramics Polska; budowy hali produkcyjno – magazynowej; modernizacji systemu wtórnego odpylania konwertorów w Stalowni ArcelorMittal Poland; modernizacji systemu wtórnego odpylania stanowisk przelewania surówki nr 1 i nr 2, odsiarczania surówki nr 1 i 2 węzła żelazostopów i warsztatu lanc w hali konwertorów oraz hali żelazostopów w Stalowni ArcelorMittal Poland; modernizacji systemu odpylania chłodni obrotowej spieku taśmy DL 1 i taśmy DL 3 oraz modernizacji elektrofiltru węzła rozdzielczego nr 8 (WR – 8) w ArcelorMittal Polska; instalacji nowej części produkcyjnej do wytwarzania komponentów dla branży Automotive oraz branży AGD; budowy instalacji dozowania pyłu węglowego wraz z paleniskiem; przeróbki mechanicznej odpadów 10 02 01 – żużli z procesów wytapiania (stalownia wielkopiecowa), 16 07 99 – inne nie wymienione odpady, 16 11 04 – okładziny piecowe i materiały ogniotrwałe z procesów metalurgicznych inne niż wymienione w 16 11 03, 17 01 07 – zmieszane odpady z betonu, gruzu ceglanego, odpadów materiałów ceramicznych; rozbudowy w hali magazynowej na terenie zakładu Brembo instalacji do mechanicznej obróbki i antykorozyjnego powlekania tarcz; budowy nowej walcarki obręczy i pierścieni w Wydziale Produkcji Wyrobów Kuto – Walcowanych na terenie zakładu Huta Bankowa; rozbudowy istniejącego obiektu ubojni drobiu mięsa białego; budowy zakładu GTX Hanex Plastic.

Wydano **10** opinii stwierdzających brak potrzeby przeprowadzenia oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko m.in. dla przebudowy systemów hydraulicznego zasilania i odbioru wody ze zbiorników terenowych; budowy podczyszczalni ścieków przemysłowych wraz z instalacją odzysku wody na terenie zakładu pralniczego; likwidacji niskiej emisji na terenie miasta Dąbrowa Górnicza; przebudowy torowiska tramwajowego w ciągu ul. Sobieskiego i ul. Królowej Jadwigi w Dąbrowie Górniczej, od pętli KWK Paryż do Al. Róż, przebudowy torowiska w ciągu ulicy Królowej Jadwigi i ul. Piłsudskiego w Dąbrowie Górniczej; gazociągu Tworzeń – Tworóg nitka II; rozbudowy hali magazynowo – ekspedycyjnej wraz z zagospodarowaniem i uzbrojeniem terenu na terenie zakładu Saint – Gobain Innovative Materials Polska; modernizacji metodą bezwykopową istniejącego wodociągu DN 800 w Dąbrowie Górniczej; przebudowy układu komunikacyjnego wraz z wykonaniem nowych miejsc parkingowych w rejonie ulicy Malinowe Górki przy zbiorniku Pogoria III.

Wydano **10** opinii przed wydaniem decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach realizacji przedsięwzięć na wniosek prezydenta miasta.

Najwięcej dokonano uzgodnień inwestycji realizowanych na obiektach przemysłowych.

W omawianym roku niezadowolone i protesty budziły inwestycje:

- przedsięwzięcie pn.: „Nowa organizacja zabudowy magazynowej wraz z towarzyszącą jej infrastrukturą w DSS Recykling Sp. z o.o. w Dąbrowie Górniczej przy ul. Magazynowej 1” przewidziana do realizacji w Dąbrowie Górniczej przy ul. Magazynowej 1. Protesty mieszkańców dotyczyły m.in.: lokalizacji przedsięwzięcia, emisji hałasu, emisji substancji gazowych/pyłowych do powietrza, zanieczyszczeń środowiska wodno – gruntowego.

W omawianym roku dokonano uzgodnień **11** dokumentacji projektowej pod względem wymagań higieniczno - zdrowotnych. Dotyczyły one lokali gastronomicznych, gabinetu pediatrycznego, gabinetu rehabilitacyjnego, gabinetu makijażu permanentnego, salonów kosmetycznych, gabinetu lekarskiego, budynku biurowego.

BEZPIECZEŃSTWO SANITARNE W 2017 ROKU
POWIATU BĘDZIŃSKIEGO I MIASTA DĄBROWA GÓRNICZA

Przeprowadzono na terenie miasta Dąbrowy Górniczej **58**, kontroli w związku z dopuszczeniem obiektów do użytkowania, wydano **52** opinie sanitarne dopuszczające obiekty do użytkowania.

WNIOSKI

1. Projekt miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miasta Dąbrowa Górnicza dla terenów położonych w rejonie ulic: Aleja Zagłębia Dąbrowskiego, Poniatowskiego, Al. Piłsudskiego, Wybickiego zapewnił ochronę przed hałasem poprzez rozmieszczenie przeznaczeń wymagających ochrony przed hałasem z uwzględnieniem zasięgu ponadnormatywnego hałasu związanego w szczególności z linią kolejową i drogami klasy głównej - wykluczenie przeznaczeń lub możliwości lokalizowania budynków wymagających ochrony przed hałasem ze stref o przekroczonych dopuszczalnych poziomach hałasu.
2. Na terenie miasta Dąbrowa Górnicza powstawały m.in. zakłady fryzjerskie, kosmetyczne, bary szybkiej obsługi, obiekty handlowo – usługowe, obiekty przemysłowe, sklepy spożywcze.

X. DZIAŁALNOŚĆ OŚWIATOWO – ZDROWOTNA

Powiat Będziński

Profilaktyka nowotworowa

Podczas spotkań z młodzieżą omawiano tematykę profilaktyki chorób nowotworowych, wczesnej diagnostyki raka, nieprawidłowego odżywiania, nikotynizmu, narkomanii jako czynników ryzyka powstania nowotworów.

„Znamie ! Znam je” „Wybierz Życie – Pierwszy Krok”

Uczestnictwo w akcjach organizowanych w Ośrodku Kultury Psary oraz Miejskim Ośrodku Sportu i Rekreacji w Czeladzi w celu omówienia z młodzieżą tematyki profilaktyki nowotworowej, kolportaż materiałów edukacyjnych tj. plakatów i ulotek.

Uczestnictwo w organizowanym przez Urząd Miasta akcji „Zakończenie Lata” podczas której informowano i edukowano społeczeństwo na temat:

- zmian zachowania w odniesieniu do nadmiernego korzystania ze słońca bez właściwej ochrony oraz nieodpowiedzialnego opalania w solarium co stwarza ryzyko powstania „czerniaka”;
- zwiększenie wiedzy na temat profilaktyki raka szyjki macicy i roli wirusa HPV w jego powstawaniu; kształtowanie świadomości na temat czynników zwiększających ryzyko raka szyjki macicy i motywowanie kobiet do regularnych badań.

Koordynatorzy szkolni uczestniczyli w organizowanym szkoleniu celem przypomnienia założeń programowych i sposobu realizacji przedsięwzięć

Zapobieganie chorobom zakaźnym

Profilaktyka HIV/AIDS

W placówkach służby zdrowia (NZOZ Centrum Medyczne „ Syberka”, NZOZ „ Alfa – Med.” Czeladź - poradni dla kobiet) poruszono problem dotyczący testowania w kierunku obecności wirusa HIV oraz omawiano zasady przenoszenia chorób zakaźnych drogą płciową.

Podjęte działania informacyjno - edukacyjne skierowane do społeczności lokalnej miały na celu zachęcenie do wykonywania bezpłatnych i anonimowych testów na obecność wirusa HIV. Każdy uczestnik mógł skorzystać z porad i wyjaśnień na temat chorób zakaźnych przenoszonych drogą płciową. Jednocześnie prowadzono kolportaż materiałów edukacyjnych.

Akcje odbyły się w następujących placówkach:

BEZPIECZEŃSTWO SANITARNE W 2017 ROKU
POWIATU BĘDZIŃSKIEGO I MIASTA DĄBROWA GÓRNICZA

Szkoła Podstawowa Nr 7 Czeladź , Gimnazjum Wojkowice , Zespole Szkolno- Przedszkolnym w Sarnowie ,Centrum Miasta Będzina „Zakończenie Lata ”
Zaproponowano i zachęcano młodzież szkół do uczestnictwa w konkursie ogólnopolskim pt. ” HIV AIDS – wiem, nie boję się, toleruję”.

Profilaktyka Wirusowego Zapalenia Wątroby – „Podstępne WZW”

Spotkanie edukacyjne z młodzieżą w Zespole Szkół Techniczno - Usługowych w Będzinie oraz uczestnictwo w akcji „ Zakończenie Lata” miało na celu propagowanie zdrowego stylu życia, wzrost poziomu wiedzy społeczeństwa na temat zagrożeń wynikających z zakażeń WZW typu B i C.

Zainicjowano w szkołach ponadpodstawowych olimpiadę pod hasłem „Podstępne WZW” ,której celem było podniesienie świadomości i usystematyzowanie wiedzy dot. wirusowego zapalenia wątroby typu B i C oraz problemów zdrowotnych wynikających z wirusowych zakażeń wątroby.

W miesiącu listopadzie zorganizowano szkolenie dla koordynatorów szkolnych na temat profilaktyki WZW A, celem zapobiegania rozprzestrzeniania się wirusa na terenie działalności PPIS.

„Zaszczep w sobie chęć szczepienia”

Kampania informacyjna kierowana do ogółu społeczeństwa ze szczególnym uwzględnieniem rodziców dzieci w wieku przedszkolnym miała na celu:

- promocję szczepień ochronnych oraz podniesienie świadomości społeczeństwa w zakresie zapobiegania chorobom zakaźnym.
- wzrost świadomości dotyczącej korzyści wynikających ze szczepień ochronnych,
- zwiększenie liczby osób poddających się szczepieniom profilaktycznym (obowiązkowym i zalecanym).

W ramach kampanii podejmowano inicjatywy na rzecz ochrony zdrowia poprzez organizowanie punktów informacyjno – edukacyjnych (w placówkach szkolnych, przedszkolnych, służby zdrowia oraz podczas „Zakończenie Lata” w Będzinie) w których uczestnicy przedsięwzięć uzyskali informacje na temat bezpieczeństwa szczepień. Celem spotkań było zwiększenie tzw. społecznego zaufania do działań na rzecz profilaktyki chorób zakaźnych oraz wzrost świadomości dotyczącej korzyści jakie niosą ze sobą szczepienia ochronne.

Równocześnie prowadzono dystrybucję materiałów edukacyjnych wykorzystywanych w kampanii społecznej – ulotka „Zaszczep w sobie chęć szczepienia”.

Poprawa sposobu żywienia

„Trzymaj Formę!”

Realizacja programu kształtuje prozdrowotne nawyki wśród młodzieży w szkołach podstawowych i gimnazjalnych a prowadzona współpraca z rodzicami utrwala wiedzę promując aktywny styl życia i zbilansowaną dietę. Mając na uwadze wzmocnienie celów programowych, został zorganizowany wśród młodzieży gimnazjalnej *Konkurs wiedzy o zdrowym stylu życia „Trzymaj Formę”*. Zgłoszenia do udziału w ogólnopolskim konkursie dokonywali koordynatorzy szkolni szkół podstawowych w ramach Internetowego Systemu Konkursowego.

Celem przypomnienia merytoryki programowej, odbyło się spotkanie z koordynatorami szkolnymi podczas którego omówiono założenia programowe oraz sposób sprawozdawczości.

W ramach programu uczniowie – w opinii koordynatorów - chętnie uczestniczą w projektach szkolnych motywujących również rodziców i opiekunów do podejmowania wspólnej pracy nad zmianą nawyków żywieniowych.

„Żywienie na wagę zdrowia”

Program edukacyjny którego celem jest wspieranie prawidłowego rozwoju dzieci i młodzieży poprzez odżywianie i propagowanie aktywności fizycznej, a także poprawa jakości żywienia w placówkach oświatowo wychowawczych.

Program został wzbogacony o działania edukacyjne dla przedszkolaków pt. „Klub zdrowego przedszkolaka”, mając na celu uświadomienie najmłodszemu pokoleniu jak ważne jest zdrowie i

BEZPIECZEŃSTWO SANITARNE W 2017 ROKU POWIATU BĘDZIŃSKIEGO I MIASTA DĄBROWA GÓRNICZA

kształtowanie nawyków zdrowego stylu życia tj. :aktywność fizyczna, prawidłowe odżywianie, stosowanie podstawowych zasad higieny.

Szkolenie dla koordynatorów programu odbyło się dnia 08.11.2017r. Ponadto w ciągu roku szkolnego odbywały się spotkania indywidualne z koordynatorami celem omówienia założeń programu.

Profilaktyka antytytoniowa

Bieg po zdrowie

Program profilaktyki antytytoniowej realizowany w szkołach podstawowych klas IV. Zajęcia miały na celu wykształcenie u dzieci świadomej umiejętności radzenia sobie w sytuacjach, w których inne osoby palą przy nich papierosy. Warsztaty prowadzone metodami aktywizującymi i zróżnicowanymi, dostosowanymi odpowiednio do wieku ucznia. Szkolenie dla koordynatorów programu odbyło się dnia 13.11.2017.

„Światowy Dzień bez Tytoniu”; „Światowy Dzień Rzucania Palenia”

Współpraca z Urzędem Miasta i Dyrekcją Szkoły Podstawowej Nr 7 w Czeladzi umożliwiła uczestnictwo w organizowanym „Pikniku Rodzinnym”. Celem akcji kierowanej do społeczności lokalnej w tym młodzieży i rodziców było propagowanie zdrowego stylu życia wolnego od uzależnień. Podczas akcji uczestnicy przy stoisku edukacyjnym mogli uzyskać informacje na temat uzależnień od alkoholu, tytoniu, chorób odtytoniowych, chorób zakaźnych oraz zbadać zawartość tlenku węgla w wydychanym powietrzu.

NZOZ Centrum Medyczne „Syberka” Będzin; Zespół Szkół Techniczno – Usługowych Będzin; W przygotowanych punktach informacyjno – edukacyjnych uczestnicy korzystali z pomiaru tlenku węgla w wydychanym powietrzu, a także porad i instruktaży na tematy związane z profilaktyką zdrowotną.

„Czyste powietrze wokół nas”

Program profilaktyki antytytoniowej realizowany w przedszkolach ma na celu wzrost kompetencji rodziców w zakresie ochrony dzieci przed ekspozycją na dym tytoniowy. Uwrażliwienie dzieci na miejsca, w których mogą być narażone na dym papierosowy. Bogate oprzyrządowanie programu w materiały edukacyjne pozwoliły na usystematyzowanie wśród dzieci, wiedzy na temat szkodliwości dymu tytoniowego. We wszystkich przedszkolach zorganizowano dla rodziców edukację antytytoniową i zaopatrzone ich w materiały dotyczące profilaktyki tytoniowej.

W roku szkolnym 2017/2018 powyższy program jest realizowany w ramach Projektu pt. „Klub Zdrowego Przedszkolaka”

Przeciwdziałanie uzależnieniu od alkoholu, tytoniu i innych środków psychoaktywnych .

„Dopalacze – wypalacze. Groźne narkotyki”

W przygotowanych punktach informacyjno – edukacyjnych prowadzono poradnictwo na temat profilaktyki uzależnień. Duże zainteresowanie wzbudziły wśród młodzieży badania przy wykorzystaniu tzw. alko i narkogogli. Badania „co widzi i jak zachowuje się” osoba będąca pod wpływem środków odurzających, uświadomiły młodzieży jak alkohol i narkotyki działają na nasze zmysły.

Akcje profilaktyki zdrowotnej w powyższym zakresie przeprowadzono w następujących obiektach:

Powiatowy Młodzieżowy Dom Kultury Będzin; Szkoła Podstawowa Nr 7 Czeladź; Ośrodek Kultury Psary; Gimnazjum w Wojkowicach; NZOZ Centrum Medyczne „Syberka”; Park „Dolna Syberka”;

Podczas spotkań edukacyjnych organizowanych dla młodzieży prowadzono rozmowy dotyczące zdrowego stylu życia w formie prelekcji z wykorzystaniem prezentacji multimedialnych.

„Smak życia, czyli debata o dopalaczach”

Celem realizowanego programu profilaktyki uzależnień jest:

- przeciwdziałanie rozpowszechniania psychoaktywnych środków zastępczych w środowisku dzieci i młodzieży;
- dostarczenie młodym ludziom od 13 do 15 lat informacji o tzw. dopalaczach w celu zwiększenia ostrożności i zmniejszenia ich otwartości na kontakt z tymi produktami;
- zwrócenie uwagi na problemy zdrowotne wynikające z korzystania z dopalaczy

Adresatami programu są uczniowie szkół podstawowych gimnazjalnych.

Światowy Dzień Zdrowia – „ Depresja porozmawiaj o niej”

Przy współpracy z samorządem lokalnym poinformowano placówki szkolne o założeniach dotyczących obchodów Światowego Dnia Zdrowia i podjęcie inicjatyw na rzecz poprawy zdrowia, którego głównym czynnikiem jest edukacja. W placówkach nauczania i wychowania Powiatu Będzińskiego odbywały się uroczyste obchody „Światowego Dnia Zdrowia”, organizowano w tym dniu zajęcia promujące zdrowy styl życia.

Dąbrowa Górnicza

Profilaktyka nowotworowa

Podczas spotkań z młodzieżą omawiano tematykę profilaktyki chorób nowotworowych, wczesnej diagnostyki raka, nieprawidłowego odżywiania, nikotynizmu, narkomanii jako czynników ryzyka powstania nowotworów.

„ Znamie ! Znam je”

Spotkanie edukacyjne z młodzieżą (Zespół Szkół Plastycznych; Zespół Szkół „SztYGarka”)na temat nowotworów złośliwych skóry jakim jest między innymi czerniak. Celem edukacji była zmiana zachowania społeczeństwa w odniesieniu do nadmiernego korzystania ze słońca bez

właściwej ochrony oraz nieodpowiedzialnego opalania w solarium, szczególnie przez osoby w młodym wieku.

W okresie wakacji przeprowadzono akcję w Parku Hallera - „Dzień Seniora” gdzie informowano społeczeństwo o skutkach nadmiernego opalania i zachęcano do propagowania postaw prozdrowotnych.

Przygotowano stoiska profilaktyczno – edukacyjne gdzie uczestnicy otrzymywali porady na temat zdrowia oraz materiały edukacyjne w formie ulotek i plakatów.

Program edukacyjny realizowany jest w szkołach ponadpodstawowych.

„Wybierz Życie – Pierwszy Krok”

Spotkanie edukacyjne z odbiorcami programu prowadzone w formie prelekcji połączonej z prezentacją multimedialną i projekcją filmów edukacyjnych (Zespół Szkół Plastycznych; Zespół Szkół Zawodowych „SztYGarka”). Spotkania miały na celu zwiększenie wiedzy na temat profilaktyki raka szyjki macicy i roli wirusa HPV w jego powstawaniu; kształtowanie świadomości na temat czynników zwiększających ryzyko raka szyjki macicy i motywowanie kobiet do regularnych badań cytologicznych.

Program edukacyjny realizowany jest w szkołach ponadpodstawowych.

Zapobieganie chorobom zakaźnym

Profilaktyka HIV/AIDS

Podjęte działania informacyjno - edukacyjne skierowane do społeczeństwa lokalnego miały na celu zachęcenie do wykonywania bezpłatnych i anonimowych testów na obecność wirusa HIV. Każdy uczestnik mógł skorzystać z porad i wyjaśnień na temat chorób zakaźnych przenoszonych drogą płciową. Jednocześnie prowadzono kolportaż materiałów edukacyjnych.

Akcje odbyły się w następujących placówkach:

Zespół Szkół Ekonomicznych; Zespół Szkół Zawodowych „SztYGarka”; Zespół Szkół Technicznych; Park Hallera „Dzień Seniora”; Arcellor Mittal Poland;

Zaproponowano i zachęcano młodzież szkół ponadpodstawowych do uczestnictwa w konkursie ogólnopolskim na projekt edukacyjny pt. „HIV – wiem, nie boję się, toleruję”.

Koordinаторzy szkolni uczestniczyli w szkoleniu celem przypomnienia założeń programowych i sposobu realizacji przedsięwzięć

Profilaktyka Wirusowego Zapalenia Wątroby – „Podstępne WZW”

Spotkanie edukacyjne z młodzieżą - prelekcja (Zespół Szkół Ekonomicznych; Zespół Szkół Zawodowych „SztYGarka”; Zespół Szkół Technicznych; II Liceum Ogólnokształcące, Techniczne Zakłady Naukowe; V Liceum Ogólnokształcące), miało na celu propagowanie zdrowego stylu życia, wzrost poziomu wiedzy uczniów na temat zagrożeń wynikających z zakażeń WZW typu B i C.

Zainicjowano w szkołach ponadpodstawowych kontynuację kolejnej edycji Olimpiady Wiedzy o WZW pod hasłem „Podstępne WZW”, której celem było podniesienie świadomości i usystematyzowanie wiedzy dot. wirusowego zapalenia wątroby typu B i C oraz problemów zdrowotnych wynikających z wirusowych zakażeń wątroby - (do etapu wojewódzkiego zakwalifikowała się młodzież z II Liceum ogólnokształcącego)

Program edukacyjny realizowany jest w szkołach ponadpodstawowych.

„Zaszczep w sobie chęć szczepienia” w tym profilaktyka grypy sezonowej

Kampania informacyjna kierowana do ogółu społeczeństwa ze szczególnym uwzględnieniem rodziców dzieci w wieku przedszkolnym miała na celu:

- promocję szczepień ochronnych oraz podniesienie świadomości społeczeństwa w zakresie zapobiegania chorobom zakaźnym.
- wzrost świadomości dotyczącej korzyści wynikających ze szczepień ochronnych,
- zwiększenie liczby osób poddających się szczepieniom profilaktycznym (obowiązkowym i zalecanym).

W ramach kampanii podejmowano inicjatywy na rzecz ochrony zdrowia poprzez organizowanie punktów informacyjno – edukacyjnych (w placówkach szkolnych, przedszkolnych, służby zdrowia) w których uczestnicy przedsięwzięć uzyskali informacje na temat bezpieczeństwa szczepień. Celem spotkań było zwiększenie tzw. społecznego zaufania do działań na rzecz profilaktyki chorób zakaźnych oraz wzrost świadomości dotyczącej korzyści jakie niosą ze sobą szczepienia ochronne.

Równocześnie prowadzono dystrybucję materiałów edukacyjnych wykorzystywanych w kampanii społecznej – ulotka „Zaszczep w sobie chęć szczepienia”.

Poprawa sposobu żywienia

„Trzymaj Formę!”

Realizacja programu kształtuje prozdrowotne nawyki wśród młodzieży w szkołach podstawowych i gimnazjalnych a prowadzona współpraca z rodzicami utrwala wiedzę promując aktywny styl życia i zbilansowaną dietę. Mając na uwadze wzmocnienie celów programowych, został zorganizowany wśród młodzieży gimnazjalnej *Konkurs wiedzy o zdrowym stylu życia „Trzymaj Formę”*. Zgłoszenia do udziału w ogólnopolskim konkursie dokonywali koordynatorzy szkolni szkół gimnazjalnych w ramach Internetowego Systemu Konkursowego.

W ramach programu uczniowie – w opinii koordynatorów - chętnie uczestniczą w projektach szkolnych motywujących również rodziców i opiekunów do podejmowania wspólnej pracy nad zmianą nawyków żywieniowych.

Szkolenie dla koordynatorów odbyło się dnia 13.11.2017r.

„Żywienie na wagę zdrowia”

Program edukacyjny którego celem jest wspieranie prawidłowego rozwoju dzieci i młodzieży poprzez odżywianie i propagowanie aktywności fizycznej, a także poprawa jakości żywienia w placówkach oświatowo wychowawczych.

Program został wzbogacony o działania edukacyjne dla przedszkolaków pt. „Klub zdrowego przedszkolaka”, mając na celu uświadomienie najmłodszemu pokoleniu jak ważne jest zdrowie i kształtowanie nawyków zdrowego stylu życia

- aktywność fizyczna,
- prawidłowe odżywianie,
- stosowanie podstawowych zasad higieny.

Szkolenie dla koordynatorów programu odbyło się dnia 08.11.2017r. Ponadto w ciągu roku szkolnego odbywały się spotkania indywidualne z koordynatorami celem omówienia założeń programu.

Profilaktyka antytytoniowa

„Światowy Dzień bez Tytoniu” ; „Światowy Dzień Rzucania Palenia”

W ramach obchodów, organizowano następujące działania:

- Nawiązana współpraca z przedstawicielami zakładu pracy Arcelor Mittal w Dąbrowie Górniczej umożliwiła uczestnictwo w akcji dla pt. „Tydzień Zdrowia” w ramach obchodów Światowego Dnia Rzucania Palenia. Pracownicy wysłuchali prelekcji na temat szkodliwości palenia tytoniu, zapoznali się z filmem edukacyjnym „Palenie zabija”, a osoby palące skorzystały z pomiaru stężenia tlenku węgla w wydychanym powietrzu. Udzielano porad jak skutecznie rzucić palenie, zachęcano także do zastąpienia papierosa warzywami i owocami;
- Wspólnie z pedagogiem szkolnym Zespołu Szkół Zawodowych „SztYGarka” w Dąbrowie Górniczej zorganizowano w szkole „Dzień z Profilaktyką”. Podczas spotkania z młodzieżą omówiono zagadnienia dotyczące zapobiegania chorob zakaźnych oraz chorób odtytoniowych. Prezentacje multimedialne oraz symulacje z wykorzystaniem alko i narkogogli uświadomiły młodzieży zagrożenia związane z ryzykownym zachowaniem jakie pojawić się mogą pod wpływem środków psychoaktywnych.

Bieg po zdrowie

Program profilaktyki antytytoniowej realizowany w szkołach podstawowych klas IV Zajęcia miały na celu wykształcenie u dzieci świadomej umiejętności radzenia sobie w sytuacjach, w których inne osoby palą przy nich papierosy. Warsztaty prowadzone metodami aktywizującymi i zróżnicowanymi, dostosowanymi odpowiednio do wieku ucznia.

Szkolenie dla koordynatorów programu odbyło się dnia 13.11.2017.

„Czyste powietrze wokół nas”

Program profilaktyki antytytoniowej realizowany w przedszkolach ma na celu wzrost kompetencji rodziców w zakresie ochrony dzieci przed ekspozycją na dym tytoniowy. Uwrażliwienie dzieci na miejsca, w których mogą być narażone na dym papierosowy. Bogate oprzyrządowanie programu w materiały edukacyjne pozwoliły na usystematyzowanie wśród dzieci, wiedzy na temat szkodliwości dymu tytoniowego. We wszystkich przedszkolach zorganizowano dla rodziców edukację antytytoniową i zaopatrzone ich w materiały dotyczące profilaktyki tytoniowej.

W roku szkolnym 2017/2018 powyższy program jest realizowany w ramach Projektu pt. „Klub Zdrowego Przedszkolaka”

Przeciwdziałanie uzależnieniu od alkoholu, tytoniu i innych środków psychoaktywnych .

„Dopalacze – wypalacze. Groźne narkotyki”

BEZPIECZEŃSTWO SANITARNE W 2017 ROKU POWIATU BĘDZIŃSKIEGO I MIASTA DĄBROWA GÓRNICZA

W przygotowanych punktach informacyjno – edukacyjnych prowadzono poradnictwo na temat profilaktyki uzależnień. Duże zainteresowanie wzbudziły wśród młodzieży badania przy wykorzystaniu tzw. alko i narkogogli. Badania „co widzi i jak zachowuje się” osoba będąca pod wpływem środków odurzających uświadomiły młodzieży jak alkohol i narkotyki działają na nasze zmysły;

Akcje profilaktyki zdrowotnej w powyższym zakresie przeprowadzono w następujących obiektach: Arcellor Mittal Poland; Zespół Szkół Technicznych; Zespół Szkół Zawodowych „Szttygarka”; Zespół Szkół Plastycznych; Park Hallera „Dzień Seniora”; Zespół Szkół Sportowych; II Liceum Ogólnokształcących; Techniczne Zakłady Naukowe; Szkoła Podstawowa Nr 11;

W Zespole Szkół Sportowych zaangażowano się w przygotowanie warsztatów dla młodzieży na temat profilaktyki uzależnień (tor przeszkód z alko i narkogoglami; prelekcja z wykorzystaniem projekcji filmów edukacyjnych i spotów edukacyjnych);

Ponadto w przygotowanym punkcie informacyjno – konsultacyjnym prowadzono rozmowy dotyczące zdrowego stylu życia. Spotkanie edukacyjne dostarczyły wiedzę na temat niebezpiecznych procesów zachodzących w organizmie podczas zażywania tzw. środków zastępczych.

„Smak życia, czyli debata o dopalaczach”

Celem realizowanego programu profilaktyki uzależnień jest:

- przeciwdziałanie rozpowszechniania psychoaktywnych środków zastępczych w środowisku dzieci i młodzieży;
- dostarczenie młodym ludziom od 13 do 15 lat informacji o tzw. dopalaczach w celu zwiększenia ostrożności i zmniejszenia ich otwartości na kontakt z tymi produktami;
- zwrócenie uwagi na problemy zdrowotne wynikające z korzystania z dopalaczy

Adresatami programu są uczniowie szkół podstawowych i gimnazjalnych.

Światowy Dzień Zdrowia – „Depresja porozmawiaj o niej”

Przy współpracy z samorządem lokalnym poinformowano placówki szkolne o założeniach dotyczących obchodów Światowego Dnia Zdrowia i podjęcie inicjatyw na rzecz poprawy zdrowia, którego głównym czynnikiem jest edukacja. W placówkach nauczania i wychowania Powiatu Będzińskiego odbywały się uroczyste obchody „Światowego Dnia Zdrowia”, organizowano w tym dniu zajęcia promujące zdrowy styl życia.

W II Liceum Ogólnokształcącym odbyły się uroczyste obchody Światowego Dnia Zdrowia, które Honorowym Patronatem objął Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Dąbrowie Górniczej. W ramach zorganizowanego przedsięwzięcia podjęto działania:

- akademia przygotowana przez młodzież celem przybliżenia problemu depresji choroby, którą można zapobiec i leczyć;
- prelekcja zaproszonego edukatora- psychologa pt. „Depresja NIE-presja” (przybliżenie problemu depresji, jej przyczyn i możliwych konsekwencji .Propagowanie założeń kampanii WHO na rzecz zapobiegania i leczenia depresji.);

BEZPIECZEŃSTWO SANITARNE W 2017 ROKU
POWIATU BĘDZIŃSKIEGO I MIASTA DĄBROWA GÓRNICZA

- „Zagłębiowski konkurs wiedzy o zdrowiu”: wystawa plakatów o tematyce nawiązującej do hasła WHO oraz pisemny test wiedzy na temat depresji (w konkursach uczestniczyła młodzież gimnazjalna z terenu Zagłębia Dąbrowskiego);

Wnioski:

Działania podejmowane przez przedstawicieli Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w zakresie promocji zdrowia, wzbudzały zainteresowanie, akceptację społeczną oraz inicjowały stosowanie właściwych zachowań prozdrowotnych. Wytyczone kierunki zmierzały do zaznajamiania społeczeństwa z czynnikami szkodliwymi dla zdrowia, popularyzowaniem zasad higieny, racjonalnego żywienia i metod zapobiegania chorobom zakaźnym.

Wzmocnienie współpracy z koordynatorami szkolnymi, samorządem lokalnym przyczyniło się do współuczestnictwa w wielu cennych inicjatywach na rzecz poprawy zdrowia w środowisku lokalnym. Najczęstszymi formami działań były prelekcje, pogadanki, imprezy okolicznościowe, spotkania z młodzieżą szkolną. W punktach informacyjno-edukacyjnych udzielano porad na temat profilaktyki zdrowotnej, zachęcano do wykonania badań: symulacji alko i narkogoglami, pomiaru ciśnienia tętniczego krwi, poziomu tlenu węgla w wydychanym powietrzu u osób palących papierosy oraz prowadzono kolportaż materiałów edukacyjnych (ulotki, plakaty itp.).

Dalsze działania realizowane w obszarze profilaktyki zmierzać będą do umocnienia współpracy budowania wspólnej prozdrowotnej polityki w tworzeniu środowisk sprzyjających zdrowiu.